

Raision kaupungin hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämisen vuosiraportti eli HYTE-vuosiraportti 2025

Raision kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2024-2025 (sis. lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2024-2025 sekä suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi 2024-2025 toimenpiteet) toimenpiteiden toteutumien raportointi vuodelta 2025

26.2.2026

raisio

Sisällysluettelo

1. Johdanto: HYTE-vuosiraportti 2025
2. Raision kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2024-2025 painopisteet
3. Raision kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2024-2025 painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteiden toteutumat 2024-2025
4. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2024-2025 painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteiden toteutumat 2024-2025
5. Suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi 2024-2025 painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteiden toteutumat 2024-2025

1.Johdanto: HYTE-vuosiraportti 2025

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen eli Hyte-vuosiraportissa 2025 raportoidaan hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuden 2024-2025 toimenpiteiden toteutumista vuoden 2025 aikana. Valtuustolle on raportoitu viimeksi hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuden 2024-2025 toimenpiteiden toteutumisesta osana HYTE-vuosiraporttia 2024.

Raision kaupungin hyvinvointisuunnitelmakokonaisuus 2024-2025 sisältää Raision kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2024-2025, suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi 2024-2025 sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2024-2025, jotka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 9.12.2024.

Hyvinvointikoordinaattori koordinoi ja seuraa suunnitelmien toteutumista yhdessä kaikkien toimialojen ja kaupungin johtoryhmän kanssa. Arviointimittareina toimivat yhteisesti määritellyt mittarit sekä toimialojen käyttösuunnitelmassa määritelty mittaristo, sähköiseen hyvinvointikertomukseen valittu indikaattoritieto sekä paikallisesti toteutetut hyvinvointikyselyt ja osallistaminen. Hyvinvointikertomus ja –suunnitelmakokonaisuus toimii Raision kaupungin hyvinvointijohtamisen poikkileikkaavana työvälineenä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen Hyte-vuosiraportti 2025 sisältää Raision kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2024-2025 sekä siihen linkittyvien lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2024-2025 ja suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi 2024-2025 toimenpiteiden toteutumien raportoinnin vuodesta 2025.

Vuosiraportoinnissa hyödynnetään liikennevalomallia sekä hyvinvointisuunnitelmissa hyväksyttävä taulukoita. Kirjaukset on tehty tiiviisti taulukkopohjiin ja kaikki toimialat ovat osallistuneet raportointiin. Hyte-johtoryhmä on käsitellyt raportin kokouksessaan 11.2.2026..

Toteutumat on kirjattu seuraavasti

- **Vihreä väri** kuvaa toteutunutta toimenpidettä 2024 tai 2025
- **Keltainen väri** kuvaa osittain toteutunutta toimenpidettä 2024 tai 2025
- **Punainen väri** kuvaa ei toteutunutta toimenpidettä vuosina 2024-2025
- Osasta toteutuneista (vihreä), osittain toteutuneista toimenpiteistä (keltainen) ja ei toteutuneista toimenpiteistä (punainen) on avattu myös tilannekuvaa toimenpiteen osalta vuoden 2025 toteutuman osalta/loppuun saattamiseksi.

2. Raision kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2024-2025 painopisteet

Raision kaupungin hyvinvointisuunnitelmakokonaisuus on sisältänyt Raision kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2024-2025, suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi 2024-2025 sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2024-2025, jotka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 9.12.2024. Hyvinvointisuunnitelma on linkitetty olevaan kaupungin strategiaan.

Hyvinvointisuunnitelman kaupunkitasoiset tavoitteet ja toimenpiteet on kohdennettu kaikille ikäryhmille huomioiden erityisesti työikäiset, ikääntyvät ja eri tavoin toimintakykyiset asukkaat. Lasten ja nuorten syvemmät tavoitteet ja toimenpiteet kuvataan tarkemmin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa 2024-2025. Raisiossa on valmisteltu myös suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi 2024-2025, jossa on samat painopisteet, mutta syvennetty ikääntyneen väestön osalta. Nämä kaksi suunnitelmaa ovat linkitetty Raision kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2024-2025 sisälle.

Hyvinvointisuunnitelman painopisteet vuosille 2024-2025 olivat

1. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden mahdollistaminen
2. Saavutettavan ja turvallisen elinympäristön mahdollistaminen
3. Fyysisen hyvinvoinnin ja terveiden elintapojen edistäminen
4. Mielen hyvinvoinnin eli positiivisen mielenterveyden edistäminen

Jokaiselle hyvinvointisuunnitelman painopisteelle oli määritelty

- Yhteensä 24 kaupunkitasoista tavoitetta ja 32 toimenpidettä
- Kaupunkitasoiset vastuutahot ja mittarit
- Suunnitelma seurannasta ja arvioinnista raisiolaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi sekä hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamiseksi hyvinvointisuunnitelman toimintakaudella.
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman jokaiselle painopisteelle on määritelty syvennetyt tavoitteet ja toimenpiteet sekä vastuutahot ja mittarit
- Suunnitelmaan ikääntyneen väestön tukemiseksi on jokaiselle painopisteelle määritelty syvennetyt tavoitteet ja toimenpiteet sekä vastuutahot ja mittarit.
- Hyvinvointisuunnitelman painopisteitä, tavoitteita ja toimenpiteitä on linkitetty myös alueellisen hyvinvointisuunnitelman kanssa.

Toimenpiteillä ja laaja-alaisella yhteistyöllä on ollut vaikutusta myös HYTE-kertoimen positiiviseen kehittymiseen vuosien 2024-2025 aikana. HYTE-kertoimen ja TEAvisarin kehittymistä kuvataan tarkemmin laajassa hyvinvointikertomuksessa 2022-2025.

3. Raisen kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2024-2025 painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteiden toteutumat 2024-2025

1. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden mahdollistaminen

Tavoite	Toimenpide	Toteutunut	Tavoite	Toimenpide	Toteutunut
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri.			Asukkaat osallistuvat päätöksentekoon.		
<i>Kehitämme eri-ikäisten kaupunkilaisten kohtaamispaikkoja ja niiden saavutettavuutta.</i>	1. Tehdään yhteistyötä eri toimijoiden kuten Varhan, järjestöjen ja toimialojen välillä kohtaamispaikkojen toimintamuotojen, toimintaympäristöihin jalkautuvien toimintamuotojen ja tilaisuuksien kehittämisessä ja toteuttamisessa. Jatketaan jo toimivaksi havaittuja käytäntöjä, kuten RaiHa-mallia.	2024, 2025 2025 Raision kevätkirppis toukokuussa yhteistyössä Raision torin, Tasalan kamarin ja Lounais-Suomen Jätehuollon kanssa.	<i>Edistämme kaupunkilaisten osallisuutta ja osallisuuden kokemusta sekä mahdollistamme kaupunkilaisten osallistumisen oman asuin- ja elinympäristön kehittämiseen ja päätösten vaikutusten ennakkoarvointiin.</i>	5. Toteutetaan asukasbudjetointia, asukastilaisuuksia ja –raateja sekä kyselyitä asukkaille.	2024 Toteutettu mm. Asukasbudjetoinnin ideointi ja toteutukset 2023-2024, ikäihmisten liikuntaraatia. Kaupunkitasoinen EVA suositus hyväksytty kh. 2025
<i>Toteutamme yhteistyönä yhteisöllisyyttä mahdollistavia tilaisuuksia.</i>	2. Toteutetaan kotouttamisohjelman toimenpiteitä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa mahdollistaen kulttuurien välistä yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Valmistellaan Raision suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi.	2024 Erillinen kotouttamisohjelman raportointi toimenpiteiden osalta 2025. 2024 Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi hyväksytty kv.	<i>Osallistamme nuorisovaltuustoa, vammaisneuvostoa, vanhusneuvostoa ja sekä maahanmuutto- ja monikulttuurisuustoimikuntaa toiminnan suunnitteluvaiheessa.</i>	6. Hyödynnetään neuvostojen ja maahanmuutto- ja monikulttuurisuustoimikunnan kokemusasiantuntijuutta jo toiminnan suunnitteluvaiheessa, sekä kaupungin viranhaltijat eri toimialoilta vierailevat mahdollisuuksien mukaan neuvostojen ja toimikunnan kokouksissa, asukastilaisuuksissa ja tapahtumissa.	2024 Osallistettu vaikuttamistoimielimet mm. eri suunnitelmien valmisteluun ja keskustan kehittämiseen, esteettömyyskartoituksiin, palveluiden suunnitteluun. 2025 Asunto- ja maapoliittisen ohjelman valmistelu
<i>Tuemme vapaaehtoistyötä ja järjestöjen toimintamahdollisuuksia sekä jalkautuvaa ylisukupolvisten kohtaamisten mahdollisuuksia arjen toimintaympäristössä.</i>	3. Kehitetään käytössä olevan Vapaaehtoistyö.fi alustan saavutettavuutta ja perustetaan vapaaehtoistyötä koordinoiva monialainen verkostotyöryhmä.	2024 Työryhmä toiminnassa.		7. Perustetaan kaupunkitasoinen Hyte-foorumi ja kehitetään Raision kaupungin Kestävä Raisio - työryhmän toimintamahdollisuuksia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.	2024 Hyte-foorumi kokoontuu 2x vuodessa. KR-työryhmä kokoontuu säännöllisesti.
	4. Päivitetään avustusohjesääntöjä tarpeen mukaisesti yhteistyössä toimialojen ja järjestöjen kanssa, huomioiden Varhan avustukset.	2024, 2025 Perustettu toimialojen välinen avustustyöryhmä. Avustusohjesääntöjä yhtenäistet ty. Liikunnan avustusohjeet päivitetty mm. Seuraparlamenttia osallistaen. Nuorisopalvelut avustusohjeet järjestöjä osallistaen.			
Vastuutahot Kaikki toimialat, Varha, Järjestöt ja 4.sektori, Seurakunta, Yksityiset toimijat			Mittarit Yhteistyönä kehitetyt toimintamalli, Toteutuneet tilaisuudet, kyselyt ja asukasbudjetointi, Osallisuuden kokemus (indikaattori), Sähköisen hyvinvointikertomuksen indikaattoritieto (minimitietosisältö), kouluterveyskysely, TEAviisari, hyvinvointikyselyt		

1. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden mahdollistaminen: toimenpiteiden tilannekuvaa

- Kulttuuriavustusten päivitys on aloitettu vuoden 2025 aikana aloitettu yhdessä Kulttuurifoorumin kanssa.
- Raiha-toiminta on jatkunut sekä toteutettu harrastustoivekysely lapsille ja nuorille. Yläkouluikäisille nuorille on toteutettu myös kysely nuorisotilatoiminnasta.
- Vaikuttamistoimielimiä on osallistettu soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelman tekemiseen.
- Nuorisovaltuusto, vammais- ja vanhusneuvostot on osallistettu hyvinvointissuunnitelman 2026-2029 valmisteluun vuonna 2025.
- Nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto, vanhusneuvosto ja omakotiyhdistys on osallistettu myös asunto- ja maapoliittisen ohjelman valmisteluun syksyllä 2025.
- Kulttuuriresepti-pilotointia lapsiperheiden osalta on tehty yhteistyössä Varhan ja Naantalin kanssa vuoden 2025 aikana.

2. Saavutettavan ja turvallisen elinympäristön mahdollistaminen

Tavoite Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri. Aukkaiden osallistaminen päätöksentekoon.	Toimenpide	Toteutunut	Tavoite Asuinalueiden eriytymisen ehkäisy.	Toimenpide	Toteutunut	
<i>Kehitämme ja edistämme yhdessä esteettömyyttä ja saavutettavuutta.</i>	8. Vahvistetaan yhteistyötä Varhan kanssa palveluiden saavutettavuudeksi. Valmistellaan Raision suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi.	2024 2024 Suunnitelma hyväksytty kv 12/2024.	<i>Käytössämme on elinvoimaohjelma ja edistämme yhteisöllisiä ja yhdenvertaisia asuinympäristöjä sekä järjestöjen ja 4. sektorin toimijoiden toimintamahdollisuuksia eri asuinalueilla.</i>	12. Laaditaan Elinvoimaohjelma ja toteutetaan asukasbudjetointia.	2024 asukasbudjetointi 2023-2024 toteutettu. 2025 Elinvoimaohjelma laadittu. Elinvoimaohjelman laadintaa ei ole edistetty vuoden 2025 aikana.	
	9. Kartoitetaan aktiivisesti yhteisöllisten tilojen käyttömahdollisuuksia eri asuinalueilla ja tehdään yhteistyötä käyttöönotossa Varhan ja järjestöjen kanssa.	2024	<i>Käytössämme on toimenpidesuunnitelma ehkäisevään päihdetyöhön, mielen hyvinvoinnin edistämiseen ja väkivallan ehkäisyyn yhteistyönä Varhan ja muiden kuntien kanssa.</i>	13. Varhan kanssa yhteistyönä valmistellaan toimenpidesuunnitelma ja rakenteet ehkäisevään päihdetyöhön, mielen hyvinvoinnin edistämiseen ja väkivallan ehkäisyyn, sekä kartoitetaan tukipalveluita toimintamallien jalkauttamisen edistämiseksi.	2024 Toimenpidesuunnitelma valmisteltu.	
	<i>Viestimme asioista monikanavaisesti ja saavutettavasti.</i>	10.Toteutetaan esteettömyyskartoituksia ja hyödynnetään neuvostojen kokemusasiantuntijuutta tilojen suunnittelussa, sekä kootaan tarpeen mukaan monialainen esteettömyystyöryhmä.	2024 Mm. vanhus- ja vammaisneuvosto olleet mukana Tokkilan suunnittelussa sekä Haunisten altaalla esteettömyyskartoitukses sa. 2025	<i>Käytössämme on turvallisuusohjelma.</i>	14. Toteutetaan turvallisuusohjelman toimenpiteitä sekä järjestetään tiedotusta, kampanjoita ja tapahtumia.	2024 Ei toteutunut.
	<i>Tuemme digiosaamista ja mahdollistamme tarvittaessa digiapua yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.</i>	11. Viestitään eri toimijoiden tarjoamista digiopastuksista ja digiavusta ja osallistetaan neuvostoja ja kotoutumisen asiantuntijoita saavutettavamman viestinnän kehittämisessä.	2024 2025 Tiedotusta lisätty mm. vanhusneuvoston kautta. Kehitetty monikielistä viestintää esim. asiakaski rjeet ja Kotoesite eri kielillä, tapahtumista viestitty eri kielillä sekä varhaiskasvatuksen aineisto käännetty.	<i>Kehitämme yhteistyötä liikenneturvallisuusasioissa ja liikenneturvallisuustyöryhmän toimintaa eri toimijoiden kanssa.</i>	15. Toteutetaan Liikenneturvallisuussuunnitelman ja Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelman toimenpiteitä sekä liikenneturvallisuustyöryhmä kokoontuu säännöllisesti.	2024-2025 Laaja-alainen liikenneturvallisuustyöry hmä kokoontuu säännöllisesti. Suunnitelman ja edistämisen ohjelman toimenpiteitä seurataan säännöllisesti.
Vastuutahot - Kaikki toimialat - Varha - Järjestöt - Yksityinen sektori			Mittarit - Esteettömyyskartoitusten ja asukasbudjetoinnin toteuttaminen - Elinvoimaohjelma laadittu - Turvallisuussuunnitelman ja Liikenneturvallisuussuunnitelman sekä Kävely ja pyöräliikenteen edistämishjelman toimenpiteiden toteuttaminen - Sähköisen hyvinvointikertomuksen indikaattoritieto (minimietietosisältö),			

2. Saavutettavan ja turvallisen elinympäristön mahdollistaminen: toimenpiteiden tilannekuvaa

- Soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelma valmisteltu vuoden 2025 aikana.
- Raision kaupungin liikenneturvallisuustyöryhmä on kokoontunut säännöllisesti. Harrastusmatkojen kulkemisen hanke on toteutettu yhteistyössä Naantalin ja urheiluseurojen kanssa vuoden 2025 aikana.
- Vuonna 2025 toteutettiin koko varhaiskasvatuksen yhteinen vanhempainilta, jossa oli myös mm. Liikenneturva mukana.
- Raision kaupunki on ottanut käyttöön turvallisemman tilan ohjeistuksen henkilöstölle järjestettäviin tilaisuuksiin. Turvallisemman tilan ohjeistus on laadittu henkilöstöpalveluissa ja se on käyty yhteisesti läpi ja hyväksytty johtoryhmässä, yhteistyötoimikunnassa sekä työsuojelupäällikön ja työsuojeluvaltuutetun toimesta. Ohjeistuksesta on tiedotettu henkilöstöä.
- Erillistä turvallisuusohjelmaa ei ole valmisteltu, vaan arjen turvallisuuden edistäminen nähdään poikkileikkaavana ja kaikkia toimialoja koskettavana teemana, ja toimenpiteitä turvallisuuden edistämiseksi on kirjattu laajasti osana hyvinvointisuunnitelmaa.

3. Fyysisen hyvinvoinnin ja terveiden elintapojen edistäminen 1/2

Tavoite	Toimenpide	Toteutunut	Tavoite	Toimenpide	Toteutunut
Monipuoliset liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet kaikenikäisille. Jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus harrastamiseen.			Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri.		
<i>Edistämme yhdenvertaisia ja saavutettavia liikkumisen mahdollisuuksia, palveluita ja aktiivisen arjen olosuhteita osallistamalla kaupunkilaisia palveluiden ja olosuhteiden kehittämiseen.</i>	16. Toteutetaan esteettömyyskartoituksia ja palveluiden suunnittelua yhteistyössä neuvostojen kanssa ja kehitetään viestintää liikuntapaikkojen saavutettavuudesta.	2024 Esteettömyyskartoituksia toteutettu mm. vammaisneuvostoa osallistaen. 2025 Esteettömyyskartoitukset	<i>Käytössämme on alueellisia ja vaikuttavia toimintamalleja.</i>	19. Kartoitetaan ja kehitetään yhteistyössä Varhan kanssa toimintamalleja kuten Voimaa Vanhuuteen -ohjelma ja Arkeen voimaa – ohjelma.	2024 Voimaa Vanhuuteen ja Arkeen voimaa .ohjelmat käytössä. Valmisteltu muita alueellisia pilotointoja.
<i>Viestimme liikuntapaikkojen saavutettavuudesta.</i>	17. Kehitetään liikkumisen mahdollisuuksia Liikkuvat – ohjelmien, RaiHa –mallin, koululiikunnan ja järjestöyhteistyön kautta sekä kotoutumisen palveluiden kautta. Valmistellaan Raision suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi.	2024 Kehitystyötä tehty laaja-alaisella yhteistyöllä. Suunnitelma hyväksytty kv 2025 Kehittämistyö jatkunut kaikissa kohderyhmissä, soveltavan liikunnan kokeilut.	<i>Edistämme eri-ikäisten kaupunkilaisten terveellisiä elintapoja ja fyysistä toimintakykyä yhteistyössä Varhan ja muiden toimijoiden kanssa.</i>	20. Jalkautetaan Varhan elintapaohjauksen mallia ja kehitetään Raision liikuntaneuvonnan mallia eri ikäisille kuntalaisille yhteistyössä Varhan kanssa.	2025 Raisio ollut pilottikuntana alueellisessa työikäisten liikuntaneuvonnan mallin pilotoinnissa. Kehitetty liikuntaneuvontaa paikallisesti myös muille väestöryhmille moniammatillisena yhteistyönä.
	18. Toteutetaan kyselyitä ja liikuntaraateja asukkaille kuten ikäihmisten liikuntaraati.	2024 Ikäihmisten liikuntaraati jalkautunut säännölliseksi toimintamuodoksi. 2025 Ikäihmisten liikuntaraati pidetty kaksi kertaa vuodessa.	<i>Edistämme lasten, nuorten ja perheiden fyysistä hyvinvointia ja terveellisiä elintapoja.</i>	21. Toteutetaan ruokakasvatusta varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa sekä yhteistyössä neuvolan ja kouluterveydenhuollon kanssa.	2024
				22. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma käytössä ja toteutetaan toimenpiteitä (mm. ruokakasvatuksen yksityiskohtaisemmat toimenpiteet, koululiikunnan kehittäminen nuorten kanssa).	2024 Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma hyväksytty kv ja toteutetaan toimenpiteitä.

3. Fyysisen hyvinvoinnin ja terveiden elintapojen edistäminen 2/2

Tavoite	Toimenpide	Toteutunut
Kestävyyden, ekologisuuden ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen toiminnassa ja päätöksenteossa.		
<i>Edistämme kaupunkilaisten fyysistä hyvinvointia olosuhteiden sekä virkistysalueiden kehittämisellä ja innostamalla omaehtoiseen liikkumiseen.</i>	23. Raision kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelma käytössä ja toteutetaan toimenpiteitä. 24. Huomioidaan virkistysalueiden kehittäminen ja julkisen liikenteen sekä palveluiden saavutettavuus kaupunkisuunnittelussa ja kaavoituksessa.	2024 Raision kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelma käytössä ja toteutettu toimenpiteitä toimialoilla, erillinen toimenpideraportointi. 2025 Kuloistenmetsän asemakaavalla mahdollistettu KäPy-ohjelman mukaisen kävelyn- ja pyöräilyn yhteystarpeen toteuttaminen Kuloistenniityn ja Vetikon alueelle 2024 Toiminta on jatkuvaa. Vuoden 2024 aikana järjestettiin mm. keskustan suunnittelukilpailu, jossa myös em. seikat on huomioitu. 2025 Toiminta jatkuvaa, mm. Myllypellon koulun asemakaava joukkoliikenneakselin varrella hyväksyttiin 15.9.2025 ja Kuloistenmetsän virkistysarvot turvaava asemakaava hyväksyttiin 1.12.2025
Vastuutahot - Kaikki toimialat - Varha - Järjestöt ja 4.sektori - Seurakunta - Vaikuttamistoimielimet	Mittarit - Toteutuneet esteettömyyskartoitukset ja osallisuus - Palveluiden ja olosuhteiden yhteiskehittäminen ja käytössä olevat toimintamallit - Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman, kotouttamisohjelman ja Raision kävelyn ja pyöräliikenteen toteutuneet toimenpiteet - Sähköisen hyvinvointikertomuksen indikaattoritieto (minimietietosisältö), kouluterveyskysely, TEAvisari, hyvinvointikyselyt	

3. Fyysisen hyvinvoinnin ja terveiden elintapojen edistäminen: toimenpiteiden tilannekuvaa

- Perheiden liikuntaneuvonnan palvelupolkua on suunniteltu yhteistyössä neuvolan (terveydenhoitajat) ja kuntoutuksen (lasten fysio-/toimintaterapeutit) kanssa.
- Kouluikäisten liikuntaneuvontapolkua on kehitetty ja kouluterveydenhoitajia kuultu kehittämistyössä.
- Ikäihmisten liikuntaraati on toteutunut keväällä ja syksyllä. Syksyn tilaisuudessa raatia osallistettiin soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelman luomiseen.
- Voimaa vanhuuteen –ohjelma jatkunut sekä elintapaohjauksen ja liikuntaneuvonnan verkosto on tehnyt kehittämistyötä.
- Esteettömyys sovellus otettiin käyttöön liikuntapaikoilla vuoden 2025 aikana.
- Kuloistenmetsän asemakaavan yhteydessä on mahdollistettu Kävely- ja pyöräilyohjelman eli KäPy-ohjelman mukaisen kävelyn- ja pyöräilyn yhteystarpeen toteuttaminen Kuloistenniityn ja Vetikon alueelle.
- Myllypellon koulun asemakaava ja Kuloistenmetsän kaavoitus 2025.

4. Mielen hyvinvoinnin eli positiivisen mielenterveyden edistäminen 1/2

Tavoite	Toimenpide	Toteutunut
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri.		
<i>Käytössämme on ennaltaehkäisevän päihdetyön ja väkivallan ehkäisemisen ja mielenterveyden edistämisen suunnitelma ja toimiva yhteistyörakenne ja -verkosto Varhan kanssa.</i>	25. Päivitetään Raision ennaltaehkäisevän päihdetyön, väkivallan ehkäisemisen ja mielenterveyden edistämisen suunnitelma yhteistyössä Varhan ja järjestöjen kanssa sekä kehitetään Mielenterveyden edistämisen -tutkimushankkeen kautta rakenteet ja verkosto jalkautuvalle työlle Raisiossa. Valmistellaan Raision suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi.	2024 Toimenpidesuunnitelma valmis. Toimiva yhteistyörakenne sekä yhdyspintaverkosto. Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi hyväksytty kv.
<i>Viestimme saavutettavasti, monikanavaisesti ja yhteistyössä Varhan kanssa positiivisesta mielenterveydestä ja ehkäisevästä päihdetyöstä.</i>	26. Vahvistetaan kehittämissyhteistyötä Varhan päihde-, mielenterveys- ja väkivaltatyön verkoston kanssa vaikuttavien toimenpiteiden jalkauttamiseksi huomioiden eri ikäiset kuntalaiset (esimerkiksi Löytävä vanhustyö ja Pilke-toiminta) sekä viestitään kaupungin kanavissa sekä yhteistyöverkostojen ja -toimijoiden kautta.	2024 2025 Mielen hyvinvoinnin, ehkäisevä päihde- ja väkivaltatyön verkosto toiminnassa ja valmisteltu alueellisia pilotteja. Pilotoinnit alkavat keväällä 2025. Paikallisia toimintamalleja käytössä. Viestintää toteutettu yhteistyössä.
<i>Edistämme kulttuurillisen hyvinvoinnin jalkautumista kuntalaisten arjen toimintaympäristöissä myös yksinäisyyden vähentämiseksi kuin sosiaalisten suhteiden vahvistamiseksi.</i>	27. Otetaan Raisiossa laajemmin käyttöön Hyvän mielen kunta –tarkistuslista, jalkautuvia toimintamalleja ja koulutuksia sekä kartoitetaan Mielenterveysvaikutusten arvioinnin (MIVA) käyttöönottoa päätösten vaikutusten tueksi.	2024 2025 Hyvän mielen kunta –tarkistuslista käytössä hyvinvointityön tukena ja Raisio pilottikuntana hyvinvointialueen mielenterveyden edistämisen tutkimushankkeessa. Raision päätösten vaikutusten arviointi suositus hyväksytty kaupunginhallituksessa.
<i>Järjestämme vuosittain mielen hyvinvointia tukevia tilaisuuksia.</i>	28. Vahvistetaan ja kehitetään yhteistyörakenteita ja työryhmiä sekä järjestetään yhteisiä tilaisuuksia yhteistyössä Varhan, järjestöjen ja yksityisen sektorin kanssa.	2024 mm. Vapaaehtoistyön työryhmän verkostollinen toiminta laajentunut, mukana kaupungin edustus, järjestöjä, seurakunta ja Varha. Järjestetty kaikille suunnattu JokaMielentaidot-seminaari Varhan, vammaisneuvoston ja eri toimialojen yhteistyönä.
	29. Kulttuurillista hyvinvointia edistävien toimintamallien kartoittaminen, vahvistaminen ja jalkauttaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa eri ikäisten kuntalaisten toimintaympäristöihin.	2024 Kartoitettu malleja ja valmisteltu Kulttuuresepti-mallia lapsiperheille yhteistyössä Varhan ja Naantalın kaupungin kanssa sekä Kulttuuriystävä-toimintaa yhteistyössä Punaisen ristin ja Naantalın kaupungin kanssa. Kulttuuriresepti pilotointi alkaa 01/2025 ja kulttuuriystävä-koulutus Raisiossa keväällä 2025.

4. Mielen hyvinvoinnin eli positiivisen mielenterveyden edistäminen 2/2

Tavoite	Toimenpide	Toteutunut
Kestävyyden, ekologisuuden ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen toiminnassa ja päätöksenteossa.		
<i>Otamme suunnittelussa ja päätöksenteossa huomioon viihtyisän, monimuotoisen ja saavutettavan lähiympäristön, virkistysalueiden ja luonnon vaikutukset eri ikäisten kaupunkilaisten mielenterveyteen.</i>	30. Pyritään Ilmastosuunnitelman tavoitteisiin toteuttamalla ympäristöohjelman toimenpiteitä, ja tuetaan luontosuhteen kehittymistä edistämällä vehreää ja monimuotoista kaupunkiympäristöä.	2024 Toteutettu ja seurattu ympäristöohjelman toimenpiteitä, erillinen raportointi toimenpiteiden toteutumisesta keväällä 2025.
<i>Tuemme yhteistyöllä ja esimerkillämme yrityksiä toimintakulttuurin muutoksessa.</i>	31. Osallistetaan kaupunkilaiset ympäristöasioiden ja kaupungin elinvoiman suunnitteluun.	2025 Ympäristöohjelman kohtien 4.1 ja 4.2 toimenpiteitä on edistetty 2024 Osallistettu kaupunkilaisia ympäristöasioiden suunnitteluun ja elinvoimaohjelman päivitykseen. 2025 Toteutettu Tulevaisuuden Raisio -uudistuva keskusta kestäväenä arjen ympäristönä -työpajat asukkaille, sekä ilmastokysely ja luonnon monimuotoisuuskysely. Työpajoissa oli myös englanninkielinen ryhmä mahdollistamassa vieraskielisten osallistumisen.
	32. Vahvistetaan lasten ja nuorten, maahanmuuttajataustaisten sekä neuvostojen osallisuutta. Toteutetaan Raision lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sekä kotouttamisohjelman toimenpiteitä.	2024 Järjestetty mm. Lasten parlamentti, osallistettu vaikuttamistoimielimiä eri suunnitelmien valmisteluun. Toteutettu lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman ja kotouttamisohjelman toimenpiteitä. Toimenpiteet lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman osalta raportoidaan osana hyte-vuosiraporttia ja kotouttamisohjelman toimenpiteet erillisenä raporttina keväällä 2025. Mm. Kotoutumisen, kotikuntaan kiinnittymisen ja osallisuuden lisääminen. Tehty yhteistyötä Mieli ry:n kanssa ja järjestetty asiakastilaisuuksia.
Vastuutahot - Kaikki toimialat - Varha- Järjestöt ja 4.sektori - Seurakunta - Yksityiset toimijat	Mittarit -Kunnan ehkäisevän päihdetyön ja väkivallan ehkäisyn sekä mielenterveyden edistämisen suunnitelma käytössä - Yhteistyörakenteet ja -työryhmät, toimintamallit käytössä - Hyvän mielen kunta –tarkistuslista ja työkalut käytössä laaja-alaisesti - Jalkautuvat toimintamallit ja tilaisuudet - Positiivisen mielenterveyden mittarit - SHVK indikaattoritieto, kouluterveyskysely, TEAviisari, hyvinvointikyselyt	

4. Mielen hyvinvoinnin eli positiivisen mielenterveyden edistäminen: toimenpiteiden tilannekuvaa 1/2

- Vuoden 2025 aikana aloitettiin Kulttuurireseptin-pilotointi lapsiperheille sekä Kulttuuriystävätoiminnan pilotointi yhteistyössä Naantalın kaupungin, Varhan ja järjestöjen kanssa.
- Vuoden 2025 aikana käynnistettiin kirjastokävelyt liikunta- ja kirjastopalveluiden yhteistyönä.
- Vuoden 2025 aikana on vahvistettu alueellista kehittämis-yhteistyötä Varhan päihde-, mielenterveys- ja väkivaltatyön verkoston kanssa vaikuttavien toimenpiteiden jalkauttamiseksi huomioiden eri ikäiset kuntalaiset.
- Raisio oli mukana kaikissa alueellisissa pilotoinneissa vuoden 2025 aikana: Nuori mieli urheilussa –pilotti, Barnahus ja Hei mul ois yks juttu –pilotointi väkivallan puheeksioton madaltamiseksi ja Ystäväpiiritoiminnan pilotointi ikäihmisten yksinäisyyden ehkäisemiseksi.
- Lisäksi Raisio on ollut mukana Pakka-toiminnan alueellisessa kehittämisverkostossa ja NikoTiimissä ehkäisevän päihdetyön vahvistamiseksi kaupunkitasoisesti.
- Raisio on ollut mukana yhteistyökuntana myös kahdessa kansallisen terveyden edistämisen määrärahan 2026 haussa alueellisten hankkeiden osalta: ehkäisevän päihdetyön vaikuttavuuden vahvistaminen sekä omaishoitajien tukeminen.

4. Mielen hyvinvoinnin eli positiivisen mielenterveyden edistäminen: toimenpiteiden tilannekuvaa 2/2

- Vuoden 2025 aikana on edistetty Ympäristöohjelman tavoitteita mm.
 - Turun kaupunkiseudun MAL-sopimuksen tavoitteita toteutettu osallistumalla vuoden 2025 aikana Kaupunkiseutusuunnitelma 2050:n tavoitteasetannan määrittelyyn
 - Asemakaavoituksella turvattu Kuloistenmetsän säilyminen
 - Asemakaavalla mahdollistettu KäPy-ohjelmassa esitetyn kävelyn ja pyöräilyn yhteyden toteuttaminen Kuloistenniityn ja Vetikon alueelle
 - Myllypellon koulu kaavoitettu Raisiontien joukkoliikene akselin varteen
 - Vuonna 2025 järjestettiin Kuloistenniityn rivitalokortteleiden tontinluovtuskilpailu, jossa ohjattiin kestävästä rakentamista
 - Ilmastovaikutusten arvioinnista tehtiin vakiintunut osa asemakaavoitusta
- Syksyllä 2025 on valmisteltu Raision etsivän seniorityön –malli, joka kytkeytyy alueelliseen Ystäväpiiritoiminnan pilotointiin Raisiossa ikäihmisten yksinäisyyden ehkäisemiseksi.
- Raision kaupunki on tehnyt yhteistyötä seurakunnan kanssa Pilke-toiminnan toteuttamiseksi vuoden 2025 aikana.
- Hyvän mielen kunta –tarkistuslista on otettu käyttöön kaupunkitasoisen hyvinvointityön tueksi ja Raisio oli pilottikuntana hyvinvointialueen mielenterveyden edistämisen tutkimushankkeessa. Raision päätösten vaikutusten arviointi suositus on hyväksytty kaupunginhallituksessa.

4. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2024-2025 painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteiden toteutumat 2024-2025

raisio

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2024-2025 painopisteet

Raision lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2024-2025 painopisteet pohjautuvat Raision kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2024-2025 painopisteisiin.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa painopisteille on määritelty syvennetyt tavoitteet ja toimenpiteet lasten, nuorten ja lapsiperheiden näkökulmasta.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman neljä painopistettä ovat

1. Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden ja yhteisöllisyyden mahdollistaminen
2. Lapsille ja nuorille saavutettavan ja turvallisen elinympäristön mahdollistaminen
3. Lasten ja nuorten fyysisen hyvinvoinnin ja terveiden elintapojen edistäminen
4. Lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin edistäminen

”Panostetaan kaikkien kaupunkilaisten yhteisiin ajanviettopaikkoihin ja tehdään niistä turvallisia nuorille, sen sijaan että nuoria pyritään ”häättämään” pois yleisiltä paikoilta.”
(Nuorisovaltuuston työpaja 2024)

1. Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden ja yhteisöllisyyden mahdollistaminen

Tavoite	Toimenpide	Vastuutahot	Mittarit	Toteutunut
Mahdollistamme ylisukupolvisia kohtaamisia ja tilaisuuksia.	Kartoitetaan tiloja, joita voidaan hyödyntää kohtaamispaikkoina.	Tilatyöryhmä, toimialat.	Toteutuneet kartoitukset ja jatkotoimenpiteet.	2024 2025 Tokkilan tila yhdistysten käytössä. Viestintää lisätty eri toimijoiden kesken. Aktiivinen prosessi.
	Viestitään lapsille, nuorille ja perheille suunnatuista tapahtumista ja tilaisuuksista avoimesti myös ikääntyvälle väestölle.	Kaikki toimialat yhteistyössä järjestöjen ja seurakunnan kanssa	Viestinnän saavutettavuus.	2024 Vahvistettu yhteistyötä ja näkyvyyttä vapaaehtoistyön työryhmän kautta. 2025 Ylisukupolviset retket käynnistetty.
	Edistetään yhteistyötä järjestöjen kanssa ja tehdään näkyvämmäksi ja jalkautetaan järjestöiden ylisukupolvista toimintaa (esimerkiksi Kylämummit ja –vaarit toiminta, LäksyHelppi-toiminta sekä Mummun ja vaarin tupa toimintaa lasten, nuorten ja perheiden toimintaympäristössä).	Hyvinvointikoordinaattori, nuorisopalvelut yhteistyössä vapaaehtoistyöntyöryhmän kanssa, liikuntapalvelut	Toteutuneet toimintamallit yhteistyössä järjestöjen kanssa, palaute, käyttäjät.	2024 Toteutettu sopparuokailua kesällä ja jalkautettu osaksi toimintaa.
	Toteutetaan lapsille loma-ajan sopparuokailua.	Ruokapalvelut yhteistyössä järjestöiden kanssa, sivistyspalvelut	Sopparuokailun osallistujamäärät ja toteutuneet pilotit.	
Edistämme yhdenvertaisesti lasten, nuorten ja perheiden osallisuutta oman hyvinvoinnin ja elinympäristön kehittämiseen.	Kohdistetaan asukasbudjetointia myös lasten ja nuorten ideoihin ja toteutetaan ideoiden yhteiskehittämisen tilaisuus nuorille.	Hyvinvointikoordinaattori, ASBU-työryhmä	Asukasbudjetointi ja yhteiskehittämisen tilaisuus toteutettu, toteutuneet ideat.	2024 Kehitetty 2025 Toteutettu.
	Toteutetaan uudestaan lapsiperheille suunnattu alueellinen hyvinvointikysely tiedolla johtamisen tueksi.	Hyvinvointikoordinaattori	Kysely toteutettu ja tuloksia hyödynnetty suunnitelman tukena.	2024 Suunnitteilla 2025. 2025 Kysely toteutettu osana yhteisövaikuttavuuden työryhmän kehittämistyötä.
	Kehitetään lasten parlamentin toimintaa ja hyödynnetään oppilaskuntatyötä kaikilla luokka-asteilla.	Nuorisopalvelut, alakoulujen rehtorit	Toimintaa kehitetty ja oppilaskuntatyötä hyödynnetty kaikilla luokka-asteilla.	2024 Kehitetty. 2025 Toteutettu.
	Kehitetään yhteisövaikuttavuuden ideologian juurruttamista eri palveluissa.	Yhteisövaikuttavuuden johtoryhmä	Toteutuneet yhteistyömallit yhteisövaikuttavuuden toteutumisessa.	2024 Alueellinen pilotti vahvistunut. 2025 Aloitettu.
	Kehitetään vanhempainyhdistysten osallisuutta eri foorumeissa myös vapaa-ajalla.	Rehtorit, hyvinvointikoordinaattori	Toteutunut osallisuus foorumeissa ja suunnitelmien valmistelussa. Vanhempien edustus mukana koulun yhteisöllisissä opiskeluhuollon työryhmässä.	2024 Vahvistettu yhteistyötä kuntakohtaisen vanhempainyhdistyksen kanssa. 2025 Vanhemmat mukana YOHR:ssä, osallistettu Poissaolomallin suunnitteluun ja työstöön
	Vahvistetaan maahan muuttaneiden perheiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia mm. lisäämällä monikielistä ja selkokielistä viestintää ja kutsumalla aktiivisesti uusraisiolaisia perheitä mukaan erilaiseen toimintaan.	Kotoutumispalvelut	Toteutunut viestintä ja toiminta.	2024 Lisätty monikielistä viestintää ja kutsuttu mukaan.
	Tuetaan ja juurrutetaan kestävän kehityksen mukaista elämäntapaa koulussa.	Rehtorit, ympäristöpalvelut	Toteutetut toimenpiteet, palaute ja jatkotoimenpiteet kouluissa.	2024-2025 Toteutettu Kekäle-hanke. Kestävä kehitys monialainen kokonaisuus

1. Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden ja yhteisöllisyyden mahdollistaminen: toimenpiteiden tilannekuvaa

- Vuoden 2025 aikana on vahvistettu yhteistyötä myös järjestöjen kanssa ylisukupolvisten kohtaamisten mahdollistamiseksi. Vuoden aikana toteutettiin mm. koko kaupungin ylisukupolvisia retkiä yhteistyössä liikuntapalvelut ja SOS-lapsikylän (mummun ja vaarin tupa) ja MLL:n (Satelliitin perhekahvila) kanssa. Toiminnalla ei kuitenkaan tavoitettu vielä ikäihmisiä.
- Vuoden 2025 aikana aloitettiin yhteisen poissaolomallin luominen (Kiva, kun tulit).
- Nuorisotyössä panostettiin monikulttuuriseen nuorisotyöhön kahden yhteisöohjaajan voimin.
- Nuorisotyön yhteisöohjaaja jalkautui myös mukaan läksykerhotoimintaan Friisilässä.
- Vanhempainyhdistykset, kuntakohtainen vanhempainyhdistys Raivary, on ollut mukana mm. kaupungin koko varhaiskasvatuksen vanhempainillassa sekä toteuttanut koko kaupungin vanhempienillan kuntarajoja ylittävästi, jossa kaupunki ja muut toimijat ovat olleet yhteistyökumppaneina.

2. Lapsille ja nuorille saavutettavan ja turvallisen elinympäristön mahdollistaminen

Tavoite	Toimenpide	Vastuutahot	Mittarit	Toteutunut
Edistämme yhteistyötä ja tietoisuutta lasten, nuorten ja perheiden liikenneturvallisuu den lisäämiseksi.	Kehitetään kouluihin säännöllistä liikennekasvatusta ja osallistetaan lapsia ja nuoria mm. liikenteen vaaranpaikkojen tunnistamisessa. Vahvistetaan myös vanhempien tietoisuutta liikenneturvallisuu staidoista yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Nuorisopalvelut, rehtorit, liikenneturvallisuu styöryhmä	Säännöllinen liikennekasvatus toteutunut kouluissa. Toteutuneet esim. tiedotus, tilaisuudet ja koulutukset.	2024 mm. Vaisaaren liikenneturvallisuu späivä, tiedotus vanhemmille liikenneturvallisuu styöryhmän puitteissa
	Kehitetään kuvallista ja monikielistä viestintää sekä kampanjointia lasten ja nuorten kanavissa.	Kotoutumispalvelut yhteistyössä toimialojen kanssa	Toteutunut viestintä ja saavutettavuus.	2025 Koulujen turvallisuuskalenterissa liikenneturvallisuu sviikko
Edistämme lasten, nuorten ja perheiden turvallisuuden tunnetta omassa arjen toimintaympäristös sä ehkäisemällä kiusaamista, väkivaltaa ja rasismia.	Kehitetään ja otetaan käyttöön toimintamalli pienten lasten aggressiivisuuden vähenemisen tukemiseen.	Varhaiskasvatus yhteistyössä Varhan ammattilaisten kanssa	Toimintamalli luotu ja käytössä.	2024-2025 Kehitetään.
	Kehitetään neuroesteettömyyttä lasten toimintaympäristöissä.	Varhaiskasvatus, koulut, kirjastopalvelut	Neuroesteettömyyttä kehitetty toimipisteissä / x-määrä, toimenpiteet.	2024-2025 Uusien koulujen suunnittelussa huomioitu neuroesteettömyys
	Kehitetään yhteinen toimintamalli puhelimien käytöstä kouluissa.	Sivistyspalvelut, rehtorit	Toimintamalli puhelimien käytöstä luotu ja käytössä.	2025 Perusopetuksen järjestys säännöt päivitetty ja jokaisessa koulussa kännykän käyttö koulupäivän ajan kielletty
	Raisiossa määritetään yhteiset turvallisemman tilan periaatteet ja ne otetaan käyttöön kaupungin toimipisteissä.	Kaikki toimialat	Turvallisemman tilan periaatteet kartoitus tehty ja käytössä kaupungin toimipisteissä, x-määrä.	2024 Käytössä.
	Lisäämme ammattilaisten osaamista puheeksi otosta mm. nuorten kohtaamasta kiusaamisesta, rasismista, väkivallasta, seksuaalisesta häirinnästä tai sopimattomasta käytöksestä.	Yhteisöllinen opiskeluhoolto, Ankkuriopettaja, nuorisopalvelut, Rusko-Raisio-Naantali lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmä	Toteutuneet koulutukset.	2024 Valmisteltu alueellista Barnahus-pilotointia. 2025 Pilotti toteutunut 2025 ja jalkautettu.
	Valmistellaan Varhan ja kuntien alueellinen mielen hyvinvoinnin edistämisen, ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön toimenpidesuunnitelma.	Hyvinvointikoordinaattori yhteistyössä toimialojen ja Varhan alueellinen mielen hyvinvoinnin edistämisen, ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön yhdyshenkilöverkosto	Alueellinen toimenpidesuunnitelma valmisteltu, jatkotoimenpiteet määritelty.	2024 Valmis.
	Selkeytetään kunnan ja Varhan rooleja ja vastuita väkivallan ja syrjinnän ehkäisyssä.	Raisio-Rusko-Naantali lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmä	Yhteistyörakenteet ja -mallit Varhan kanssa mm. valmisteltu Raisio-Rusko-Naantali lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmän vuosikello.	2024 Osittain. 2025 Selkeyttämistä tehty, jatkuu aktiivisesti työryhmässä.
	Kehitetään antirasistista, yhdenvertaisuutta vahvistavaa toimintakulttuuria eri toimintaympäristöissä kuten varhaiskasvatuksessa, kouluissa, nuoriso-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluissa.	Sivistys- ja vapaa-aikatoimialat, oppilashuolto ja kotoutumispalvelut	Tunnistetut rasistisia ja syrjiviä käytäntöjä vastaan luodut toimenpiteet, jotka edistävät yhdenvertaisuutta, niiden seuranta eri toimialoilla	2024-2025 Järjestetty mm. Moninaistuva yhteiskunta – seminaari. Työ jatkuu aktiivisesti.
	Edistetään tietoisuutta ja kampanjointia myös vanhemmille mm. sähkötupakoinnista eli vape:sta.	Hyvinvointikoordinaattori, yhteisöllinen opiskeluhoolto yhteistyössä Varsinais-Suomen Vape-verkoston kanssa	Toteutetut kampanjat sekä tilaisuudet vanhemmille päihteiden osalta.	2024 Toteutettu mm. alueellinen vanhempainilta, tilaisuus Raisiossa, käsitelty yhteisöllisessä opiskeluhooltoryhmässä.
	Tehdään toimenpiteitä Raision keskustan alueen turvallisuuden lisäämiseksi.	Kaikki toimialat	Toteutetut toimenpiteet.	2024 Lisätty monitoimijaista jalkautumista ja kameravalvontaa. 2025

2. Lapsille ja nuorille saavutettavan ja turvallisen elinympäristön mahdollistaminen: toimenpiteiden tilannekuvaa

- Neuroesteettömyys huomioitu uuden päiväkodin suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Liikenneturvallisuuspäivä ei toteutunut vuoden 2025 aikana, mutta se on toteutumassa taas vuoden 2026 toukokuussa.
- Perusopetuksen turvallisuustyöryhmä suunnitellut yhteistä turvallisuuskalenteria, jossa velvoitetaan jokaista koulua liikenneturvallisuuden huomioimiseen erilaisilla tapahtumilla ja valistuksella.
- Vuonna 2024 järjestettiin yhteistyöilta nuorten asioissa yhteistyössä nuorisopalvelut ja kotopalvelut. Samanlainen yhteistyöilta on suunnitteilla keväälle 2026.
- Tasalan aukion häiriökäyttäytyminen on saatu kitkettyä vuoden 2025 aikana mm. moniammatillisella yhteistyöllä ja toimenpiteillä mm. ankkuriopettaja, nuorisopalvelut ja poliisi.
- Rasion lukiossa toteutunut Väkivallattomuuden tukijat hanke vuoden 2025 aikana nuorten seurusteluväkivallan tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi yhteistyössä nuorten, Varhan koulukuraattorin ja hanketyöntekijän kanssa osana kaupunkitasoista hyvinvointityötä. Nuorten kanssa kehitetty onnistunut toimintamalli on tavoitteena jalkauttaa osaksi toimintakulttuuria.

3. Lasten ja nuorten fyysisen hyvinvoinnin ja terveiden elintapojen edistäminen

Tavoite	Toimenpide	Vastuutahot	Mittarit	Toteutunut
Mahdollistamme lasten, nuorten ja perheiden omaehtoista liikkumista ja monipuolisia harrastamisen mahdollisuuksia.	Kehitetään nuorille kohdennettuja toimintamuotoja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Liikunta- ja nuorisopalvelut	Toteutetut toiminnot ja toimintamallit, kävijämäärät ja palautteet.	2024
	Liikkuva koulu ja Liikkuva varhaiskasvatus toiminta sekä Move-polun kehittäminen.	Koulut, varhaiskasvatus, liikuntapalvelut	Nykytilan arvioinnit, Move-polku kehitetty.	2024, 2025
	Toteutetaan Raision kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmaa.	Raision kävelyn ja pyöräilyn työryhmä	Edistämishjelman toteutuneet toimenpiteet.	2024,2025
	Kehitetään lasten ja nuorten kanssa harrastamisen kokonaisuutta kuten Raiha-mallia sekä lasten, nuorten ja perheiden soveltavan liikunnan mahdollisuuksia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	Liikunta- ja nuorisopalvelut, kirjasto- ja kulttuuripalvelut, Raisio-opisto, liikunta- ja urheiluseurat	Toteutuneet toiminnot, kävijämäärät.	2024, 2025
	Valmistellaan soveltavan liikunnan strateginen työkirja osana hyvinvointisuunnitelmaa.	Liikuntapalvelut, hyvinvointikoordinaattori	Soveltavan liikunnan strateginen työkirja valmisteltu, jatkotoimenpiteet.	2024, 2025 Toteutus osana hvs 2026-2029.
Edistämme lasten, nuorten ja perheiden hyviä ja kestäviä elintapoja.	Kehitetään koululiikunnan mahdollisuuksia tukea tarvitseville mm. pienryhmätoimintana.	Liikunnanopettajat, rehtorit	Toteutuneet toimenpiteet koululiikunnan kehittämisessä.	2024-2025 ITU-ryhmän liikunta, uimaopetus pienryhmässä
	Kehitetään elintapaohjauksen palvelupolkua ja Raision liikuntaneuvontamallia lapsille, nuorille ja perheille yhteistyössä Varhan kanssa.	Liikuntapalvelut, Varhan elintapaohjaus	Liikuntaneuvontamalli ja palvelupolkumalli kehitetty.	2024 Kehittämistyö meneillään. 2025 Mallit kehitetty
	Vahvistetaan yhteistyötä ja tietoisuutta varhaiskasvatuksessa ja kouluissa hyvien elintapojen kuten unen ja ruokakasvatuksen osalta.	Varhaiskasvatus, koulut, ruokapalvelut yhteistyössä Varhan neuvola – ja kouluterveydenhuollon palvelut	Toteutetut toimenpiteet, palaute.	2024 Perusopetuksessa toteutettiin Myytinmurtajat-hanke eli kestävän ruokakasvatuksen lisäämiseen tähtäävä hanke ja materiaalia.
	Toteutetaan yhteisiä esim. kampanjoita ja vanhempainiltoja elintavoista koko perheen näkökulmasta.	Varhaiskasvatus, koulut yhteistyössä Varhan neuvola – ja kouluterveydenhuollon ja järjestöjen kanssa	Toteutetut esim. kampanjat ja vanhempainillat elintavoista, jatkotoimenpiteet.	2024 Järjestettiin kampanjoita kiusaamisen, väkivallan ehkäisyyn ja päihdekasvatuksen teemoissa. 2025 tammikuussa toteutettu koko varhaiskasvatuksen vanhempainilta.
	Osallistetaan lapset ja nuoret erilaisten ruokavaihtoehtojen suunnitteluun kouluissa esimerkiksi kasvisruokavaihtoehdot.	Ruokapalvelut, rehtorit	Lapset ja nuoret osallistettu suunnitteluun, palaute ja jatkotoimenpiteet.	2024 Myytinmurtajat toteutti kasvisruokamaistelun. Oppilaat saivat vaikuttaa kasvisruokavaihtoehdon valintaan ruokalistalla.
Mahdollistamme lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden virkistysalueiden kehittämiseen.	Toteutetaan asukasbudjetointia.	Hyvinvointikoordinaattori, ASBU-työryhmä	Asukasbudjetointi toteutettu.	2024
	Huomioidaan yhteinen virkistysalueiden kehittäminen ja julkisen liikenteen sekä palveluiden saavutettavuus kaupunkisuunnittelussa ja kaavoituksessa.	Infra-, kaupunkikehitys- ja liikuntapalvelut	Käyttäjämäärät, asukaspalautteet ja -kyselyt.	2024-2025 Huomioitu mm. joukkoliikenteen asiakaspalautteet osana sisäisten joukkoliikennelinjojen suunnittelua. Kuloistenmetsän suojelemiseksi kaupunki vastaanotti adressin ja päätti hakea päätöksellään suojelua Elyltä.

3. Lasten ja nuorten fyysisen hyvinvoinnin ja terveiden elintapojen edistäminen: toimenpiteiden tilannekuvaa

- Vuoden 2025 aikana on kehitetty elintapaohjauksen palvelupolkua ja Raision liikuntaneuvontamallit lapsille, nuorille ja perheille yhteistyössä Varhan kanssa.
- Nuorten aikuisten liikuntaneuvonnan osalta pilotoitiin hyvinvointipäivät osana työpajapäivän sisältöä.
- Nykytilan arvioinnit tehty varhaiskasvatuksessa.
- RaiHa –toiminnan kautta toteutettiin 131 ryhmää vuoden 2025 aikana.
- Tammikuussa 2025 toteutettiin koko varhaiskasvatuksen vanhempainilta.
- Vuoden 2025 aikana kehitettiin Liikkuva koulu-toimintamallia mm. toiminnallisen opettamisen koulutukset opettajille, johtajien työpaja ja toiminnallisen opettamisen kiertävä tutoropettajamalli pilotointiin syksyllä 2025.
- Nykytilan arviot on tehty ja Move-polku on kehitetty.
- Soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelma valmisteltiin vuoden 2025 aikana osana hyvinvointisuunnitelmaa.

4. Lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin edistäminen

Tavoite	Toimenpide	Vastuutahot	Mittarit	Toteutunut
Edistämme varhaista tukea ja palveluihin ohjautuvuutta lasten, nuorten ja perheiden toimintaympäristössä.	Vahvistetaan tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitokasvatusta varhaiskasvatuksessa ja kouluissa sekä lisätään vanhempien tietoisuutta.	Varhaiskasvatussyksiköiden johtajat, rehtorit, yhteisöllinen opiskeluhoito	Toteutuneet toimenpiteet ja palaute, jatkotoimenpiteet.	2024-2025 Aloitettu Huomaa hyvä -toimintamallin pilotointi yhdessä alakoulussa.
	Ylläpidetään kouluissa riittävä kohtaavien aikuisten resurssi opetushenkilön lisäksi jalkauttamalla esimerkiksi koulunuorisotyöntekijät, kouluvalmentajat ja yhteisöpedagogit osaksi koulujen toimintakulttuuria sekä mahdollistaen uusia pilotointeja.	Opetuksen kehittämispäällikkö, rehtorit	Resurssit käytössä x-määrä / koulu, palaute.	2024, 2025 Kouluvalmentaja aloittanut yläkoulussa ja aloitettu Kotoa kouluun – hankeohjelma alakouluissa.
	Kehitetään kulttuuriresepti-mallia alueellisena yhteistyönä.	Kulttuuripalvelut, hyvinvointikoordinaattori yhteistyössä Varhan perhekeskus ja järjestöt	Kulttuuriresepti-malli kehitetty, jatkotoimenpiteet.	2024-2025 Kehitetty Varhan ja Naantalin kanssa 2024. Pilotti toteutettu 2025. 2025 Elämyspolku päivitetty yhteistyössä perusopetuksen kanssa.
	Jalkautetaan ja vakiinnutetaan Elämyspolku osaksi varhaiskasvatuksen ja koulujen toimintakulttuuria.	Varhaiskasvatuksen johtajat, rehtorit, kulttuuripalvelut	Elämyspolku vakiintunut osaksi toimintakulttuuria x-määrä toimipisteitä.	
	Kartoitetaan Varhan ja järjestöjen kanssa palveluohjausta matalan kynnyksen mielenterveyspalveluihin ja mahdollisuuksia eri palveluiden tarjoamiseen lasten ja nuorten toimintaympäristössä.	Varhaiskasvatus, sivistyspalvelut, Varhan perhekeskusverkosto, hyvinvointikoordinaattori	Kartoitus tehty, jatkotoimenpiteet ohjautuvuuden toteutumiseksi.	2024
	Kartoitetaan henkilökunnan lisäkoulutuksia mielen hyvinvoinnista, ehkäisevästä päihde- ja väkivaltatyöstä esim. Hyvän mielen ensiapukoulutukset.	Henkilöstöpalvelut, hyvinvointikoordinaattori	Kartoitus toteutunut, jatkotoimenpiteet ja toteutuneet koulutukset.	2025
	Vieraskielisten lasten kielitaidon tukeminen.	Varhaiskasvatus, koulut, kirjastopalvelut	S2-opetuksen toteutus, oman äidinkielen opetuksen toteutuneet ryhmät tai oppilasmäärät ja kielet, joissa järjestetty opetusta, S2- ja eri kielisen aineiston saatavuus ja käyttö, lukulumoaineiston toteutunut käyttö.	2024-2025
Tuemme vanhemmuutta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, jotta vanhemmat saavat tukea vanhemmuuteen, kasvatukseen ja omaan hyvinvointiin.	Vahvistetaan yhteistyötä Varhan perhekeskuksen kanssa kartoittamalla perhevalmennusta pikkulapsiperheiden tukemiseen ja perheneuvolan jalkautumista lasten kasvuympäristöön.	Varhaiskasvatus yhteistyössä Varhan perhekeskuspalvelut ja järjestöt	Kartoitukset tehty, jatkotoimenpiteet.	2024
	Vahvistetaan tilaisuuksia ja tiedotusta vanhempainyhdistysten kautta mielen hyvinvoinnin edistämisestä, ehkäisevästä päihde- ja väkivaltatyöstä.	Hyvinvointikoordinaattori yhteistyössä eri toimialojen ja sidosryhmien kanssa	Toteutetut tilaisuudet, kävijämäärät.	2024 2025
	Osallistetaan vanhempainyhdistykset tapahtumien suunnitteluun ja laaditaan yhteinen suunnitelma perhetapahtumista.	Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut yhteistyössä järjestöjen, seurakunnan ja Varhan perhekeskusverkoston kanssa	Suunnitelma valmisteltu. Toteutetut tilaisuudet.	2024
	Vahvistetaan kasvatuskumppanuutta maahanmuuttajataustaisten vanhempien kanssa ja tuetaan vanhempien voimavaroja kasvattaa lasta kotin ja ympäröivän yhteiskunnan risteyskohdassa.	Varhaiskasvatus, koulut, oppilashuolto, kotoutumispalvelut, Varhan perhekeskuspalvelut	Toteutuneet perhekohtaiset kotoutumissuunnitelmat, toteutuneet ns. babyinfot vieraskielisille perheille, vanhempaintapaamiset varhaiskasvatuksessa ja kouluissa sekä vanhempainillat, joissa huomioitu maahanmuuttajataustaisten perheiden osallistumismahdollisuudet (esim. tulkkaus).	2024 2025

4. Lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin edistäminen: toimenpiteiden tilannekuvaa

- Kulttuuriresepti-pilotointi toteutettiin vuonna 2025 ja toiminta vakiinnutetaan vuoden 2026 aikana.
- Elämyspolku on päivitetty vuoden 2025 aikana. Elämyspolku on kuitenkin aika vieras vielä monelle varhaiskasvatuksessa, joten tiedottamista tulee vahvistaa vuoden 2026 aikana.
- Vuoden 2025 aikana toteutettiin Lyömättömän hyvä varhaiskasvatus –pilotti, jonka yhteistyötahona on ollut Varhan perheneuvola.
- Vuoden 2025 aikana oman äidinkielen opetuksessa oli 11 eri kielen opetusta ja oppilaita yhteensä 150.
- Mm. kielitietoisien toimintakulttuuriin kehittäminen asiakastyössä otetaan puheeksi ja annettu myös vanhemmille tietoa. Koulutettu perusopetuksen henkilöstöä kielitietoisuudesta ja kohdennettu alakouluihin opetuskielen tukiopetuksen resursseja vuoden 2025 aikana.
- Tiedotusta on suunnitelmallisesti vahvistettu vanhempaiyhdistysten ja vanhempien suuntaan hytetu-teemoista vuoden 2025 aikana mm. Wilma-viestintä ja verkostollinen viestintä, sekä toteutettu yhteisiä tilaisuuksia niin paikan päällä kuin Teams tietoisuuden lisäämiseksi.
- Toteutettu vuonna 2024 mm. babyinfoja, järjestetty oma vanhempainilta maahanmuuttajataustaisille (tulkit apuna) sekä ystäväksi maahanmuuttajaäidille toimintaa. Vuonna 2025 järjestetty maahanmuuttajille oma vanhempainilta Kerttulan koulussa.

5. Suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi 2024-2025 painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteiden toteutumat 2024-2025

raisiio

Raision suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi 2024-2025 tavoitteet ja toimenpiteet on ryhmitelty samojen painopistealueiden alle kuin Raision kaupungin 2024-2025 hyvinvointisuunnitelmassa.

Suunnitelman painopisteet ovat

1. Ikääntyneen väestön osallisuuden ja yhteisöllisyyden mahdollistaminen
2. Ikääntyneelle väestölle saavutettavan ja turvallisen elinympäristön mahdollistaminen
3. Ikääntyneen väestön fyysisen hyvinvoinnin ja terveiden elintapojen edistäminen
4. Ikääntyneen väestön mielen hyvinvoinnin edistäminen

Jokaiselle painopisteelle on asetettu tavoitteita, toimenpiteet, vastuutahot ja mittarit.

Raportointi tapahtuu Raisioin kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2024-2025 raportoinnin yhteydessä, jonne on määritetty myös sähköisen hyvinvointikertomuksen indikaattoritieto (vähimmäistietosisältö).

Raision suunnitelmaan asetetut painopisteet ovat lähellä myös Varsinais-Suomen hyvinvointialueen 20.12.2023 hyväksymän Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman tavoitteita. Varhan suunnitelman tavoitteet ovat:

- 1) Tuemme mielen hyvinvointia ja edistämme osallisuutta
- 2) Edistämme fyysistä kuntoa ja tuemme terveellisten elintapojen käyttöönottoa
- 3) Asumisen ja asuinympäristöjen kehittäminen
- 4) Asiakaslähtöiset palvelukokonaisuudet ja sujuvat palveluketjut.

Raision suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi on voimassa vuodet 2024-2025, jonka aikana tavoitteisiin pyritään kirjattujen toimenpiteiden avulla. Toimenpiteitä ei tästä syystä ole erikseen aikataulutettu.

Suunnitelma sisältää kaupungin hyvinvointisuunnitelmasta 2024-2025, osallistamisen tilaisuuksista ja työpajoista sekä tiedolla johtamisen kautta valittuja tavoitteita ja toimenpiteitä, jotka edistävät ikääntyneiden hyvinvointia. Yleisemmin eri ikäisten kaupunkilaisten hyvinvointia edistäviä toimenpiteitä, jotka on jo kirjattu kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan, ei ole erikseen kirjattu tähän suunnitelmaan. Raision kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2024-2025 kaupunkitasoiset tavoitteet ja toimenpiteet on kohdennettu kaikille ikäryhmille huomioiden erityisesti työikäiset, ikääntyneet ja eri tavoin toimintakykyiset asukkaat.

Suunnitelma luo hyvän pohjan valtuustokauden loppuajaksi, ja sitä tullaan hyödyntämään seuraavan koko valtuustokauden laajan hyvinvointikertomuksen ja hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuden valmistelussa.

Ikääntyneiden osallisuuden edistäminen on nostettu tärkeäksi osaksi suunnitelman painopisteitä ja tavoitteita, sillä osallisuuden kokeminen ja sosiaaliset verkostot parantavat elämänlaatua sekä vähentävät syrjäytymisen riskiä. Näin ollen sillä on myös vaikutusta muuhun turvallisuuden kokemukseen sekä fyysiseen että mielen hyvinvointiin. Ihminen kokee itsensä osalliseksi, kun hän voi vaikuttaa oman elämänsä kulkuun, yhteisiin asioihin ja osallistua yhteisön toimintaan. Ikääntyneillä osallisuuden kokemisessa korostuu se, että hän voi elää aktiivista elämää mahdollisimman pitkään tutussa ja turallisessa ympäristössä.

1. Ikääntyneen väestön osallisuuden ja yhteisöllisyyden mahdollistaminen

Tavoite	Toimenpide	Vastuutahot	Mittarit	Toteutunut
Mahdollistamme ylisukupolvisia ja -kulttuurillisia kohtaamispaikkoja ja niiden saavutettavuutta.	Kartoitetaan mahdollisia kohtaamispaikkoja esimerkiksi asuinalueiden, koulujen, varhaiskasvatuksen ja nuorisotilojen sisä- ja ulkotiloja esteettömyys huomioiden.	Hyvinvointikoordinaattori yhteistyössä kaupungin eri toimialojen kanssa	Toteutuneet kartoitukset ja jatkotoimenpiteet.	2024-2025 Aktiivinen prosessi
	Järjestetään kuljetuksia ikääntyneen väestön tapahtumiin osana asukasbudjetin toteutusta.	Hyvinvointikoordinaattori	Toteutuneet asukasbudjetin toteutukset, käyttäjämäärät	2024
Tuemme vapaaehtoistyötä ja järjestöjen toimintamahdollisuuksia.	Mahdollistetaan ja järjestetään yhteistyössä vanhus- ja vammaisneuvoston sekä eläkeläisjärjestöjen kanssa ikääntyneille suunnattuja tilaisuuksia ja tapahtumia.	Kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut, kotoutumispalvelut, hyvinvointikoordinaattori	Toteutuneet tilaisuudet ja tapahtumat, kävijämäärät	2024 2025
	Kehitetään vapaaehtoistyöryhmän toimintaa yhteistyössä järjestöiden, seurakunnan ja Varhan kanssa.	Hyvinvointikoordinaattori, vapaaehtoistyöryhmä	Vapaaehtoistyöryhmän toiminta ja toimintamallit.	2024
	Edistetään ylisukupolvista toimintaa ja yhteistyötä varhaiskasvatuksen, koulujen järjestöjen, seurakunnan ja Varhan kanssa.	Hyvinvointikoordinaattori, vapaaehtoistyöryhmä	Toteutuneet toiminnot	2024 2025
Edistämme yhdenvertaisesti ikääntyneen väestön osallisuutta oman hyvinvoinnin ja elinympäristön kehittämiseen.	Kehitetään asukastilaisuuksia osana asukasbudjetointia kuten ideointi- ja yhteiskehittämisen tilaisuudet ikääntyneille ja eri tavoin toimintakykyisille kaupunkilaisille.	Hyvinvointikoordinaattori	Asukasbudjetoinnin prosessi kehitetty. Toteutuneet yhteiskehittämisen tilaisuudet ja työpajat.	2024 Toteutus 2025 osana asukasbudjettia.
	Toteutetaan ja kehitetään ikäihmisten liikuntaraatia.	Liikuntasuunnittelija, hyvinvointikoordinaattori	Liikuntaraati toteutunut x kertaa, kävijämäärät ja kehittämiskohteet	2024 2025
	Osallistetaan tarvittaessa vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja monikulttuurisuustoimikunta suunnitelmien valmisteluun esimerkiksi asukaskyselyiden ja tilaisuuksien kautta.	Kaikki toimialat, hyvinvointikoordinaattori	Toteutuneet kyselyt ja tilaisuudet.	2024
	Toteutetaan viestintää tapahtumista ja tilaisuuksista myös muuten kuin diginä esim. palveluoppaat ja mainokset, sekä tiedotetaan perheille suunnatuista tapahtumista myös ikääntyneelle väestölle.	Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, Raisio-opisto, liikuntapalvelut, hyvinvointikoordinaattori	Toteutunut viestintä, palveluoppaat	2024 2025
	Toteutetaan hyvinvointikysely tiedolla johtamisen tueksi myös ikääntyneen väestön osalta.	Hyvinvointikoordinaattori	Kysely toteutettu ja tuloksia hyödynnetty hyvinvointisuunnitelmassa.	2024 2025 Kysely toteutettu keväällä 2025 opinnäytetyönä.

1. Ikääntyneen väestön osallisuuden ja yhteisöllisyyden mahdollistaminen: toimenpiteiden tilannekuva

- Vuoden 2025 keväällä järjestettiin Penkkilenkki-tapahtuma ja syksyllä Ikiliikkuja –päivä yhteistyössä eläkeläisjärjestöjen kanssa. Molemmissa tapahtumissa osallistujia oli n. 100 ikäihmistä.
- Liikuntaraatitoiminta on vakiintunut ja toteutettiin niin keväällä kuin syksyllä. Osallistujia oli n. 20 henkilöä / liikuntaraati.
- Tiedottamista on vahvistettu ja toiminnoista on viestitty Liiku Raisio –esitteessä ja Senioriliikuntakalenterissa. Lisäksi on levitetty flyereita yksittäisistä ryhmistä ja tapahtumista. Toiminnasta on tiedotettumyös sanomalehdissä. Vertaisviestijämallin piltointi aloitettiin vuoden 2025 aikana.

2. Ikääntyneelle väestölle saavutettavan ja turvallisen elinympäristön mahdollistaminen

Tavoite	Toimenpide	Vastuutahot	Mittarit	Toteutunut
Tuemme digiosaamista ja mahdollistamme tarvittaessa digiapua yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.	Toteutetaan ja kehitetään digiasioihin liittyviä kursseja, opastuksia ja tilaisuuksia sekä tuodaan esille myös muiden toimijoiden toimintaa kuten seurakunta.	Raisio-opisto, kirjastopalvelut yhteistyössä Rasekon kanssa, seurakunta	Toteutuneet opastukset, kurssit ja tilaisuudet.	2024
Edistämme ikääntyneen väestön turvallisuuden tunnetta omassa arjen toimintaympäristössä.	Toteutetaan esteettömyyskartoituksia vanhus- ja vammaisneuvostoa osallistaen.	Toimialat	Toteutetut kartoitukset ja jatkotoimenpiteet	2024, 2025
	Jaetaan liukuesteitä kerran vuodessa yli 65-vuotta täyttäneille raisiolaisille sekä katujen ylläpito.	Hyvinvointikoordinaattori Infrapalvelut	Liukuesteitä jaettu x määrä. Kaatumisista ja putoamisista johtuvat hoitojaksot yli 65 - vuotiailla	2024
	Raisiossa määritetään yhteiset turvallisemman tilan periaatteet ja ne otetaan käyttöön kaupungin toimipisteissä.	Kaikki toimialat	Turvallisemman tilan periaatteet kartoitus tehty ja käytössä kaupungin toimipisteissä, x-määrä	2024
	Valmistellaan Varhan ja kuntien alueellinen mielen hyvinvoinnin edistämisen, ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön toimenpidesuunnitelma.	Varhan alueellinen mielen hyvinvoinnin edistämisen, ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön yhdyshenkilöverkosto, hyvinvointikoordinaattori yhteistyössä eri toimialojen kanssa	Alueellinen toimenpidesuunnitelma valmisteltu, jatkotoimenpiteet	2024 Valmis.
	Selkeytetään kunnan ja Varhan rooleja lähisuhdeväkivallan ehkäisyssä myös ikäihmisten osalta.	Raisio-Rusko-Naantali lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmä	Yhteistyörakenteet ja -mallit Varhan kanssa mm. valmisteltu Raisio-Rusko-Naantali lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmän vuosikello, jatkotoimenpiteet	2024
	Alueiden kaavamääräyksissä ja tontinluovutuskilpailujen ehdoissa huomioidaan yhteisöllisyyteen ja yhteiskäyttötiloihin liittyviä kriteeristöjä, jotka tukevat monipuolista asuntotarjontaa.	Kaupunkikehityspalvelut, RaVu	Hyväksytyt ja lainvoimaistuneet asemakaavat. Kaavojen nähtävilläolopäivät vuodessa.	2024-2025 Hyväksyttiin 4 asemakaavaa, joista 3 oli tie- ja yritysaluekaavoja. Ainoassa hyväksytyssä asumisen asemakaavassa ei ollut toimenpiteen mukaisia kriteereitä mukana. Luovutettiin kerrostalontteja Kuloistenniitty 1 -alueelta, joiden tontinluovutusehdoissa oli vahvasti mukana yhteiskäyttöön ja yhteisöllisyyteen liittyviä elementtejä.

2. Ikääntyneelle väestölle saavutettavan ja turvallisen elinympäristön mahdollistaminen: toimenpiteiden tilannekuvaa

- Esteettömyyskartoitukset on tehty ja esteettömyyssovellus otettu käyttöön vuoden 2025 aikana. Myös verkkosivujen selkokieliä on lisätty.
- Vuoden 2025 aikana on toteutettu ja kehitetty digiasioihin liittyviä kursseja, opastuksia ja tilaisuuksia. Tiedotusta on vahvistettu ja tuotu esille myös mm. muiden toimijoiden toimintaa kuten seurakunta.
- Raisio-opisto, digitaitokurssit ja -luennot:
2024 toteutuneita kursseja 57, osallistujia 795
2025 toteutuneita kursseja 104, osallistujia 1756.
- Vuonna 2025 hyväksyttiin neljä asemakaavaa, joista vain yksi toi uutta rakentamista Raisioon (kerrostalotontti/Tasalantanhun asemakaava). Vanhusneuvoston näkemyksiä kuultiin asunto- ja maapoliittisen ohjelman valmistelua varten syksyllä 2025.

3. Ikääntyneen väestön fyysisen hyvinvoinnin ja terveiden elintapojen edistäminen

Tavoite	Toimenpide	Vastuutahot	Mittarit	Toteutunut
Mahdollistamme ikääntyneen väestön omaehtoista liikkumista ja aktiivista arkea.	Toteutetaan Varsinais-Suomessa Voimaa vanhuuteen – ohjelmaa.	Liikuntapalvelut	Voimaa vanhuuteen –ohjelma toteutuneet toimenpiteet.	2024-2025
	Valmistellaan soveltavan liikunnan strateginen työkirja osana hyvinvointisuunnitelmaa.	Liikuntapalvelut, hyvinvointikoordinaattori	Soveltavan liikunnan strateginen työkirja valmisteltu, jatkotoimenpiteet.	2024 2025 Suunnitelmissa osana hvs 2026-2029. Suunnitelma valmis.
	Toteutetaan ja kehitetään kohdennettuja toimintamuotoja lähellä ikääntynyttä väestöä kuten Yhdessä Kotikulmilla – toiminta. Kehittäminen terveyden edistämisen määrärahan osalta, jos hankerahoitusta saadaan vuodelle 2025.	Liikuntapalvelut Hyvinvointikoordinaattori	Toteutetut toiminnot ja toimintamallit, kävijämäärät ja palautteet	2024 Aloitettu Yhdessä Kotikulmilla toiminta. Hankerahoitusta ei saatu 2025.
	Järjestetään voima- ja tasapainoharjoitteluryhmiä.	Liikuntapalvelut	Kaatumisista ja putoamisista johtuvat hoitojaksot yli 65 -vuotiailla	2025
	Toteutetaan Raison kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmaa.	Raison kävelyn ja pyöräilyn työryhmä	Edistämishjelman toteutuneet toimenpiteet.	2024-2025
	Sisäisten linjojen suunnittelun yhteydessä huomioidaan palvelulinjojen tarpeet ja vaihtoehdot.	Kaupunkikehitys- ja infrapalvelut		2024
Edistämme ikääntyneen väestön kestäviä elintapoja ja viestimme yhteistyössä toteutettavista toimintamalleista.	Kehitetään Raison liikuntaneuvontamallia osana Varhan elintapaohjauksen palvelupolkua.	Liikuntapalvelut, Varhan elintapaohjaus	Liikuntaneuvontamalli käytössä.	2024 Kehittämistyö ja pilotointi käynnissä.
	Tiedotetaan vanhus- ja vammaisneuvostoa yhdyspintatoimintamalleista kuten Varhan Arkeen Voimaa - itsehoidon ryhmätoimintamalli.	Hyvinvointikoordinaattori yhteistyössä Varhan Arkeen Voimaa yhteyshenkilön kanssa	Toteutuneet toimintamallit ja tiedotus	2025
	Vahvistetaan yhteistyötä ehkäisevässä päihdetyössä muun muassa järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa mm. kampanjoiden ja tempausten järjestämisessä.	Hyvinvointikoordinaattori yhteistyössä järjestöjen ja eri toimialojen kanssa	Toteutuneet tilaisuudet ja kampanjat, tempaukset, EPT-toimintamallit	2024
Mahdollistamme ikääntyneen väestön osallisuuden virkistys- ja ulkoilualueiden kehittämisessä	Toteutetaan asukasbudjetointia ja yhteiskehittämisen tilaisuuksia ikääntyneelle väestölle.	Hyvinvointikoordinaattori, kaikki toimialat	Asukasbudjetointi ja yhteiskehittämisen tilaisuudet toteutettu.	2024 Toteutettu ASBU 2023-2024 toteutuksia vuonna 2025 Yhteiskehittämisen tilaisuudet toteutuneet osana ASBU 2025-2026 prosessia.

3. Ikääntyneen väestön fyysisen hyvinvoinnin ja terveiden elintapojen edistäminen: toimenpiteiden tilannekuvaa

- Vuoden 2025 aikana toteutettiin niin Voimaa vanhuuteen –ohjelmaa kuin Yhdessä kotikulmilla –toimintaa Kaanaassa ja Tikanmaalla.
- Maksuttomat, kaikille avoimet ryhmät ympäri Raisiota koottu Liiku lähellä –ryhmien käsitteen alle ja viestinnässä hyödynnetään Vertaisviestijöitä.
- Voima- ja tasapainoryhmiä järjestettiin 11 vuoden 2025 aikana, joissa osallistujia oli yhteensä 162 henkilöä.
- Voitas-tehoharjoitteluryhmiä järjestettiin 6 vuoden 2025 aikana, joissa osallistujia oli yhteensä 42 henkilöä.
- Muita kuntosaliryhmiä järjestettiin 11 vuoden 2025 aikana, joissa osallistujia oli yhteensä 77 henkilöä.
- Yksilöllistä ja ryhmämuotoista liikuntaneuvontaa tarjottiin vuoden 2025 aikana: yksilöasiakkaita 2 henkilöä ja Lähdetään liikkeelle –ryhmässä keväällä 8 henkilöä.

4. Ikääntyneen väestön mielen hyvinvoinnin edistäminen

Tavoite	Toimenpide	Vastuutahot	Mittarit	Toteutunut
Edistämme yhteistyötä ja toimintamalleja yksinäisyyden ehkäisemiseksi.	Mahdollistetaan yhteiskuljetuksia ikääntyneille suunnattuihin toimintoihin osana asukasbudjetoinnin toteutusta. Kehitetään jalkautuvaa ystävätoimintaa yhteistyössä mm. järjestöjen ja seurakunnan kanssa sekä kartoitetaan löytävän / etsivän vanhustyön mahdollisuuksia. Toteutetaan ja kehitetään yhteistyössä muun muassa ryhmiä, kursseja, tilaisuuksia ja tapahtumia ikääntyneelle väestölle mielen hyvinvoinnin tukemiseksi.	Hyvinvointikoordinaattori, kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut Hyvinvointikoordinaattori, vapaaehtoistyöntyöryhmä Kirjasto- kulttuuri- ja museopalvelut, liikuntapalvelut, Raisio-opisto, vanhusneuvosto, hyvinvointikoordinaattori, vapaaehtoistyöntyöryhmä	Toteutuneet opastukset, kurssit ja tilaisuudet. Toteutuneet ystävätoimintamallit. Kartoitus löytävän vanhustyön mahdollisuuksista tehty. Toteutuneet tilaisuudet ja tapahtumat, kävijämäärät, palautteet	2024 2024 Kulttuuriystävätoiminta-pilotointi yhteistyössä Punaisen Ristin kanssa 2025. Kartoitettu etsivän vanhustyön mahdollisuuksia. 2024, 2025
Vahvistamme yhteistyöverkostoja ja palvelupolkuja Varhan kanssa ja toteutamme monikanavaista ja saavutettavaa tiedottamista.	Valmistellaan Varhan ja kuntien alueellinen mielen hyvinvoinnin edistämisen, ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön toimenpidesuunnitelma. Vahvistetaan paikallista yhteistyötä järjestöjen, seurakunnan ja Varhan kanssa tietoisuuden ja vaikuttavien toimintojen lisäämiseksi ehkäisevässä päihde- ja väkivaltatyössä sekä mielen hyvinvoinnin edistämisessä ikääntynyt väestö huomioiden. Toteutetaan alueellinen lähisuhdeväkivallan kysely ja määritellään jatkotoimenpiteet ikääntyneen väestön näkökulmasta.	Hyvinvointikoordinaattori ja eri toimialat yhteistyössä Varhan alueellisen mielen hyvinvoinnin edistämisen, ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön yhdyshenkilöverkosto ja järjestöjen kanssa. Hyvinvointikoordinaattori ja eri toimialat yhteistyössä Varhan alueellisen mielen hyvinvoinnin edistämisen, ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön yhdyshenkilöverkosto ja järjestöjen kanssa. Rusko, Raisio ja Naantali lähisuhdeväkivallan ehkäisyn työryhmä	Toimenpidesuunnitelma valmisteltu. Jatkotoimenpiteet, toimintamallit Kysely toteutettu ja jatkotoimenpiteet asetettu.	2024 2024 Valmisteltu pilotointeja. 2025 Toteutettu mm. alueellinen Ystäväpiiritoiminnan pilotti syksyllä 2025. 2024 Ei toteutunut. 2025 Alueellinen suunnitelma toteutukselle vuonna 2026.

4. Ikääntyneen väestön mielen hyvinvoinnin edistäminen: toimenpiteiden tilannekuvaa

- Ulkoiluystävätoiminta aloitettiin yhteistyössä seurakunnan ja Varhan kanssa. Uusia ulkoiluystäviä koulutettiin 13 henkilöä vuoden 2025 aikana.
- Yhdessä kotikulmilla –ryhmät ovat toteutuneet osana yksinäisyyden ehkäisemistä vuosien 2024-2025 aikana.
- Vuoden 2025 aikana toteutettiin asiakastyytyväisyyskysely liikuntaryhmiin osallistuneille.
- JokaMielentaidot 2025 toteutettiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa osana kaupunkitasoista mielen hyvinvoinnin tukemista.

Raision kaupungin laaja hyvinvointikertomus 2022-2025

26.2.2026

raisio

1.Johdanto: Raision laaja hyvinvointikertomus 2022-2025

Hyvinvointikertomustyö jakaantuu kahteen osaan eli hyvinvointikertomukseen, joka kuvaa hyvinvoinnin nykytilanteen sekä hyvinvointisuunnitelmaan, jossa on kuvattu erikseen tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvoinnin parantamiseksi.

Hyvinvointikertomustyöhön kuuluu valtuustokausittainen laaja hyvinvointikertomus koko valtuustokaudesta sekä vuotuinen tavoitteita ja toimenpiteitä tarkentava suunnittelu osana toiminta- ja talousarviota. Hyvinvointikertomustyöstä ja hyvinvointisuunnitelman toteutumisesta raportoidaan vuosittain valtuustolle.

Valtuustolle on aiemmin raportoitu laajasti eri väestöryhmien hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niihin vaikuttavista tekijöistä ja muutoksista hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuden valmistelun yhteydessä vuonna 2024 eli sekä osana Raision kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa 2024-2025 ja siihen linkittyvissä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa 2024-2025 ja suunnitelmassa ikääntyneen väestön tukemiseksi 2024-2025. Nämä hyvinvointikertomusosat ovat näiden suunnitelmien LIITE-osiossa, ja niissä on hyödynnetty viimeisintä voimassa olevaa indikaattoritietoa vuosilta 2023-2025. Ne ovat toimineet pohjana hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuden painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden asettelussa.

Lisäksi valtuustolle on raportoitu eri väestöryhmien hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niihin vaikuttavista tekijöistä ja muutoksista HYTE-vuosiraportissa 2024, jossa hyödynnettiin viimeisintä voimassa olevaa tietoa vuosilta 2023-2024.

Laajaa hyvinvointikertomus raportointia on siis ollut aktiivisesti viimeisten vuosien aikana, joten Raision kaupungin laajassa hyvinvointikertomuksessa 2022-2025 on päivitettyä tilannetietoa viimeisimmän saatavilla olevan tiedon mukaan. Laaja hyvinvointikertomus kokoa tilannetiedon yhteen eri väestöryhmien hyvinvoinnista ja terveydestä sekä muutoksesta ja kehityskulusta. Nämä auttavat kohdentamaan suunnitelmallisesti resursseja vaikuttaviin toimenpiteisiin niin osana toiminta- ja talousarviota sekä osana valtuustokauden Raision kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa 2026-2029.

Laajassa hyvinvointikertomuksessa 2022-2025 on myös nostot Raision kaupungin terveyden edistämisen aktiivisuudesta (TEAvisari) sekä HYTE-kertoimen kehittymisestä vuosien 2022-2025 aikana, sekä avataan TEAvisaria ja sen vaikuttavuutta myös HYTE-kertoimen näkökulmasta.

Hyvinvointikertomuksessa on hyödynnetty uusinta mahdollista tilastotietoa mutta monen indikaattorin osalta vuoden 2025 tilasto tulee päivittymään vasta vuoden 2026 aikana ja on hyödynnettävissä seuraavassa mm. HYTE-vuosiraportissa. Lasten ja nuorten osalta on saatu kuitenkin viimeisimmät tiedot mm. THL kouluterveyskyselyn tuloksien 2025 osalta. Kouluterveyskyselystä on tehty vain nostoja laajaan hyvinvointikertomukseen, koska tilannekuvaa on aktiivisesti tehty aiemmin. Tuloksia on hyödynnetty ja hyödynnetään laajasti käytännön työssä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Tilannekuvan indikaattorit ovat hyvinvointityön mittareita ja ne sisältävät myös HYTE-kertoimeen vaikuttavat indikaattorit sähköisen hyvinvointikertomustyön vähimmäistietosisällön mukaisesti.

Yhteistyö niin alueellisesti kuin paikallisti tiedolla johtamisen osalta on olennaista. Yhteisiä alueellisia paikallisia tiedonkeruita sekä tiedon jakamista onkin vahvistettu ja tullaan toteuttamaan suunnitelmallisesti ja vuosittaisina sykleinä valtuustokauden aikana. Tämä auttaa kohdentamaan oikea aikaisia resursseja ja vaikuttavia toimenpiteitä myös paikallisesti.

Laajan hyvinvointikertomuksen 2022-2025 kanssa samassa asiakirjassa oleva hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen HYTE-vuosiraportti 2025 sisältää raportoinnin hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuden toimenpiteistä vuosien 2024-2025 aikana.

Raision kaupungin terveyden edistämisen
aktiivisuuden mittarointi eli TEAviisari sekä
HYTE-kerroin

raision

TEAvisari eli Raision kuntatasoinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen aktiivisuuden mittarointi

- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos kerää kahden vuoden välein tietoja kunnan eri toimialojen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä, jota kutsutaan TEAvisariksi.
- TEAvisari on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämä verkkopalvelu, johon kerätään tietoa kuntien eri toimialojen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työstä (TEA), suoraan kunnista. Tiedonkeruilla selvitetään esimerkiksi toimenpiteitä, resursseja ja poikkihallinnollisia toimintakäytäntöjä.
- TEAvisari on osa tiedolla johtamista Raision kaupunkitasoisessa hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämisen työssä ja johtamisessa. Tulokset antavat kokonaiskuvaa kunnan toiminnasta kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Tällä tuetaan myös koulujen terveydenedistämistoimien suunnittelua ja johtamista.
- Tulosten avulla seurataan, arvioidaan ja kehitetään Raision kaupungin terveydenedistämisaktiivisuutta ja sen muutoksia sekä hyödynnetään Raision kaupungin hyvinvointikertomustyössä.
- Osaa tiedoista käytetään myös kuntien valtionosuuksien perusteena olevan Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosan HYTE-kerroin (prosessi- ja tulosindikaattorit) tietopohjassa.
- TEAvisarin tiedonkeruut toistuvat säännöllisesti
 - Parittomat vuosina kuntajohdosta ja kulttuurista (kevät) sekä peruskouluista (syksy). Tiedot päivitetään TEAvisariin syksyllä.
 - Parilliset vuodet liikunnasta (kevät) sekä samanaikaisesti hyvinvointialueilta sekä lukioista ja ammatillisesta perustutkintokoulutuksesta (syksy)
- Kuntajohdon tiedonkeruussa tarkastellaan erityisesti kuntajohdon roolia ja merkitystä kunnan kaikkia toimialoja koskevassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. Tämä tulos on esitetty viereisessä taulukossa keltaisella.

Tuloksia hyödynnetään
Raision
kaupunkitasoisessa
hyvinvointikertomustyös-
sä ja niillä on vaikutusta
HYTE-kertoimeen.

[Teaviisari.fi](https://teaviisari.fi)

raisio

Viereisessä taulukossa näkyy TEAviisarin kehityskulku sektoreittain vuodesta 2017 vuoteen 2025. Tiedonkeruiden aikataulu eri sektorien osalta toteutetaan eri vuosina, joten tämän vuoksi kaikkien sektorien tuloksia ei näy kaikkien vuosien kohdalla.

TEAviisarin tiedonkeruun usean sektorin tulokset ovat mukana myös HYTE-kertoimen laskennassa prosessi-indikaattoreina, jotka kuvaavat kunnan voimavaroja ja toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Näin ollen tuloksilla on myös vaikutusta kunnan HYTE-kertoimen samaan valtionosuuteen. Yksittäisiä indikaattoreita ei kuitenkaan kannata pelkästään katsoa vaan kehittymistä kokonaisuuden kautta. Tämän vuoksi TEAviisariin on avattu myös näkymä kunnille mm. TOP 10 kehitettävistä toimenpiteistä.

Alla on kuvattu TEAviisarin osalta nostetut prosessi-indikaattori eli toimintaa kuvaavat indikaattorit, jotka ovat kuntien HYTE-kertoimen laskennassa mukana. Viereisessä taulukossa näkyy TEAviisarin vuosivertailu eli kehittyminen vuodesta 2017 vuoteen 2025.

Toimintaa kuvaavat indikaattorit:

1. **kuntajohto** (5 yksittäistä indikaattoria)
2. **liikunta** (5 yksittäistä indikaattoria)
3. **peruskoulut** (4 yksittäistä indikaattoria)
4. **kulttuuri** (1 yksittäinen indikaattori)

Pisteet	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Kaikki sektorit	73	67	67	65	66	64	68	79	76
Kuntajohto	87	..	56	..	46	..	50	..	84
Perusopetus	..	..	71	..	69	..	70	..	69
Lukiokoulutus	..	70	..	72	..	70	..	76	..
Ammatillinen koulutus	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Liikunta	..	69	..	73	..	87	..	91	..
Hyvinvointialueet	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Kulttuuri	70	..	65	..	63	..	41	..	..

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa - TEA

Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - TEA

Raision tuloksissa kaikkien sektorien TEAviisarin keskiarvo 73 on noussut niin Varsinais-Suomen hyvinvointialueen Varhan kuin koko maan lukua hieman ylemmäksi (729. Kaikkien sektorien osalta ollaan kuitenkin jo lähempänä hyvää tulosta ja kuntajohdon osalta ollaan noustu jo hyvään tulokseen 87.

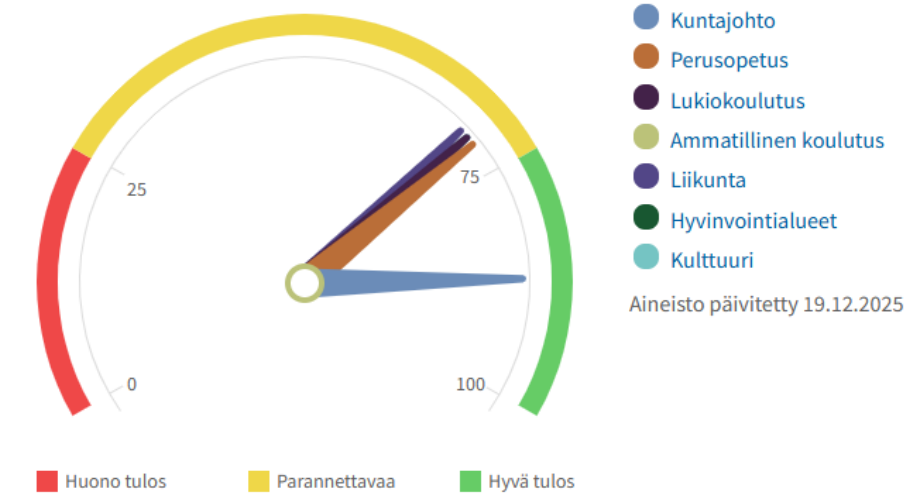
Perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja liikunnan osalta ollaan jo lähellä hyvää tulosta. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta tulos Varhaan ja koko maahan verrattuna on jopa keskimääräistä parempi. kulttuurin osalta ollaan kuitenkin selkeästi niin Varhan kuin maan keskiarvoa alempana.

Kuntajohdon ja kulttuurin osalta viimeisin tiedonkeruu oli keväällä 2025, jolloin katsottiin vuoden 2024 tilannetta. TEAviisaria ja toimenpiteitä on tehty tämän jälkeen aktiivisesti vuosien 2024-2025 aikana. Toimenpiteitä on tehty ja nämä tulevat näkymään positiivisena muutoksena vuoden 2026 TEAviisarin osalta. Keväällä 2026 toteutetaan seuraava tiedonkeruu liikunnan osalta. Perusopetuksen seuraavat uudet tulokset julkaistaan keväällä 2026 (tiedonkeruu oli syksyllä 2025).

Mm. Kuntajohdon tulokset parantuivat viime tiedonkeruusta huomattavasti.

- **Kokonaistulos**
 - vuonna 2021 46
 - vuonna 2023 56
 - vuonna 2025 87
- Positiivinen tulos kertoo myös kaupunkitasoisesta, yhteisestä sitoutumisesta hytetu-johtamiseen ja edistämiseen!

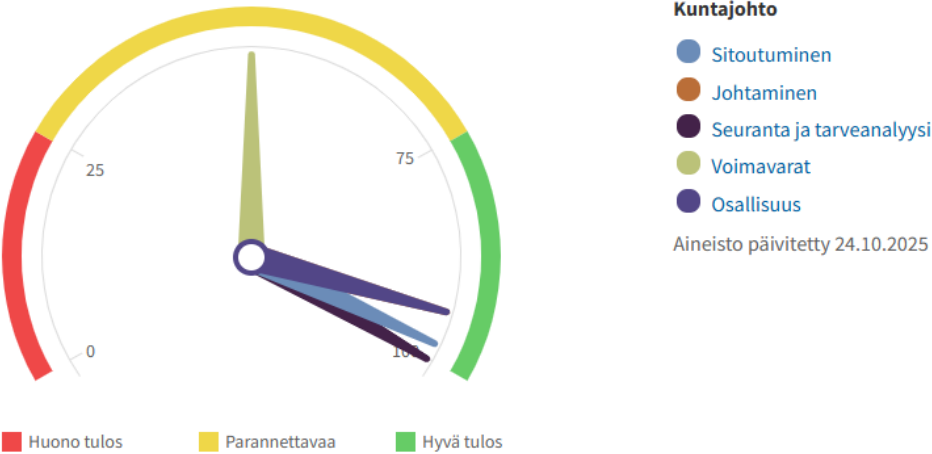
Kaikki sektorit : Raisio 2025

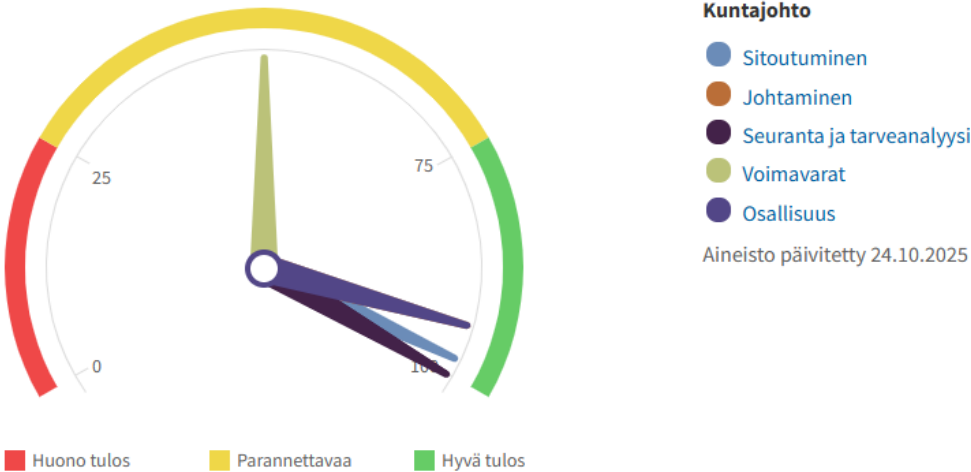
Pisteet	Raisio	Varsinais-Suomen hyvinvointialue	Koko maa
Kaikki sektorit	73	72	72
Kuntajohto	87	87	87
Perusopetus	71	64	64
Lukiokoulutus	70	64	69
Ammatillinen koulutus	..	66	66
Liikunta	69	74	69
Hyvinvointialueet	..	51	59
Kulttuuri	70	74	77

TEAvisari tiedonkeruun kuntajohton tulokset paranivat huomattavasti vuodesta 2023 vuoteen 2025

Kuntajohto : Raisio 2025

Kuntajohto : Raisio 2025

Pisteet	Raisio	Naantali	Rusko	Turku	Lieto	Kaarina	Varsinais-Suomen maakunta	Koko maa
Kuntajohto	87	79	87	98	76	73	86	85
Sitoutuminen	98	86	96	94	48	80	86	87
Johtaminen	94	72	94	100	94	83	90	87
Seuranta ja tarveanalyysi	100	100	100	100	100	100	96	95
Voimavarat	50	75	50	100	50	50	76	71
Osallisuus	94	61	94	94	89	50	84	83

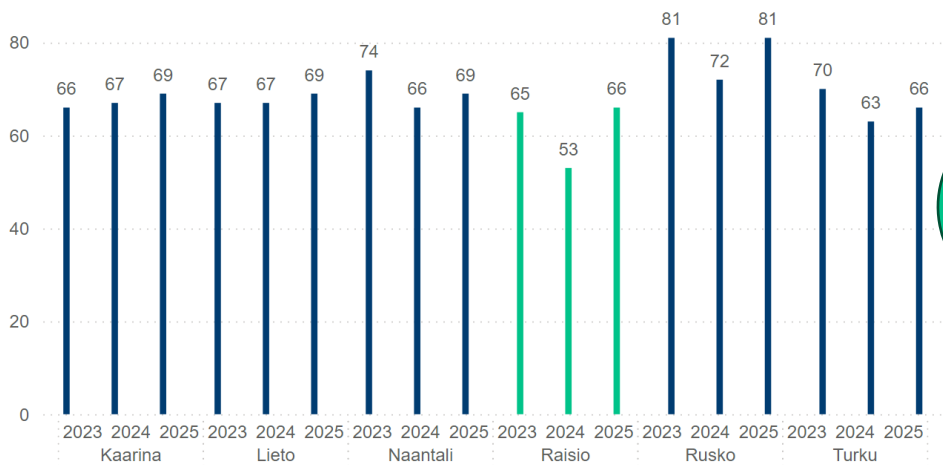
Pisteet	2025	2023	2021	2019	2017	2015	2013	2011
Kuntajohto	87	56	46	50	84	81	65	38
Sitoutuminen	98	48	66	46	97	86	67	49
Johtaminen	94	49	42	77	51	69	71	38
Seuranta ja tarveanalyysi	100	60	50	57	100	89	81	17
Voimavarat	50	50	25	25				
Osallisuus	94	71	50	43	88	80	42	50

HYTE-kerroin eli kannustin kunnille

- **HYTE-kerroin eli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa on kannustin, joka tarkoittaa sitä, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan.**
- Valtionosuuden lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella, eli niin toimintaa kuvaavista prosessi-indikaattoreista kuin tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista. Indikaattoreita on yhteensä 21, ja ne arvioidaan määrääjain.
- Indikaattorit ovat mukana Rasion sähköisen hyvinvointikertomuksen indikaattorilistauksessa THL:n määrittämän hyvinvointikertomuksen vähimmäistietosisällön mukaisesti.
- Kuntien palkitseminen vaikuttavasta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä on tärkeää, koska hyvinvoiva väestö on niin elinvoimaisen kunnan kuin hyvinvointialueen edellytys.
- **Prosessi-indikaattorit eli toimintaa kuvaavat indikaattorit on kerätty THL:n TEAvisari-tiedonkeruiden yhteydessä suoraan kunnista.** Ne kuvaavat kunnan voimavaroja ja toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Kuntajohdon, liikunnan ja perusopetuksen tiedonkeruista on laadittu tilastokatsaus, jonka yhteydessä on myös laatuseloste.
- **Tulosindikaattorit kuvaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuloksellisuutta väestötasolla.** Niiden avulla mitataan muutosta. Tulosindikaattoreista lasketaan kahden viimeisimmän vuoden erotus kuvaamaan tapahtunutta muutosta. Indikaattoreita mm. THL:n kouluterveyskyselystä.
- Laskennassa etsitään jokaisen tulosindikaattorin kohdalla kaikkien kuntien pienin erotus ja suurin erotus. Suurin erotus kuvaa parasta positiivista kehitystä. Kuntakohtaiset pistemäärät skaalataan edellä mainittujen minimien ja maksimien avulla.
- Suurimmasta erotuksesta tulee arvo, jolla tulosindikaattorista saa sata pistettä ja pienimmästä erotuksesta arvo, jolla tulosindikaattorista saa nolla pistettä. Loput pistemäärät nollan ja sadan pisteen välillä määräytyvät sen mukaan, mihin kohtaan erotusten vaihteluväliä kunnan erotus osuu. Jos jonkin indikaattorin arvo on jo tavoitetasossa, saa kunta sen osalta maksimipisteet.
- Skaalauksen ansiosta pistemäärät ovat vertailukelpoisia eri indikaattoreiden välillä. Lisäksi jo pienellä parannuksella kunta voi saada hyviä pistemääriä, jos muutos on hyvä kaikkien muiden kuntien tilanteeseen verrattuna.

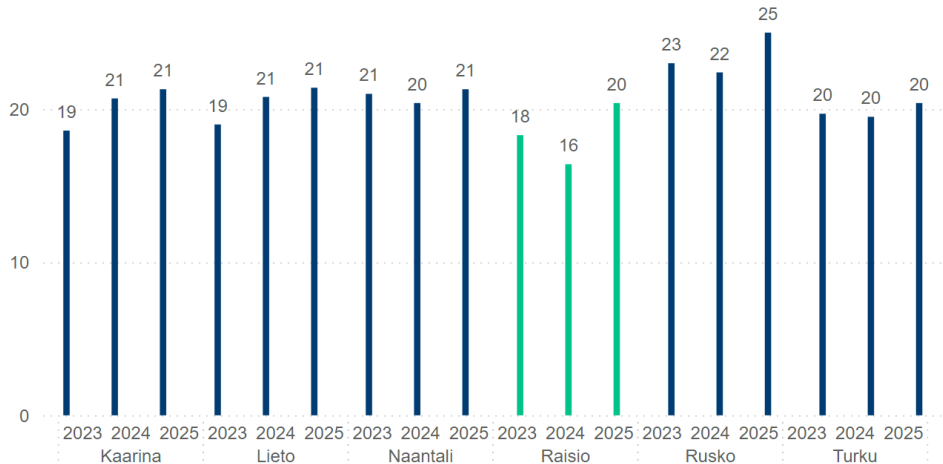
Raision HYTE-kertoimen kehittyminen vuosina 2022-2025

HYTE-kerroin, 0 - 100

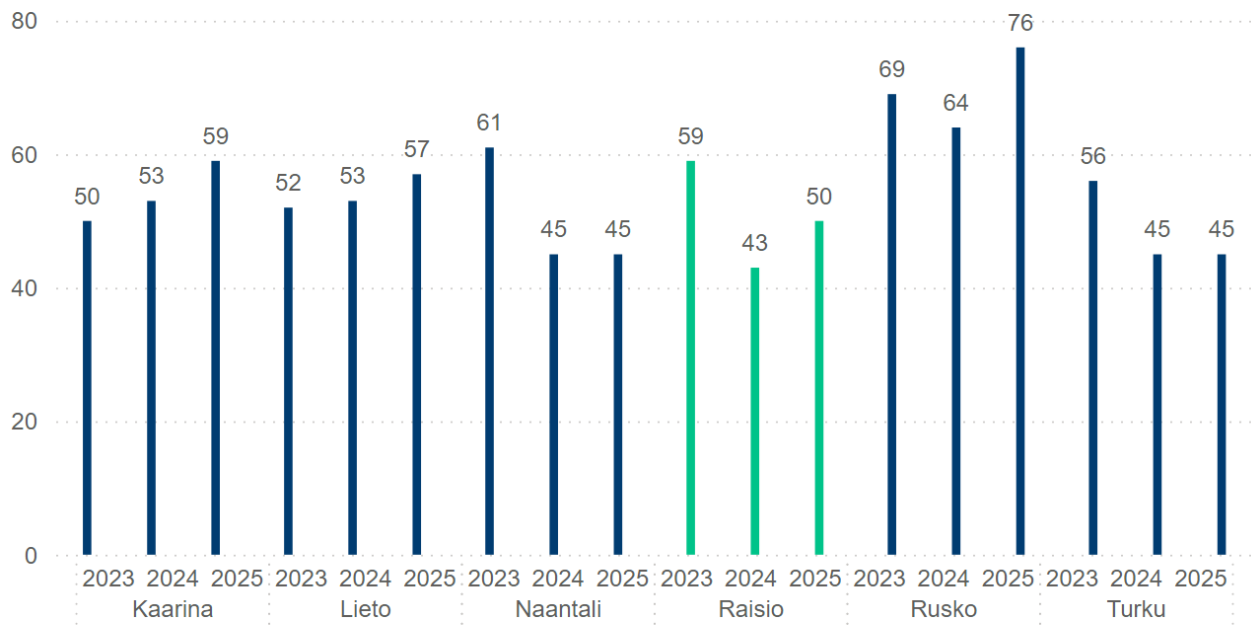
Raision
HYTE-kerroin
66/100: kasvoi
13 pistettä
vuodesta 2024
vuoteen 2025!

HYTE-kerroin euroa / asukas

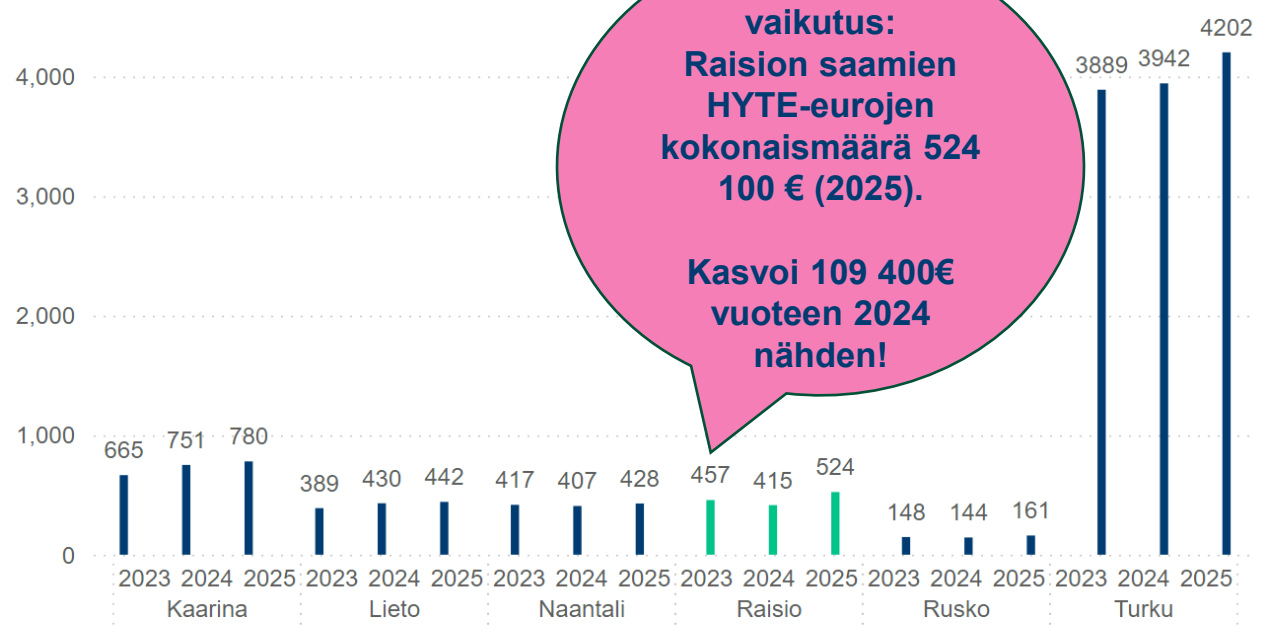

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2022	2023	2024	2025
HYTE-kerroin euroa / asukas info ind. 5341	Kaarina	yhteensä	18,6	18,6	20,7	21,3
	Lieto		18,6	19,0	20,8	21,4
	Masku		20,0	20,0	20,8	25,7
	Naantali		21,1	21,0	20,4	21,3
	Raisio		17,2	18,3	16,4	20,4
	Rusko		20,9	23,0	22,4	25,0
	Turku		18,9	19,7	19,5	20,4
HYTE-kerroin, 0 - 100 info ind. 5340	Kaarina	yhteensä	66	66	67	69
	Lieto		65	67	67	69
	Masku		70	71	67	84
	Naantali		74	74	66	69
	Raisio		61	65	53	66
	Rusko		74	81	72	81
	Turku		67	70	63	66
HYTE-kerroin, 1 000 euroa info ind. 5355	Kaarina	yhteensä	660,3	665,4	750,7	780,2
	Lieto		376,5	389,3	430,2	441,6
	Masku		191,9	192,5	199,6	246,8
	Naantali		412,6	417,1	407,4	428,2
	Raisio		428,0	456,9	414,7	524,1
	Rusko		133,3	147,7	143,9	160,5
	Turku		3 691,5	3 889,1	3 942,3	4 201,9

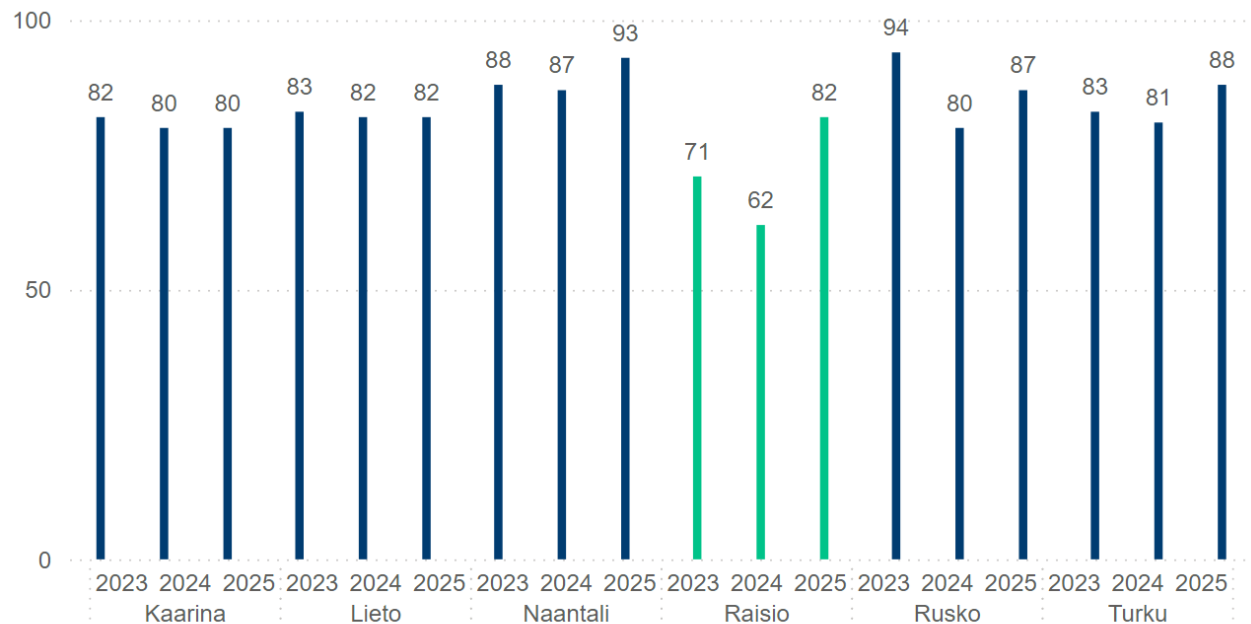
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

HYTE-kerroin, 1 000 euroa

Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

Vuonna 2025 Raision hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin oli 66/100, ja se kasvoi 13 pistettä edelliseen vuoteen verrattuna (kuntien heikoin arvo oli 37 pistettä ja paras 85 pistettä). Raision saamien HYTE-kertoimen kautta saamien eurojen kokonaismäärä oli 524 100 euroa, joka määrä kasvoi 109 400 euroa edellisvuoteen nähden.

Lisäosan suuruus määräytyy tulosindikaattoreista, joiden keskiarvo oli 50/100 ja prosessi-indikaattoreista, joiden keskiarvo oli 82/100. HYTE-kertoimeen vaikuttavat indikaattorit sisältyvät myös Raision hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 mittareihin. Ohessa vertailua myös kootusti HYTE-kertoimen vuosittainen vertailu. Raision tulokset myös verrokkikuntiin nähden.

Muutos johtuu niin prosessi- kuin tulosindikaattorien kokonaistuloksen laskusta. Kokonaistuloksissa näkyy esimerkiksi prosessi-indikaattoreina olevat TEA-tiedonkeruun tulokset kuntajohdon, kulttuurin, perusopetuksen ja liikunnan tiedonkeruiden osalta. Toimenpiteitä on tehty vuosien 2024-2025 aikana, ja nämä näkyvät vuoden 2025 HYTE-kertoimessa ja tulevat näkymään lisäksi vuoden 2026 HYTE-kertoimen osalta.

Tulosindikaattorit ovat mukana Raision hyvinvointisuunnitelman hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen mittarikokonaisuudessa, joten näitä sekä TEAvisaria tarkastellaan aktiivisesti niin toimialoilla kuin HYTE-johtoryhmässä ja osana raisiolaista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä oikeasuuntaisten tavoitteiden ja toimenpiteiden asettamiseksi.

Kuntien HYTE-kerroin

Prosessi-indikaattorit

Kunnan toiminta väestön hyvinvoinnin
ja terveyden edistämiseksi

Liikunta
(5)

Kuntajohto (5)

Peruskoulut (4)

Kulttuuri
(1)

Tulosindikaattorit

Kunnan väestön terveys ja
hyvinvointi

Ylipaino

Koettu terveys

Koulu-
pudokkaat

Työkyvyttö-
myyseläke

Kaatumis-
hoitojaksot

Toimeen-
tulotuki

7. Nostoja eri ikäisten raisiolaisten hyvinvoinnin tilasta ja kehittämisestä

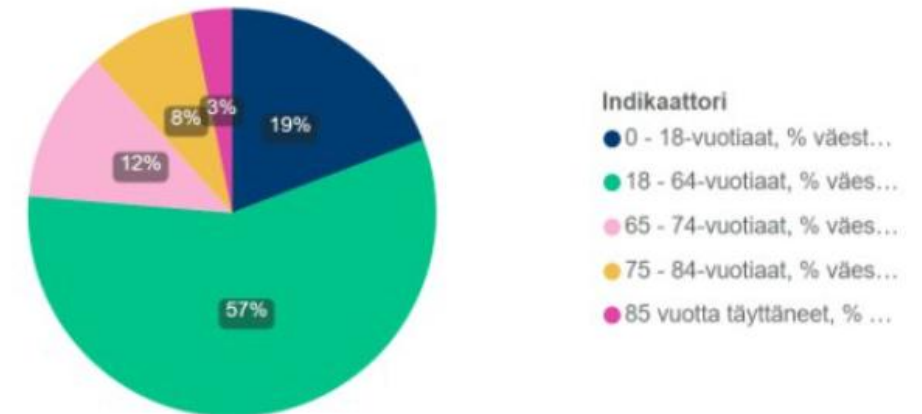
Indikaattorit ovat päivittyneet pääsääntöisesti vuoden 2024 tiedoilla. Mukana on myös vuoden 2025 tilastoja mm. THL Kouluterveyskyselyjen osalta, jotka ovat päivittyneet vuoden 2026 alkuun mennessä Tilannekuvassa on mukana HYTE-kertoimeen vaikuttavia indikattoreita sähköisen hyvinvointikertomustyön vähimmäistietosisällön mukaisesti.

raisiO

Raisiolaisten, hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden nykytila indikaattorien valossa

- Raisiolaistan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen on moninainen kokonaisuus, ja indikaattoritieto ohjaa hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden asettelussa. Toimenpiteet edellyttävät poikkihallinnollista ja verkostollista yhteistyötä, jossa huomioidaan kaupunkilaisten fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi sekä elinympäristön saavutettavuus ja turvallisuus.
- Raisiolaisten eri ikäisten kaupunkilaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden nykytilaa kuvataan hyvinvoinnin, niin toimintaympäristön, elintason ja elinolojen, elämänlaadun, elinympäristön kuin arjen turvallisuuden näkökulmista valituilla indikaattoreilla.
- Mittarit eli indikaattorit on pääsääntöisesti valittu THL:n ehdotuksesta hyvinvointikertomuksen vähimmäistietosisällöksi, jotka on koottuna Raisiossa käytössä olevaan sähköisen hyvinvointikertomuksen indikaattorilistaukseen. Tietoja on kerätty myös mm. kouluterveyskyselystä 2025 ja uusin väestötieto on saatu aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI:n kuntakortti tiedoista.
- Lapsista ja nuorista on saatavilla enemmän paikallista indikaattoritietoa kuin työikäisistä ja ikäihmisistä, Valmisteilla olevassa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa lisää lasten ja nuorten indikaattoritietoa esimerkiksi ylipainoisuuden ja terveydentilan kokemuksen osalta, jotka ovat myös huolenaiheita.
- Vähimmäistietosisältö auttaa valitsemaan ne indikaattorit, joilla voi riittävän tarkasti seurata asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tilaa.
- Mittarit ohjaavat hyvinvointisuunnitelman painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden valintaa eli hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kehittämistyötä paikallistasolla. Seuranta auttaa myös resurssien ohjaamisessa.
- Tässä nykytilan kuvauksessa Raisiota verrataan valittuihin verrokkikuntiin sekä kaikkiin Varsinais-Suomen alueen kuntiin, Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja koko maan keskiarvoihin. Tilannekuvasta raportoidaan uudelleen Hyte-vuosiraportin 2026 yhteydessä.

Ikäjakauma Raisiossa 2024

Väestön kehitys kuntavertailu, 2022-2024

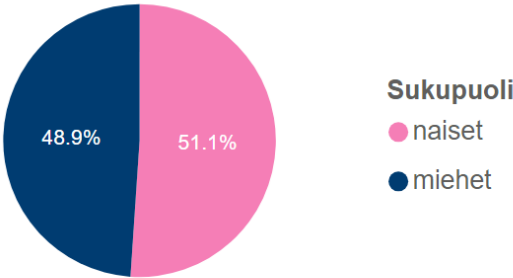

Tammikuussa 2026 Raision väkiluvun ennakotieto

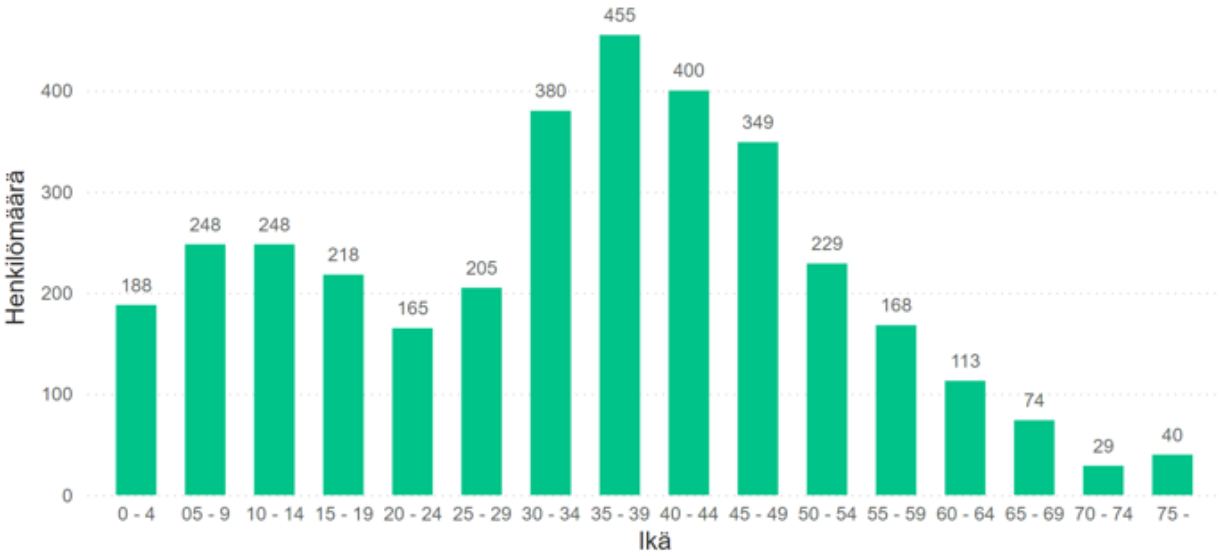
oli **26 055 henkilöä** (vuoden alusta -8). Naisia oli lokakuussa 2025 990 jokaista tuhatta miestä kohden. Luonnollinen väestönlisäys oli vuoden alusta 3 (syntyneitä 30 ja kuolleita 27).

Vuonna 2024 vieraskielisiä oli 13,6 % väestöstä, kun Varsinais-Suomen luku oli 11 %.

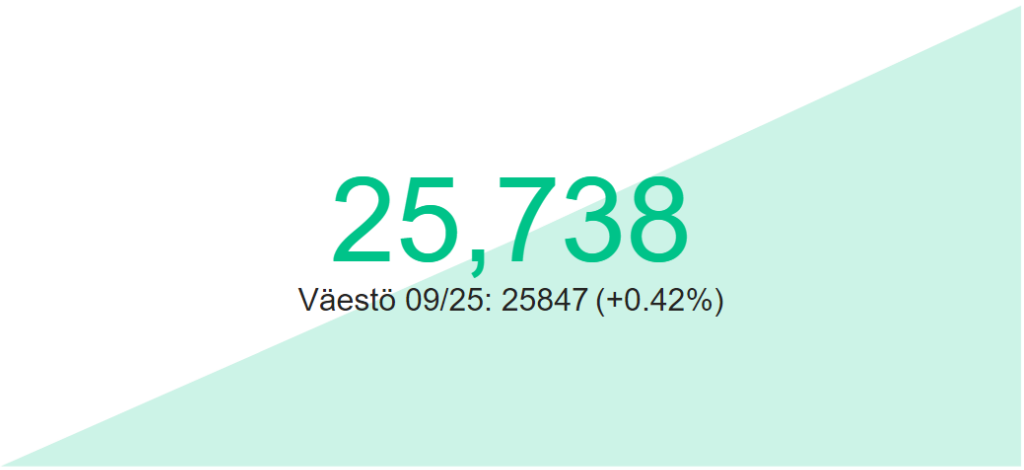
Raisio sukupuolijakauma (2024)

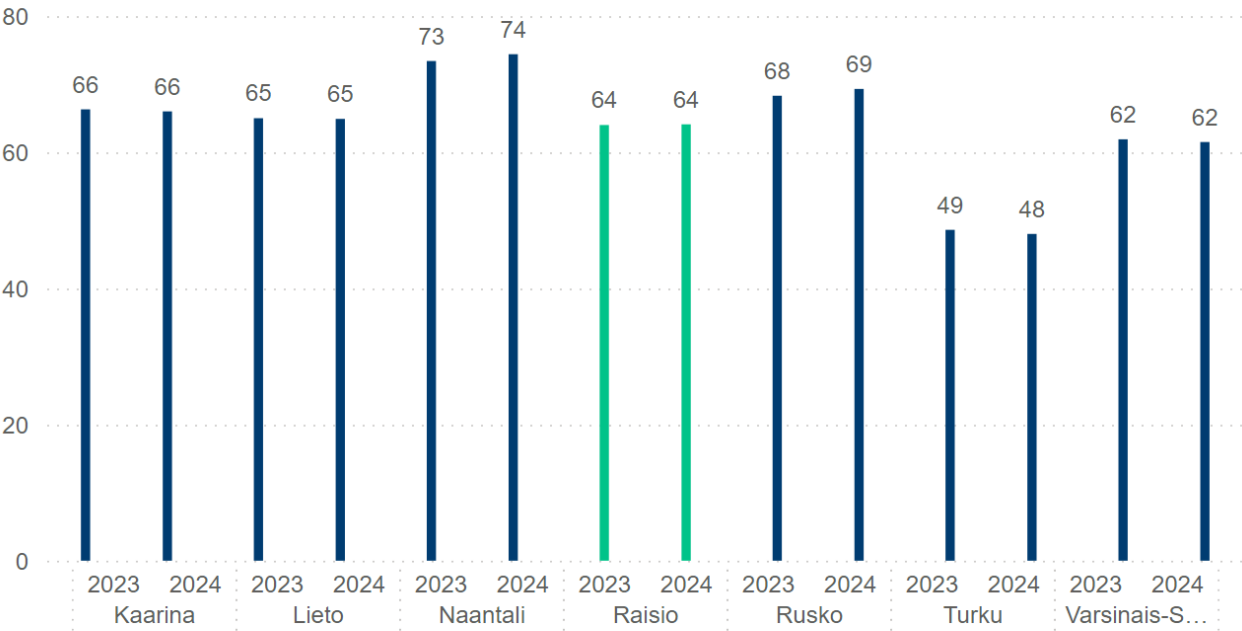
Vieraskielisen väestön osuus Raisiossa

Väestö 31.12.2024 sekä väestö 09/25

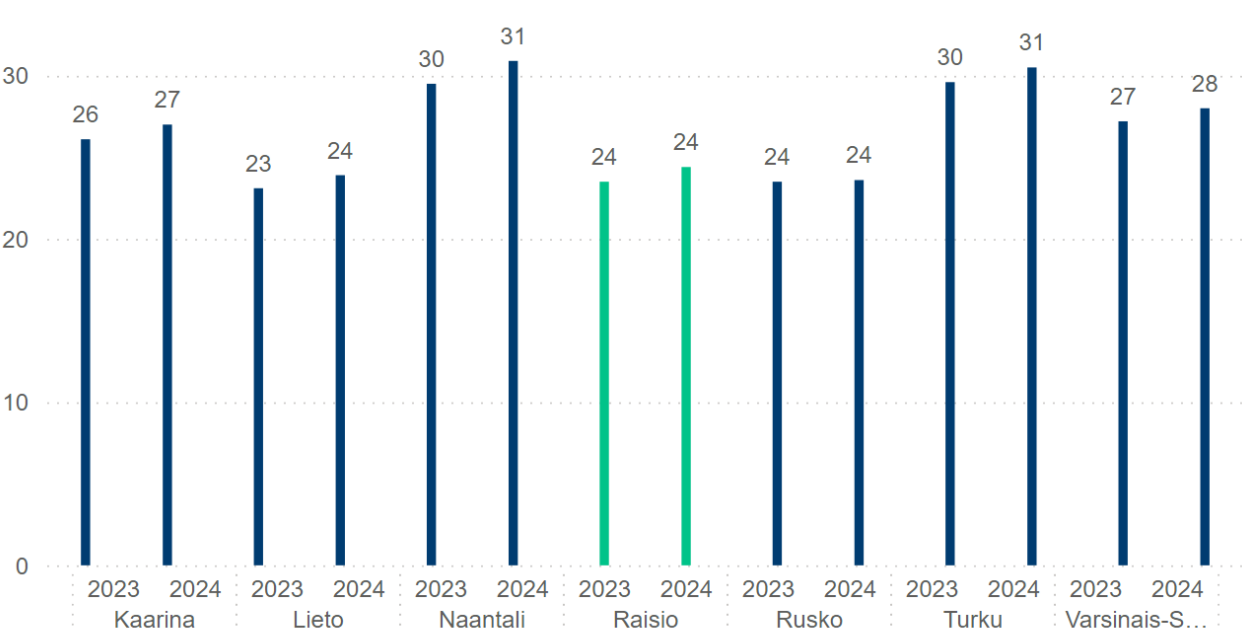

Huoltosuhte, demografinen

Demografinen eli väestöllinen huoltosuhte ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttänyttä on sataa 15 - 64-vuotiasta (työikäistä) kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on. Raision demografinen huoltosuhte on pysynyt samana vuodesta 2020 asti ja oli 64 myös vuonna 2023-2024.

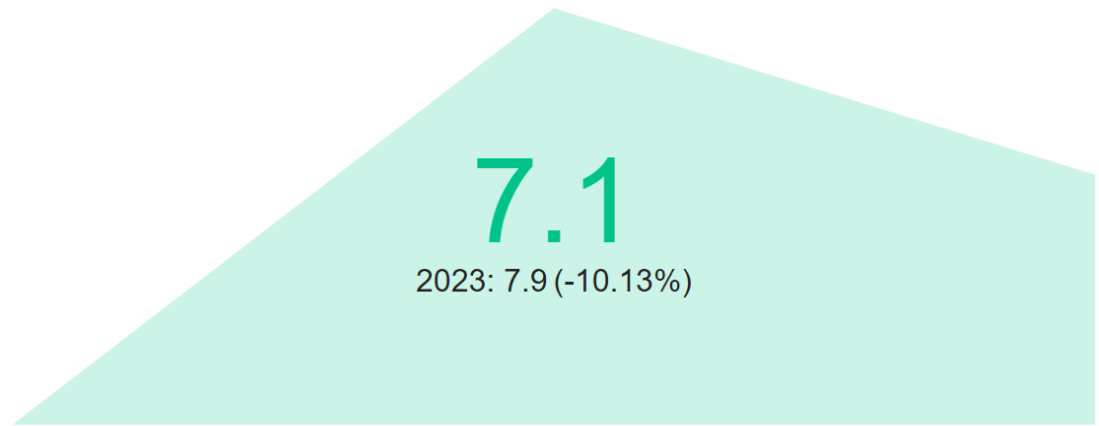
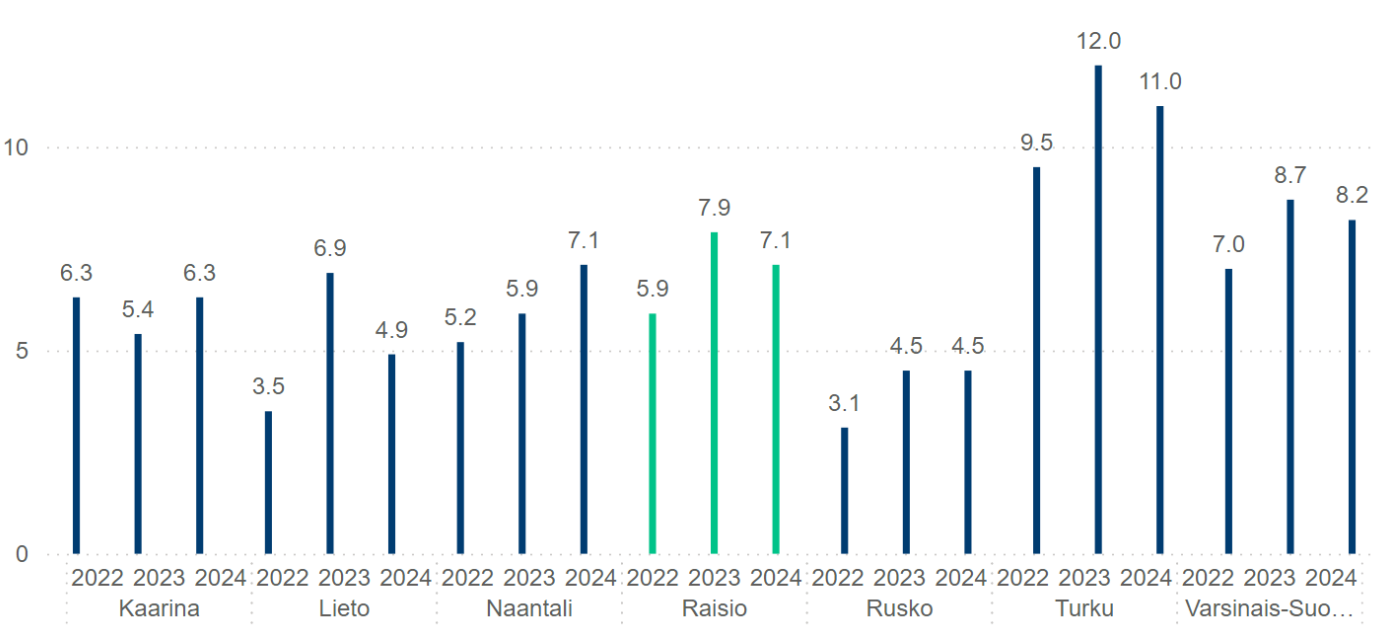
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

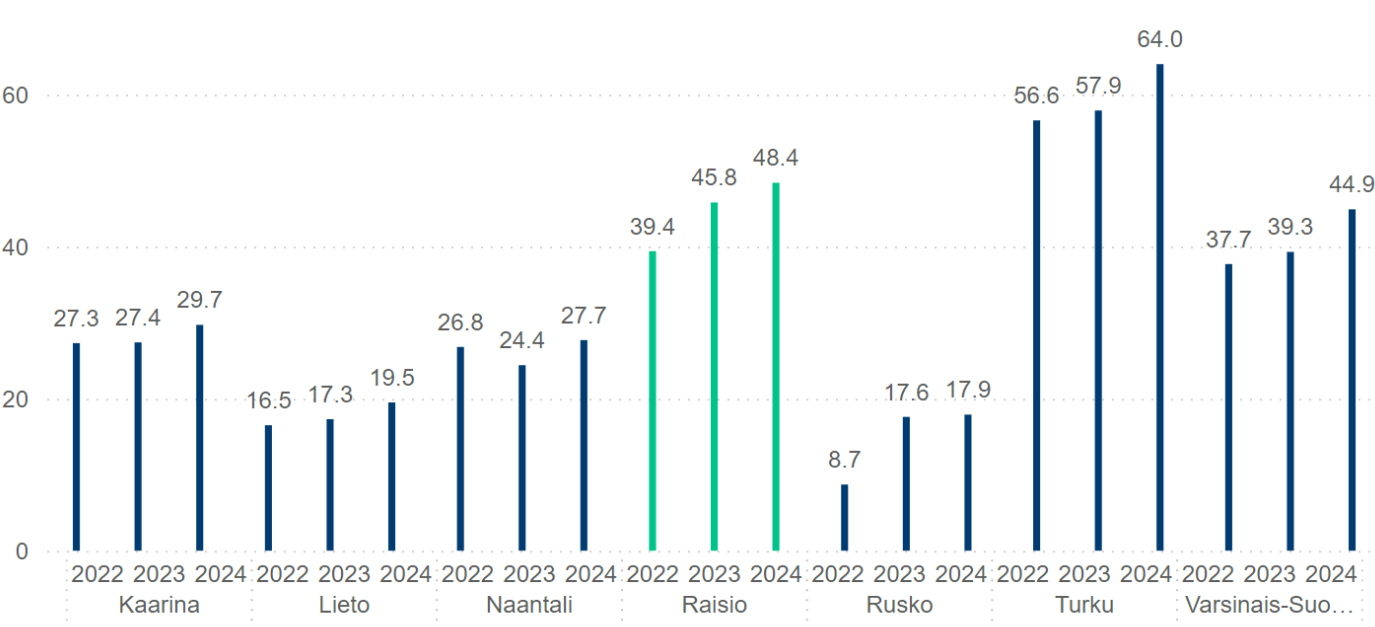
Gini-kerroin indikaattori ilmaisee tarkasteltavan alueen asuntokuntien käytettävissä olevien rahatulojen jakautumista. Gini-kertoimen laskennassa asuntokunnan käytettävissä oleva rahatulo jaetaan asuntokunnan kulutusyksikköluvulla. Kulutusyksikköluvu huomioi sen, että asuntokunnat ovat kooltaan ja rakenteeltaan erikokoisia. Raision Gini-kerroin on laskenut hieman vuodesta 2021 vuoteen 2024. Vuonna 2021 luku oli 26 ja vuonna 2024 sama luku oli 24.

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

Muutostrendi 2022-2024

Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1 000 asukasta

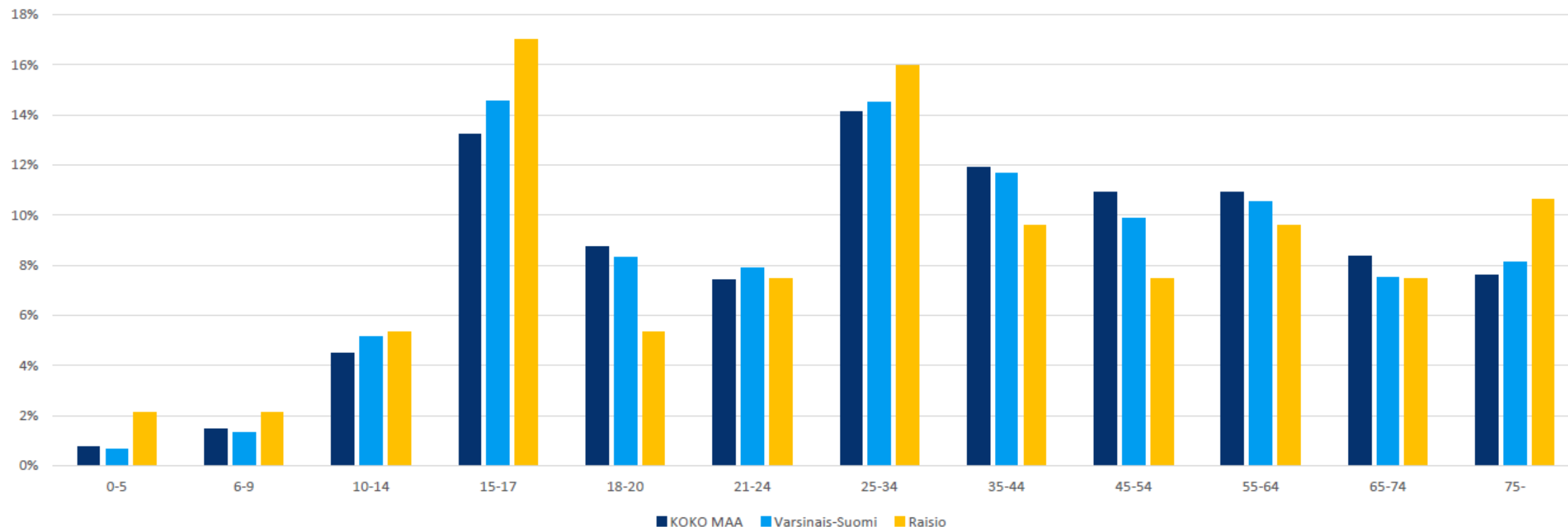

Poliisin tietoon tulneiden henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä on vähentynyt taas vertailuvuosien 2022-2024 välillä mutta poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset ovat sitä vastoin kasvaneet huomattavasti vertailuvuosien vuodesta 2022.

Tieliikenteen henkilövahingot ikäryhmittäin (%)

Lähde: Tilastokeskus, keskiarvo 2020-2024*, 2024 ennakkotieto

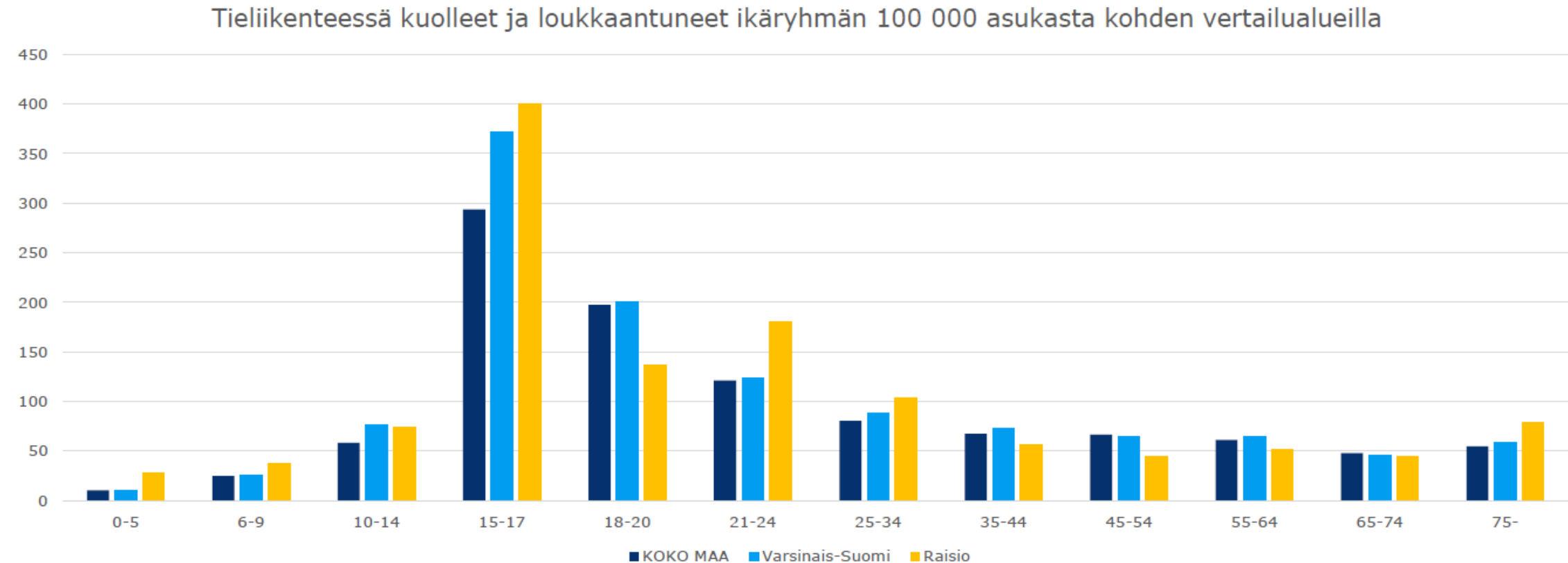
Tieliikenteessä kuolleiden ja loukkaantuneiden jakauma (%) ikäryhmittäin vertailualueilla

Tieliikenteen henkilövahingoissa on korostunut ikäluokat 15-17-vuotiaat ja 25-34-vuotiaat Raision sekä koko maan että Varsinais-Suomen osalta. Yhteisellä ja paikallistason liikenneturvallisuustyöllä Raisiossa on tärkeä merkitys näiden tilastoiden parantamiseksi.

Onnettomuusriski ikäryhmittäin

Lähde: Tilastokeskus, keskiarvo 2020-2024*, 2024 ennakkotieto

Nostoja: Mitä kuuluu raisiolaisille lapsille, nuorille ja perheille?

Indikaattoritieto raisiolaisten lasten ja nuorten kasvuoloista sekä hyvinvoinnin tilasta.

raisio

Toteutettuja kyselyitä 2023-2025 tiedolla johtamisen tukena

Keväällä 2023 Raisio, Rusko ja Naantali toteuttivat yhteisen hyvinvointikyselyn alueensa lapsiperheille. Kyselyn avulla kunnat keräsivät lapsiperheiden paikallista kokemustietoa perheen hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä. Kuntayhteistyönä toteutettu kysely tarjoaa kunnille arvokasta vertailutietoa ja mahdollisuuden kehittää palveluita myös yhteistoimin. Kyselyyn vastasi yhteensä 865 henkilöä, joista 328 asui Raision alueella, 327 Naantalien alueella, ja 210 Ruskon alueella.

Syksyllä 2023 Raisiossa toteutettiin lapsiperheille suunnatun alueellisen kyselyn jälkeen myös haastattelututkimus varhaiskasvatusikäisten lasten vanhemmille. Haastatteluun osallistui 12 perhettä. Tutkimushaastattelun tavoitteena oli syventävän tiedon ja ymmärryksen vahvistaminen siitä, miten ajanpuute ja arjen kuormittavuus vaikuttavat perheiden elämään, yhteisösuhteisiin ja itsensä toteuttamiseen, ja miten kunnalliset palvelut voivat olla osa näiden haasteiden lieventämistä ja perheiden hyvinvoinnin tukemista.

Syksyllä 2023 Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varha ja Raision kaupunki toteuttivat päihdetilannekyselyn. Päihdetilannekyselyllä kartoitettiin havaintoja ja mielipiteitä eri päihteiden käytöstä, päihdehaittojen ehkäisystä ja ehkäisevästä päihdetyöstä. Päihteillä tarkoitetaan tässä yhteydessä niin alkoholia, huumeita, tupakkatuotteita kuten tupakkaa, nuuskaa ja sähkösavukkeita. Lisäksi saman lain perusteella kysyttiin myös mielipiteitä ja näkemyksiä haitallisen rahapelaamisen ehkäisemiseksi. Päihdetilannekysely kohdennettiin niin nuorille kuin aikuisille. Tiedonkeruusta ja – käsittelystä vastasi Varsinais-Suomen hyvinvointialue eli Varha. Varsinais-Suomen hyvinvointialueella päihdetilannekyselyyn vastasi yhteensä 3299 aikuista ja 4953 nuorta. Raisiolaisista kyselyyn vastasi yhteensä 239 henkilöä, joista nuoria alle 18-vuotiaita vastaajia oli 170. Päihdetilannekysely on toteutettu Raisiossa viimeksi vuonna 2021.

Keväällä 2024 toteutettiin myös varhaiskasvatuksen kysely huoltajille. Kysely on osa Raision varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen laadunarviointia. Kyselyn teemat koskivat pääosin perustoimintoja, kuten ulkoilua, ruokailua ja lepoa sekä tulo- ja lähtötilanteita. Vastaajina oli sekä kunnallisen että yksityisen varhaiskasvatuksen (päiväkodit) asiakasperheet.

Syksyllä 2025 Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varha ja Raision kaupunki toteuttivat mielen hyvinvoinnin kyselyn aikuisväestölle. Kyselyn teemat koskivat mielen hyvinvoinnin ja yksinäisyyden teemoja.

Nostoja lapsiperheiden hyvinvoinnin tilannekuvasta

raisio

Vuonna 2024 Raisiossa oli lapsiperheitä 37,6 % kaikista perheistä, joka on laskenut 0,3,% vuodesta 2023, ja yhden vanhemman perheitä oli 19,9 % lapsiperheistä vuonna 2024, kun sama luku oli hieman korkeampi eli 20,3 % vuonna 2023. Ahtaasti asuvien lapsiasuntokuntien määrä kaikista lapsiasuntokunnista on kasvanut joka vuosi vuodesta 2021. Luku oli 23,9 % vuonna 2021, 24,3 % vuonna 2023 ja noussut 25,7 %:iin vuonna 2024. Varsinais-Suomen hyvinvointialueella vastaava luku on noussut vuodesta 2023 0,7 % ja on nyt 28,7 %.

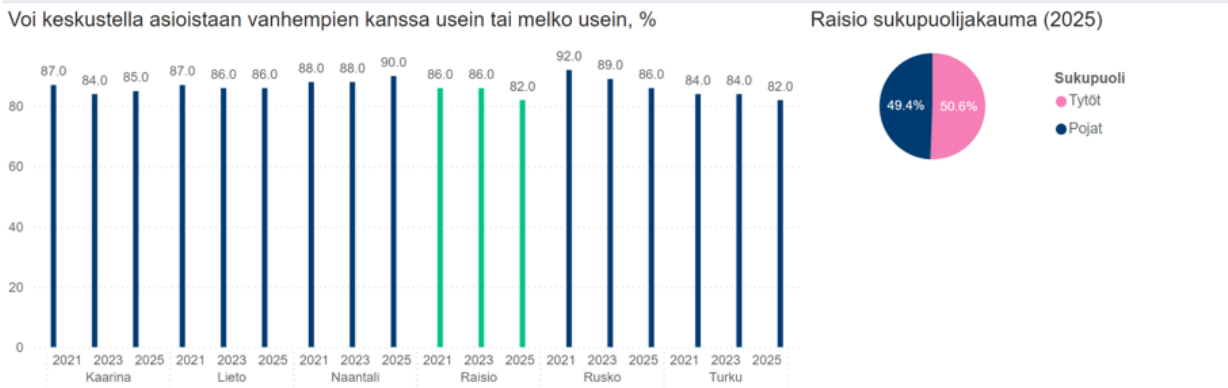
Pienituloisiin kotitalouksiin kuuluvien alle 18-vuotiaitten henkilöiden osuus oli 9,1 % prosenttia kaikista alueella asuvista alle 18-vuotiaista henkilöistä vuonna 2022, joka on viimeisin todennettu luku. Näissä kotitalouksissa tulot jäivät suhteellisen pienituloisuusrajan alapuolelle. Määrä on lisääntynyt vuodesta 2020, jolloin luku oli 8,6 % ja vuonna 2021 8,9 %. Raisiossa luku on suurempi on kuin Liedossa (4,9 %), Ruskolla (5,2 %) ja Naantalissa (6,6 %) mutta pienempi kuin Turussa (17,6 %) ja hyvinvointialueella (11,6 %).

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden lapsiperheiden määrä oli 1,6% vuonna 2024. Se on laskenut hieman vuodesta 2023, jolloin luku oli 2,1 %. Alta löytyvät samat tilastot lukuina.

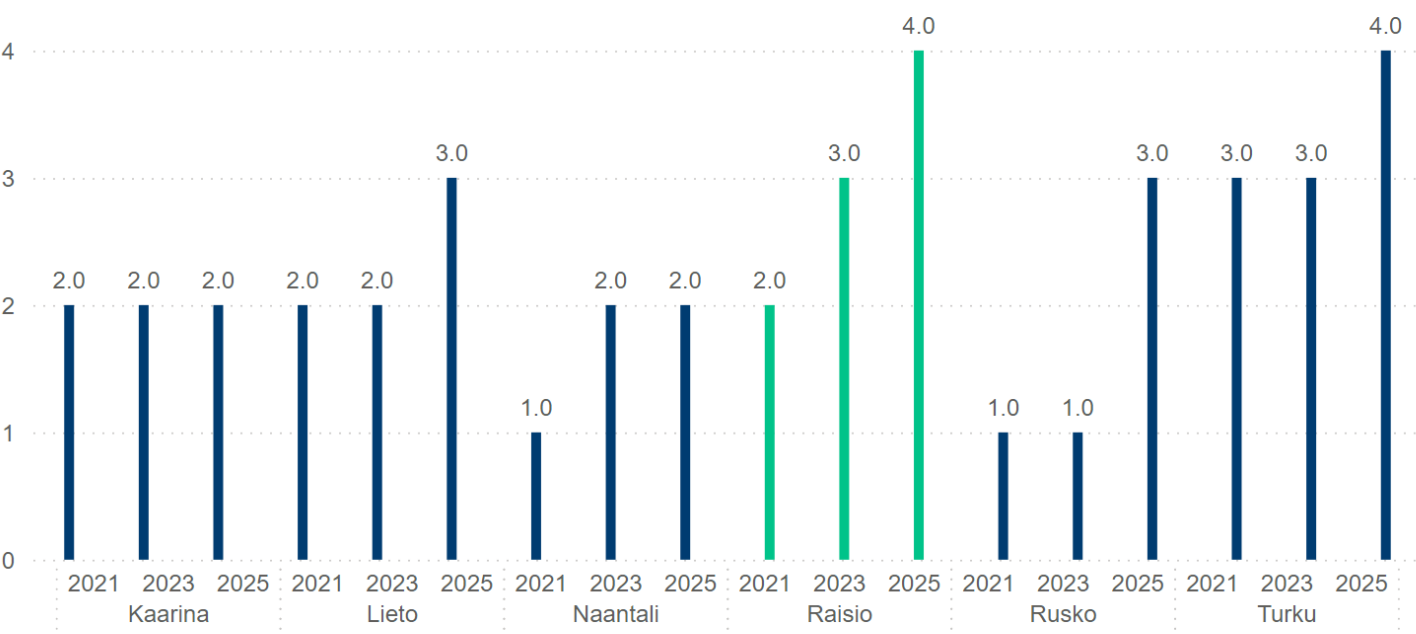
Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2023	2024
Lapsiperheet, % perheistä info ind. 179	Raisio	yhteensä	2 660	2 663
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä info ind. 5097			56	42
Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä info ind. 74			539	530

Lapsiperheille suunnatussa hyvinvointikyselyssä Raision tuloksissa nousi perheiden elämää tukevinasiaina korostuivat yhteinen aika (50%), harrastaminen (40%), luonto (38%), koulu (35%), läheiset (33%) ja elämäntavat (32%). Toisaalta haasteiksi lapsiperheet nostivat juuri yhteisen ajan ja tukiverkoston puutteen sekä taloudelliset huolet.

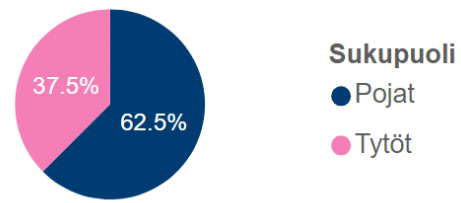
Kouluterveyskyselyssä vuonna 2025 4.-5.luokkalaisten tuloksissa mm. voi keskustella asioista vanhempien kanssa usein tai melko usein oli 82%, joka oli hieman laskenut viime tiedonkeruusta 2023. Keskusteleen usein vanhempien kanssa koulupäivästä oli myös laskenut melko paljon vuosine 2023-2025 välillä (kts. seuraava dia). Lapsiperheiden nostamalla mm. yhteisen ajan puutteella saattaa olla vaikutusta tähän.

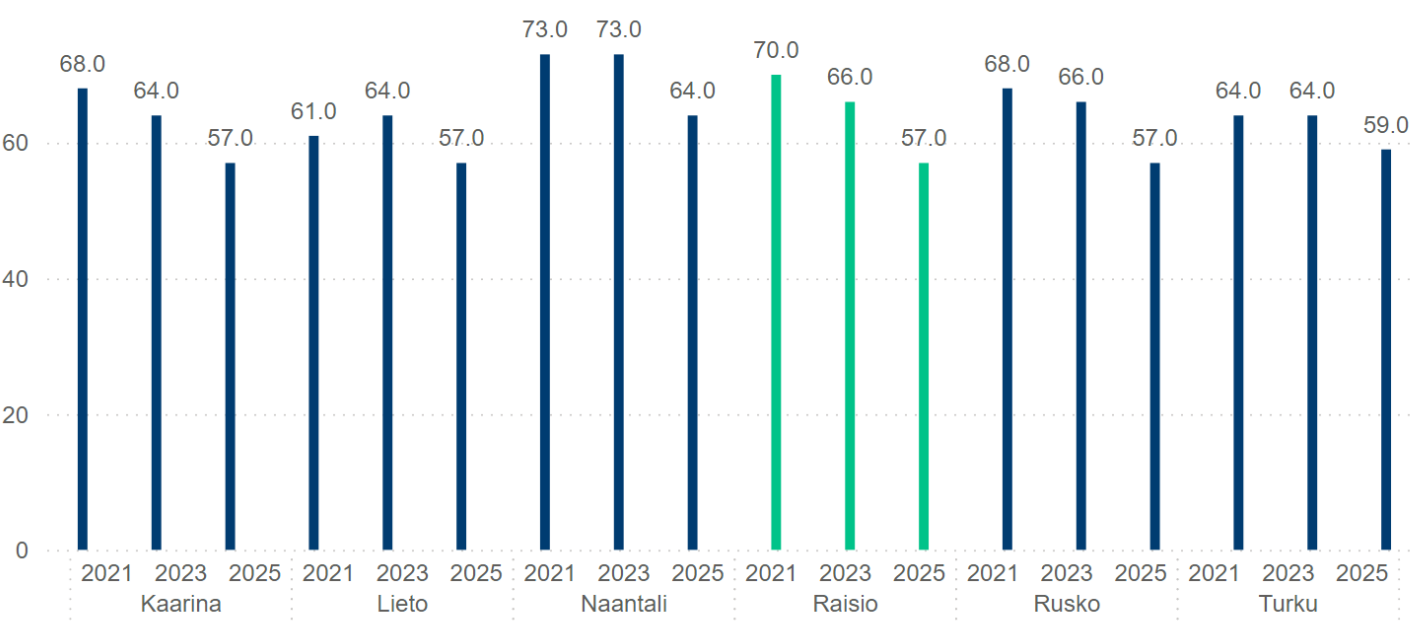
Ei voi juuri koskaan keskustella vanhempiensa kanssa asioistaan, %

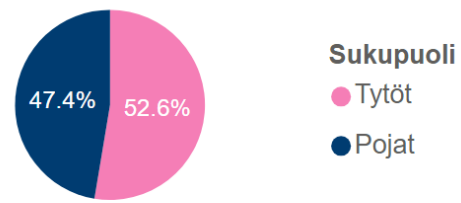
Raisio sukupuolijakauma (2025)

Keskustelee usein vanhempiensa kanssa koulupäivästä, %

Raisio sukupuolijakauma (2025)

Perhearjessa koetaan paljon tasapainoilua, suorittamista, tunnollista vanhemmuutta, ennakkointia, riittämättömyyden tunnetta kuin myös omien rajojensa tunnistamista. Suurin osa haastattelututkimukseen osallistuneista koki kuitenkin selviävänsä hyvin lapsiperhearjesta itse tai tukiverkoston avulla. Työn joustaminen ja lyhennetty työviikko tukee arjen hallintaa sekä suunnitelmallisuus ja ennakkointi vähensi kiirettä. Arjesta tekee kiireisen työnteon, koulun ja harrastusten yhteensovittaminen.

”Sanotaan että on kiire, että se olisi joku itseisarvo ja eihän se missään nimessä ole, mutta onhan tää arki tietyllä tavalla kuormittavaa tällä hetkellä, kun kyllähän se sitten on niin, että arki sujuu ilman yllätyksiä. Sitten se on priorisointikysymys, mutta jos tulee joku pieni muuttu-ja, esimerkiksi lapsi sairastuu, niin kyllähän se sitten taas sekoittaa sitä pakkaa tosi paljon, että meidän täytyy aina miettiä, että miten kaikki asiat iäriestvv.”

Haastattelututkimuksessa (N=12) nousi huoli varsinkin yksinhuoltajien ja monilapsisten perheiden pärjäämisestä. Toisaalta moni haastateltavista oli tyytyväinen Raision kaupungin palveluihin ja toimivuuteen. Esimerkiksi RaiHa-toiminta sai kiitosta ja toivotaan, että jatkossakin on aina monipuolisia harrastuksia koulussa heti koulupäivän jälkeen. Kaupungin palveluista kaivattiin nykyistä enemmän helposti löydettävää tietoa ja viestintää sekä perhekahviloita ja lapsiparkkeja, sekä lisää alle kolmivuotiaille suunnattuja ohjattuja harrastusmahdollisuuksia, jossa perheet voivat käydä yhdessä lastensa kanssa.

”Harrastaminen on minusta, se on tosi tärkeätä, koska se on sellainen, mikä meitä hioo ja hitsaa yhteen tietyllä tavalla.”

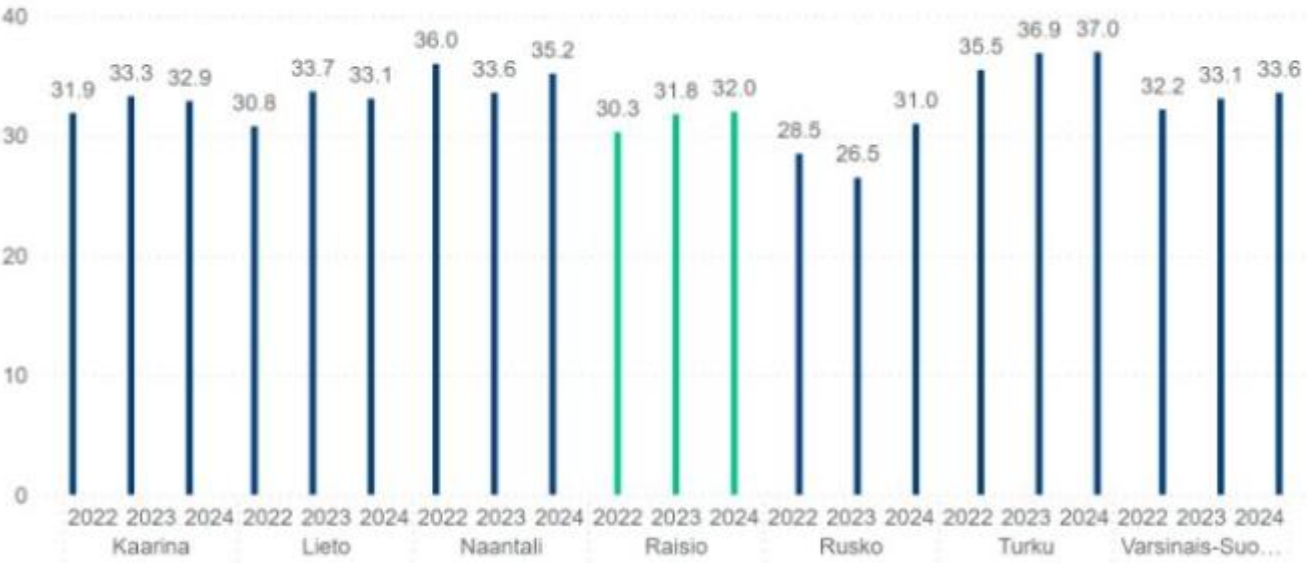
Harrastamisen merkitys perheille tarkoittaa perheen sisäisten sosiaalisten suhteiden vahvistamista. Koulujen loma-aikaan toivotaan monipuolisempaa toimintaa. Haastattelun mukaan perheet ovat valmiita maksamaan kaupungin palveluista. Yhteinen aika merkitsee perheille kaiken kaikkiaan arkista yhdessäoloa, yhteisiä ruokailu- ja höpöttely-hetkiä ilman ruutuja.

Lapsiperheiden hyvinvointikyselyn tuloksissa Raision kehittämiskohteiksi nousivatkin

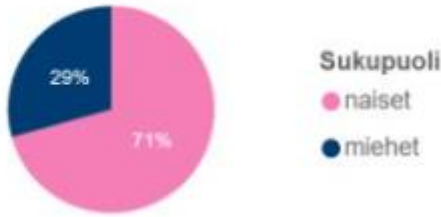
- vapaa-ajan ja harrastamisen mahdollisuuksien kehittäminen (31%)
- varhaiskasvatuksen ja koulun kehittäminen (26%) sekä
- perheiden perus- ja tukipalveluiden kehittäminen (24%)

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

Raisio sukupuolijakauma (2024)

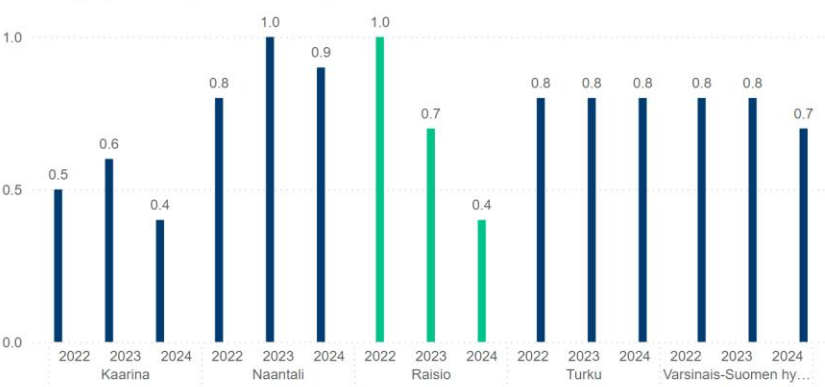

Lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin haasteiden kohdalla tulee kiinnittää siis huomiota samanaikaisesti myös työikäisten jaksamiseen ja hyvinvointiin, jotta voimme tukea lapsia ja nuoria paremmin. Alueellinen mielen hyvinvoinnin kysely aikuisväestölle 2025 Raisiossa toi aikuisväestön huolen omasta mielenterveydestä 47% vastaajista (N=167) kuin läheisen mielenterveydestä, 48% vastaajista (N=167).

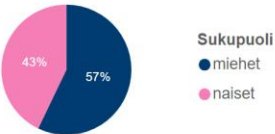
Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden 25-64 –vuotiaiden osuus on noussut joka vuosi, ja huomioitavaa on naisten osuus. Tämä tilannekuva kertoo myös siitä, että osa niin työikäisistä vanhemmista kuin työssä olevista asiantuntijoista ovat mukana tilastoissa. Tilannekuva on samaa niin Varsinais-Suomessa alueellisesti kuin koko maassa. Alla luvut määrinä

Alue	Sukupuoli	2023	2024
Raisio	miehet	126	131
	naiset	295	299
	yhteensä	421	430

Kodin ulkopuolle sijoitetut 0 - 6-vuotiaat, % vastaavasta väestöstä

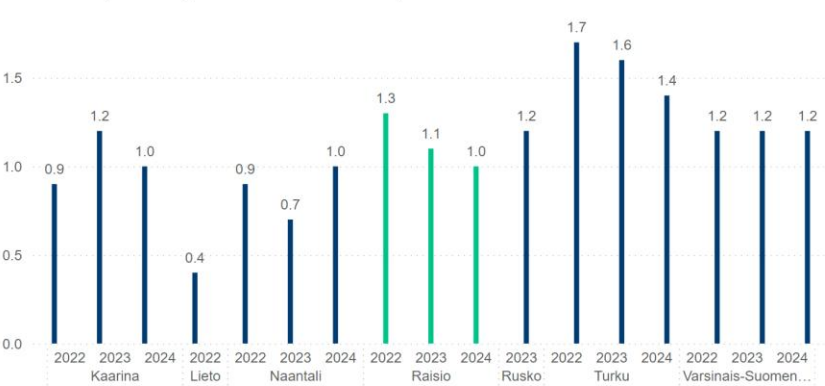
Raisio sukupuolijakauma (2023)

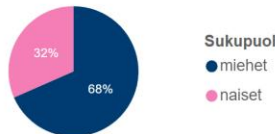
Lastensuojelu kuuluu Varhan tehtäviin mutta tilastoja lastensuojelun osalta seurataan myös Raision hyvinvointikertomustyössä, koska se auttaa tilannekuvan hahmottamisessa ja vaikuttavampien yhdyspintatyön ennaltaehkäisevien palveluiden ja toimenpiteiden asettelussa.

Raision osalta tilastot ovat eri ikäisten näkökulmasta olleet laskussa vuosien 2022-2025 aikana.

Kodin ulkopuolle sijoitetut 7 - 12-vuotiaat, % vastaavasta väestöstä

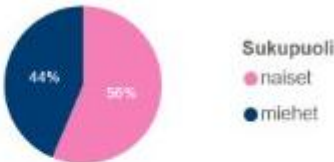
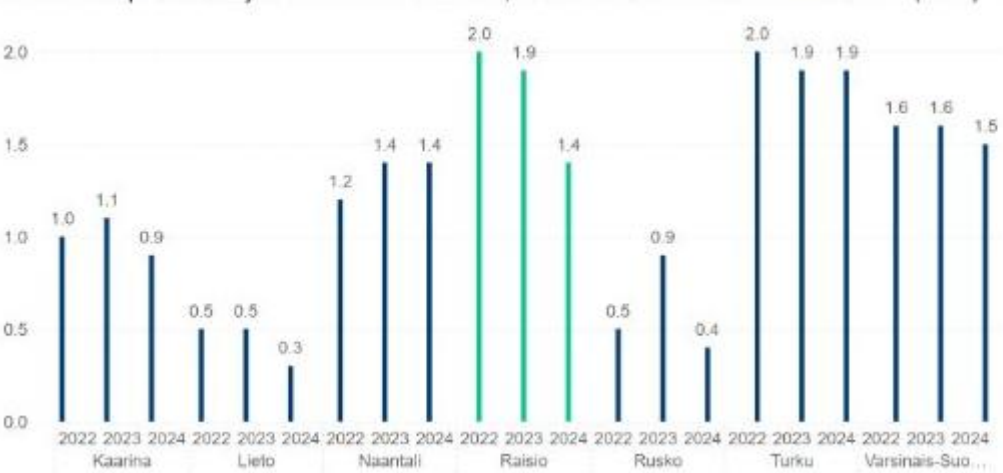

Raisio sukupuolijakauma (2024)

Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)

Raisio sukupuolijakauma (2024)

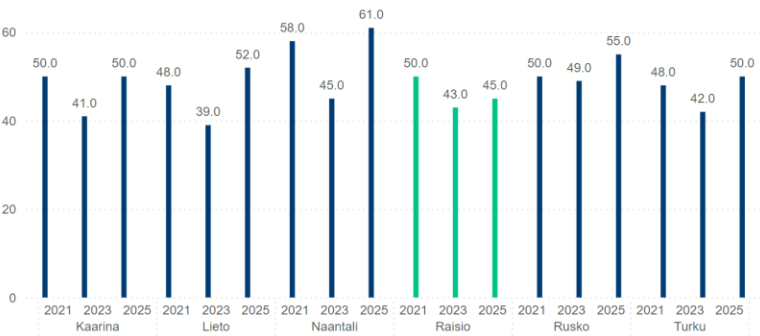

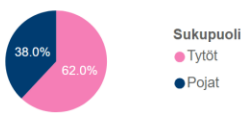
Nostoja eri ikäisten lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin tilannekuvasta

raisio

Kokee kouluinnostusta (summaindikaattori), %

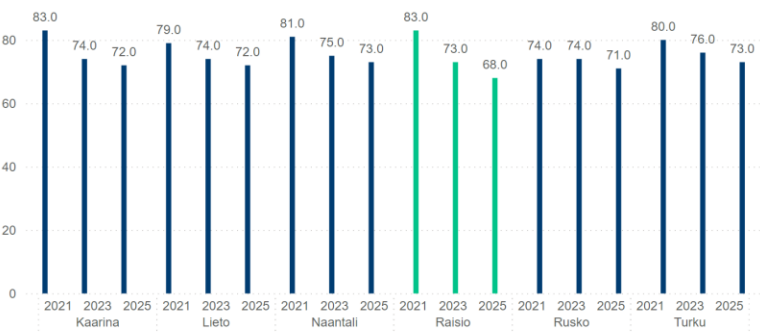
Raisio sukupuolijakauma (2025)

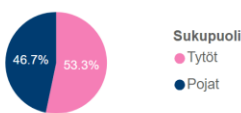
4.-5.luokkalaiset

THL kouluterveyskyselyssä 2025 4.-5.luokkalaisten tulokset kouluinnostuksen osalta ovat taas parantuneet mutta kokemus koulunkäynnistä on laskenut jo vuodesta 2021 alkaen, 83 % - > 68 %. Tämä on eri ammattilaisten yhteinen kehittämiskohde vaikuttaa kouluympäristön positiivisiin vaikutuksiin ja tarttua koulukohtaisesti asioihin, jotka saattavat aiheuttaa tätä ilmiötä.

Pitää koulunkäynnistä, %

Raisio sukupuolijakauma (2025)

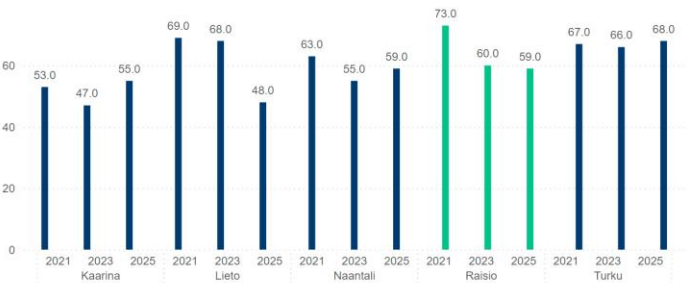

4.-5.luokkalaiset

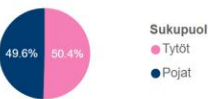
Lukioikäisillä tilanne on taas toisinpäin eli tulokset kouluinnostuksen osalta ovat hieman laskeneet mutta kokemus koulunkäynnistä on hieman noussut vuodesta 2023 vuoteen 2025 alkaen.

Pitää koulunkäynnistä, %

Lukio

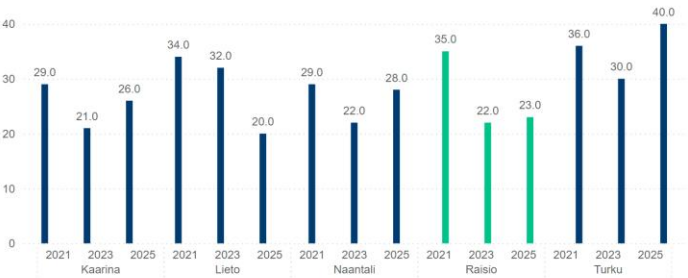

Raisio sukupuolijakauma (2025)

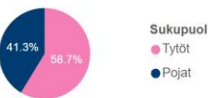

Kokee kouluinnostusta (summaindikaattori), %

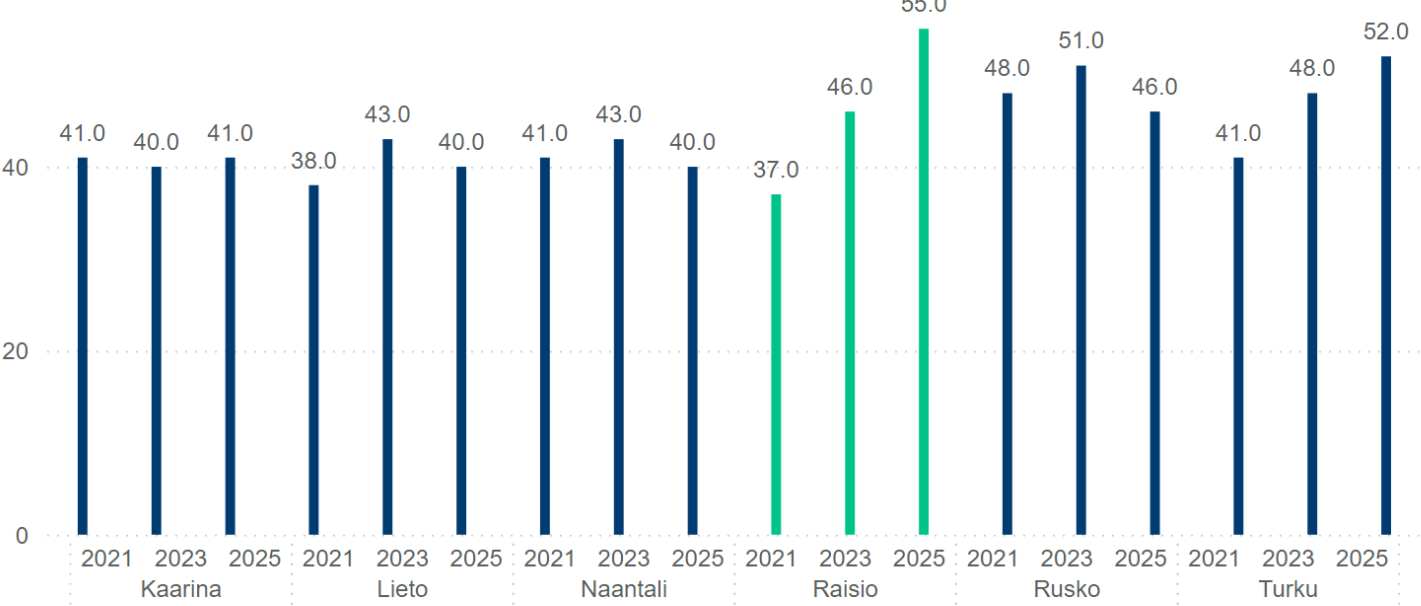
Lukio

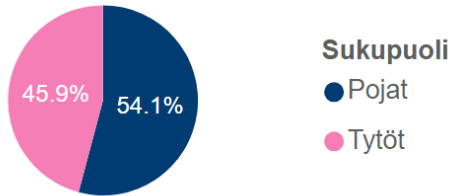
Raisio sukupuolijakauma (2025)

Osallistunut koulun asioiden suunnitteluun (summaindikaattori), %
4.-5.luokkalaiset

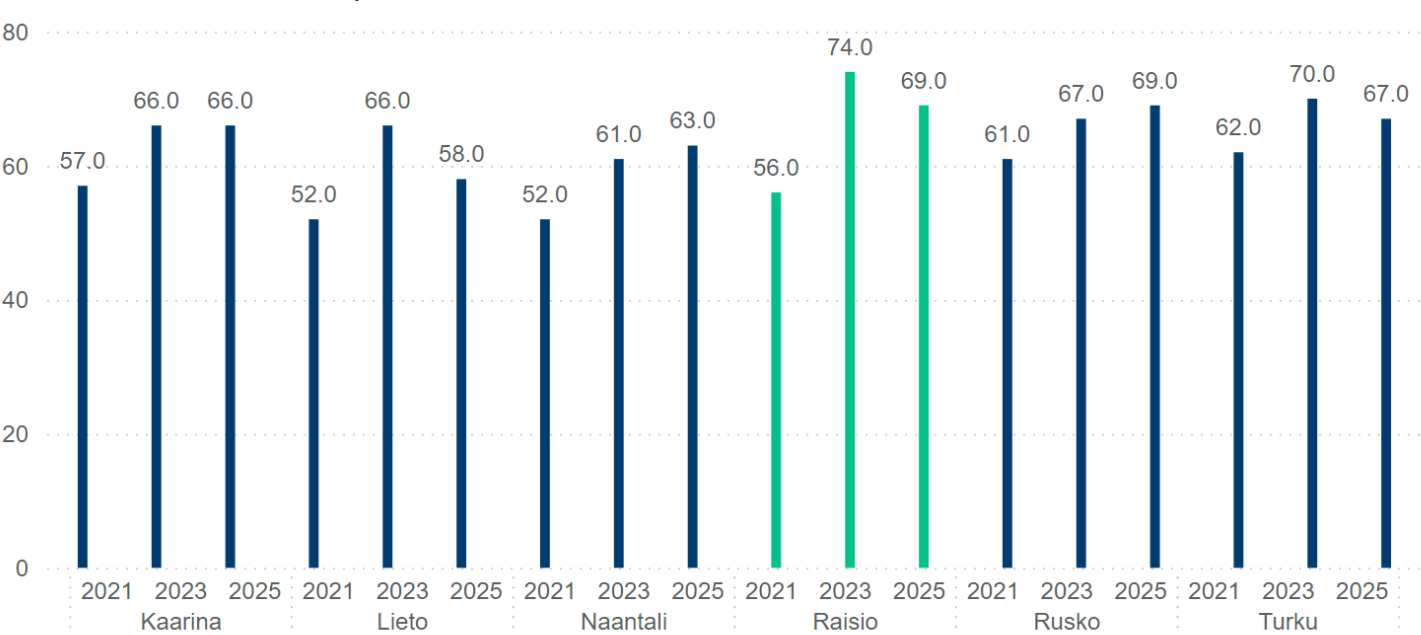

Raisio sukupuolijakauma (2025)

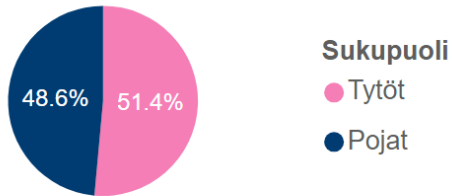

Aidolla osallisuuden tunteella on vaikutusta myös yksilötason mielen hyvinvointiin. Positiivisena voidaan nähdä lasten vaikuttamismahdollisuudet kouluissa. Raisiolaisista 4.-5.luokkalaista n. 55 % on osallistunut koulun asioiden suunnitteluun, joka luo vahvaa pohjaa yhteiselle luottamukselle ja yhteen kuulumuudelle, yhteisöllisyydelle.

Osallistunut koulun tapahtumien suunnitteluun, %

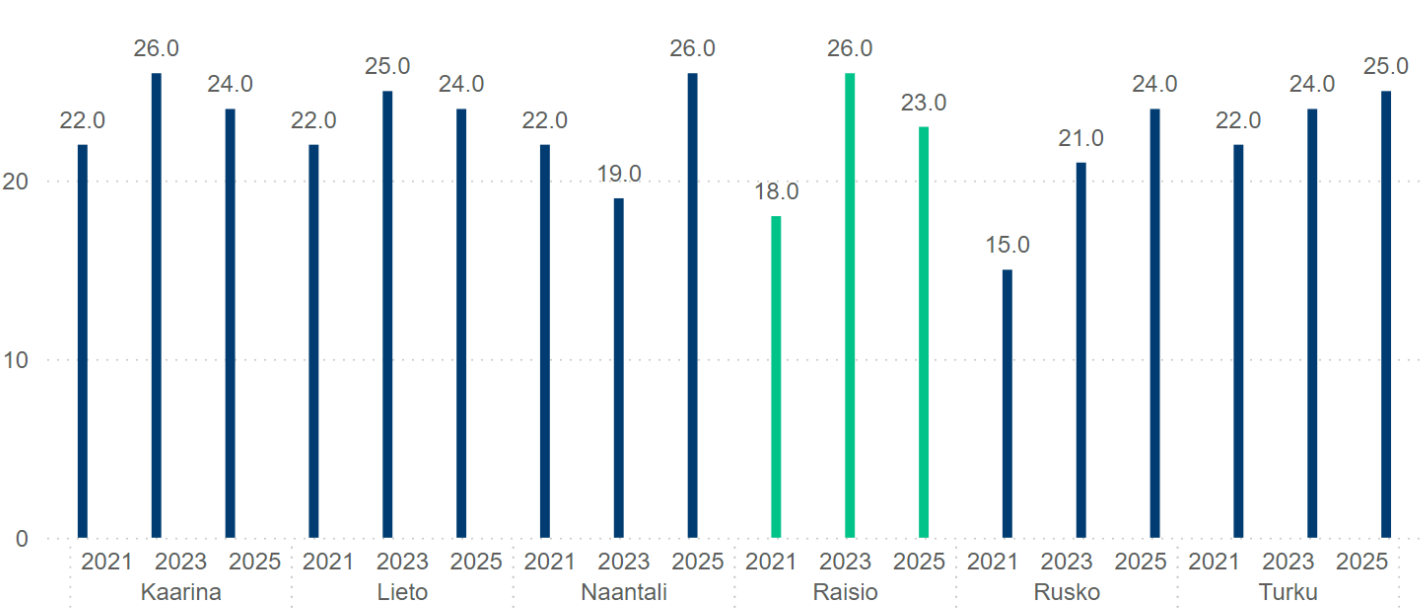

Raisio sukupuolijakauma (2025)

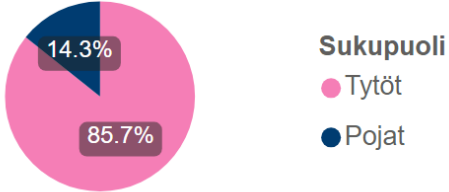

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus (summaindikaattori), %

Perusopetus 8. ja 9. lk

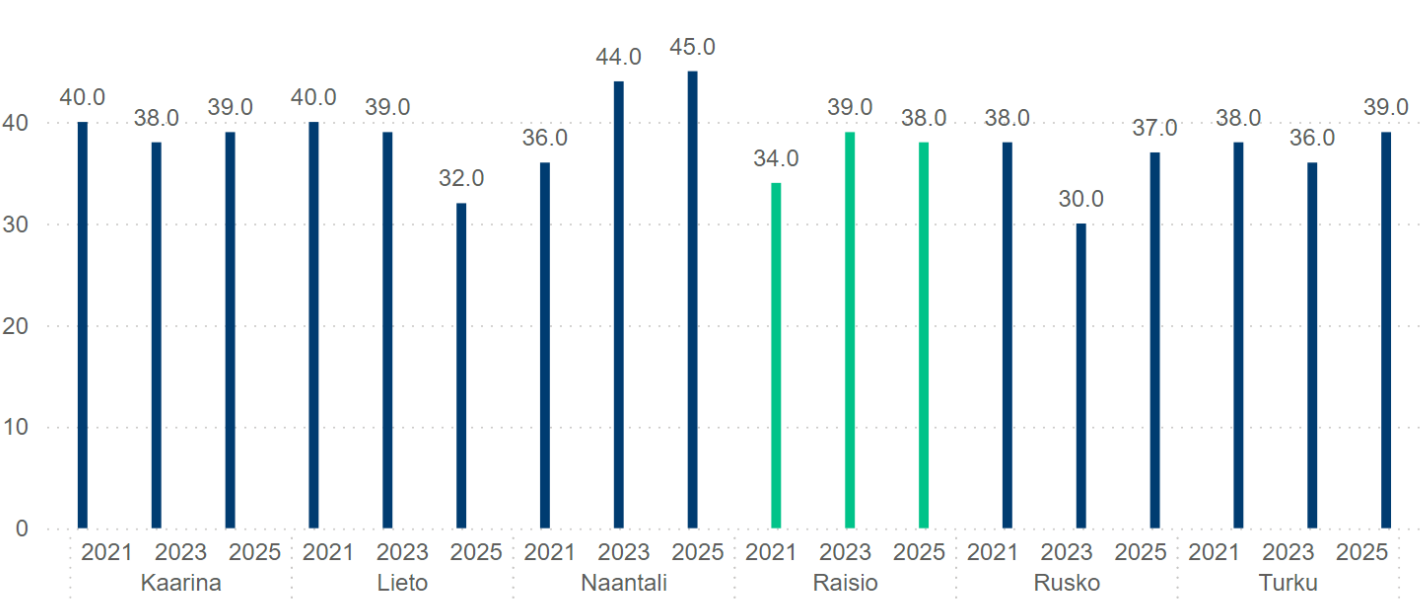
Raisio sukupuolijakauma (2025)

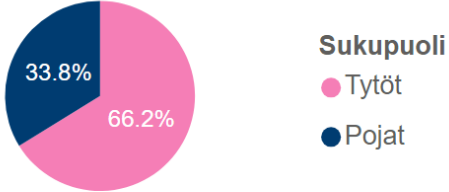
Yläkouluikäisten kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus on saatu laskuun vuoden 2023 piikin jälkeen, joka on positiivinen huomio. Vuoden 2025 luku 23 % on myös useampaan verrokkikuntaan nähden parempi mutta vaatii edelleen yhteisiä toimia tilanteen parantamiseksi. Tuloksessa korostuu varsinkin tyttöjen osuus ja toimenpiteet kohdistuen tyttöjen ahdistuneisuuteen.

Sosiaalinen ahdistuneisuus (summaindikaattori), %

Perusopetus 8. ja 9. lk

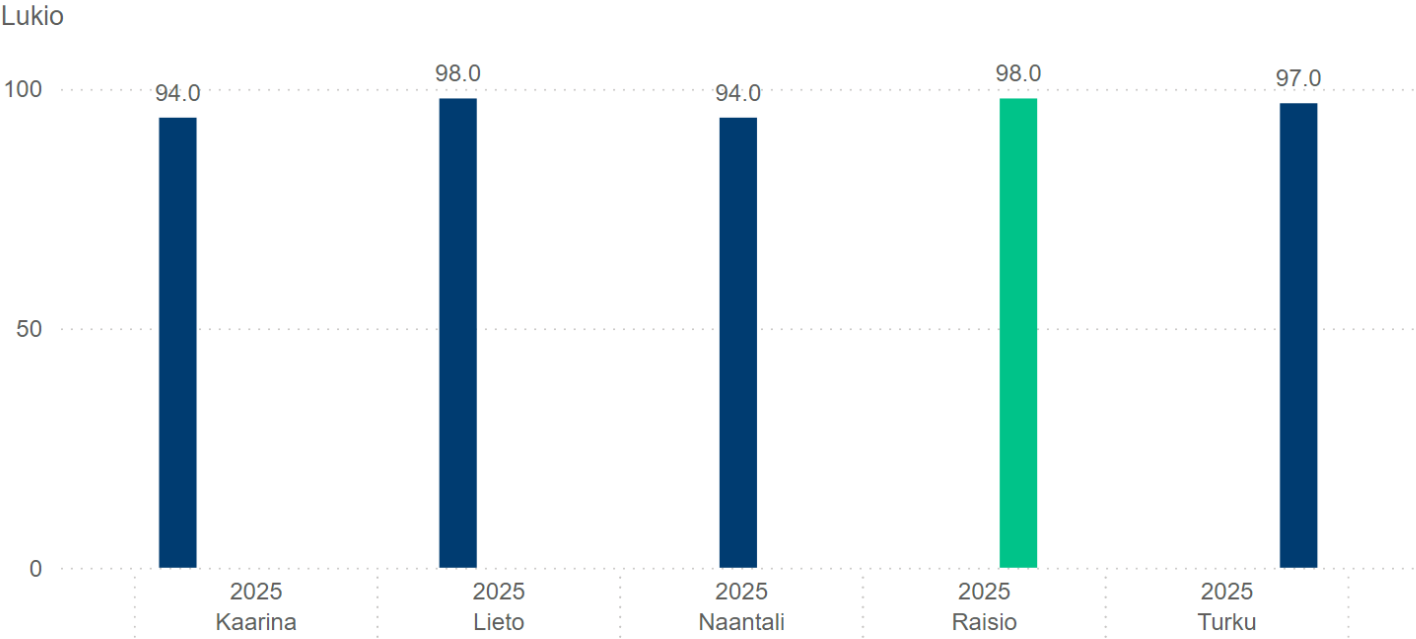

Raisio sukupuolijakauma (2025)

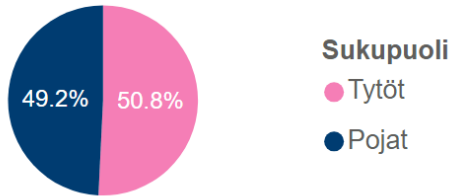

Sosiaalinen ahdistuneisuus on hieman laskenut vuodesta 2023 (39%) vuoteen 2025 (38 %). Tämä on kuitenkin yhteisesti huolestuttava ilmiö, joka vaatii muun muassa vahvaa verkostollista yhteistyötä niin asiantuntijoiden kuin vanhempien kanssa, vaikuttavia jalkautuvia toimintamalleja nuorten toimintaympäristöissä kuten yhteisövaikuttavuuden ideologian juurruttaminen, matalan kynnyksen tukea ja kohtaavia aikuisia sekä kuuntelua nuorten toimintaympäristöissä, sekä mahdollistamista ja tukea joka päiväiseen itsensä huolehtimiseen mielen hyvinvointia ja tasapainoa tukevien tekijöiden osalta kuten uni, ravinto, ihmissuhteet, tunteet, liikunta ja yhdessä liikkuminen, sekä harrastukset ja luova toiminta.

Tuntee, että koulussa on turvallinen olo, %

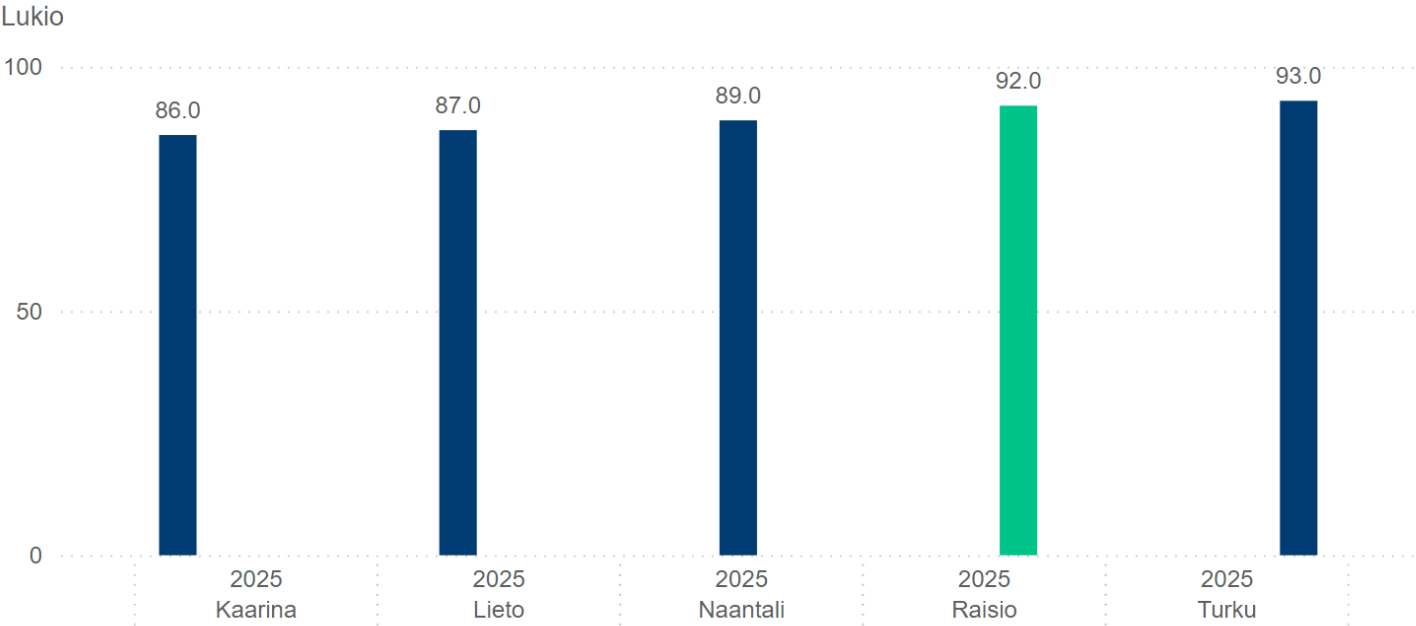

Raisio sukupuolijakauma (2025)

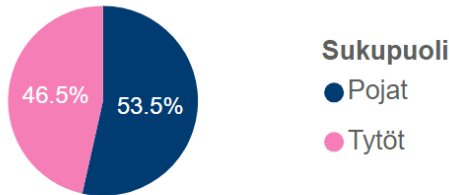

Turvallisuuden tunne eri toimintaympäristöissä luo hyvinvointia. Kouluterveyskyselyssä positiivisena voidaan nähdä lukioikäisten tuloksissa, että koulu koetaan turvallisenä paikkana (98 %), ja että jokainen voi olla oma itsensä (92 %). Lukion toimintaympäristön toimintakulttuuria ja –tapoja kannattaa peilata muihinkin kouluihin ja ympäristöihin, joissa tulokset eivät ole samankaltaiset.

Tuntee voivansa olla koulussa oma itsensä, %

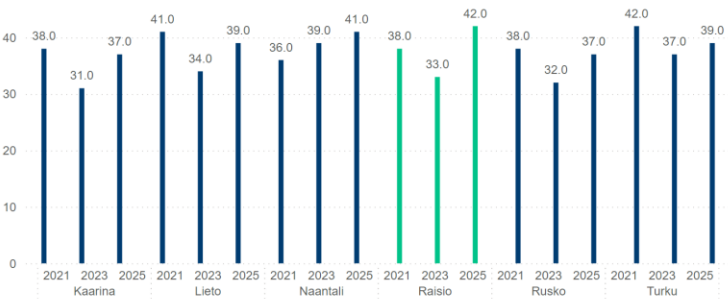

Raisio sukupuolijakauma (2025)

Tuntenut usein toiveikkuutta tulevaisuuden suhteen, %

Perusopetus 8. ja 9. lk

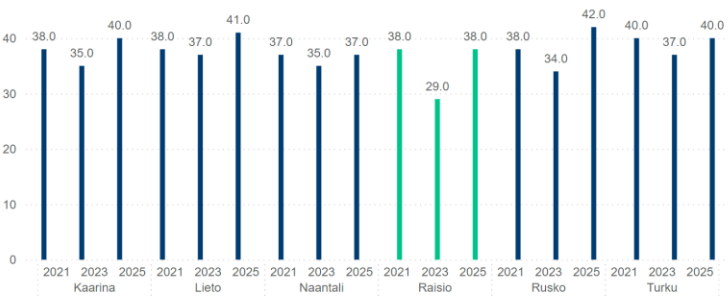
Raisio sukupuolijakauma (2025)

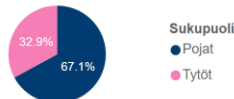
Nuorten toiveikkuus tulevaisuuden suhteen on vahvistunut todella paljon viime vuosien aikaan. 8.-9.luokkalaisista 42 % ja lukiolaisista 50 % kokee toiveikkuutta tulevaisuuden suhteen, joka on todella hyvä kehityssuunta.

Tuntenut itsensä usein rentoutuneeksi, %

Perusopetus 8. ja 9. lk

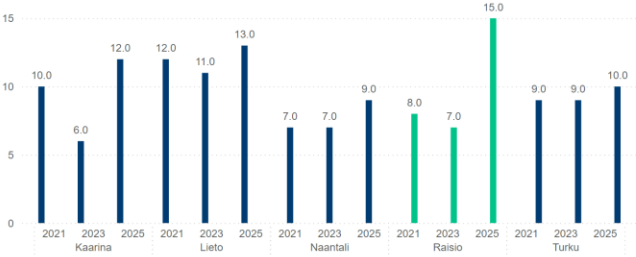
Raisio sukupuolijakauma (2025)

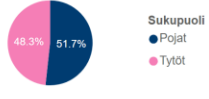
Eri toimintaympäristöillä ja toimintaympäristöissä toimivilla aikuisilla on arvokas merkitys luoda ja vahvistaa mm. läsnäololla ja kohtaamisella edelleen tätä nuorten tulevaisuuden uskoa, joka vahvistaa myös nuorten omaa kyvykkyyttä ja pärjäävyyttä arjessa.

Korkea positiivinen mielenterveys (summaindikaattori), %

Lukio

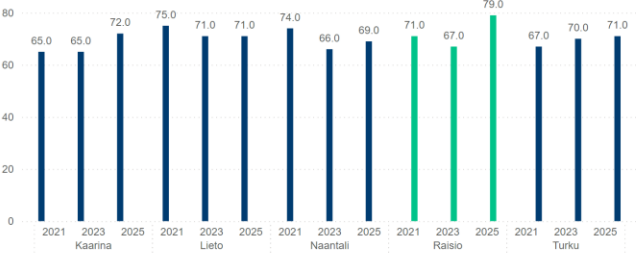

Raisio sukupuolijakauma (2025)

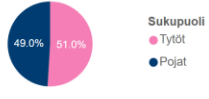

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, %

Lukio

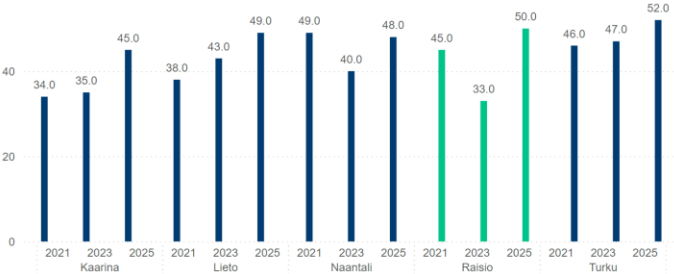

Raisio sukupuolijakauma (2025)

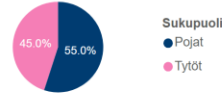

Tuntenut usein toiveikkuutta tulevaisuuden suhteen, %

Lukio

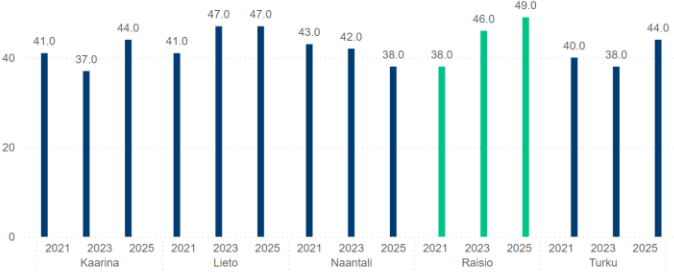

Raisio sukupuolijakauma (2025)

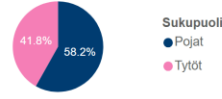

Tuntenut itsensä usein rentoutuneeksi, %

Lukio

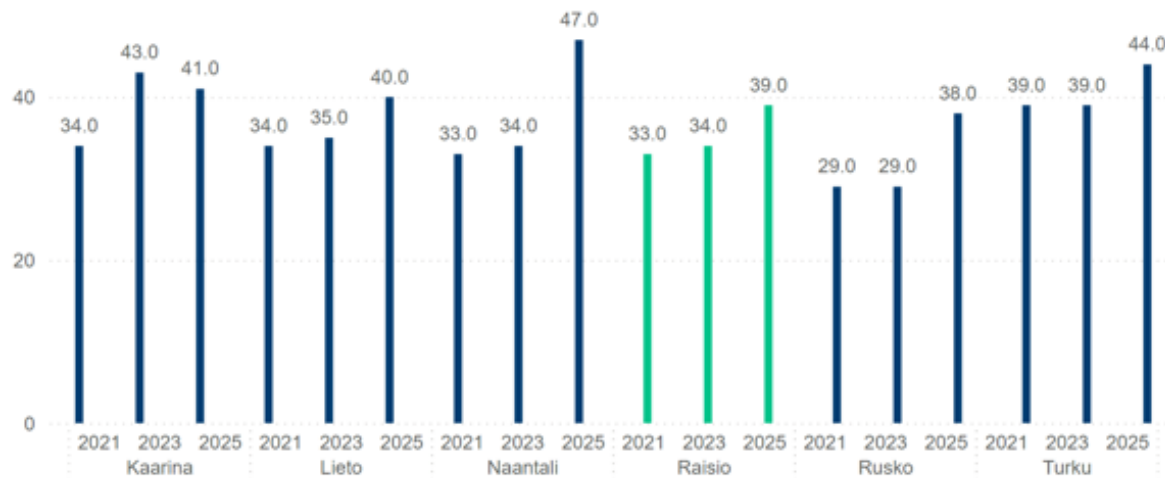

Raisio sukupuolijakauma (2025)

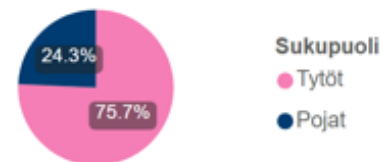

Ollut huolissaan mielialastaan kuluneen 12 kuukauden aikana, %

Perusopetus 8. ja 9. lk

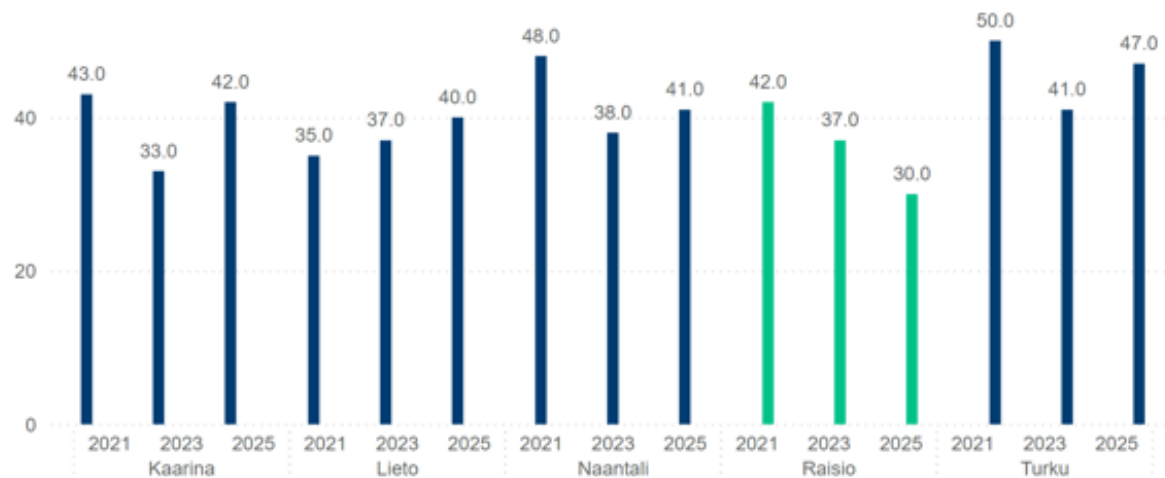

Raisio sukupuolijakauma (2025)

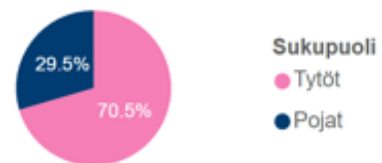

Ollut huolissaan mielialastaan kuluneen 12 kuukauden aikana, %

Lukio

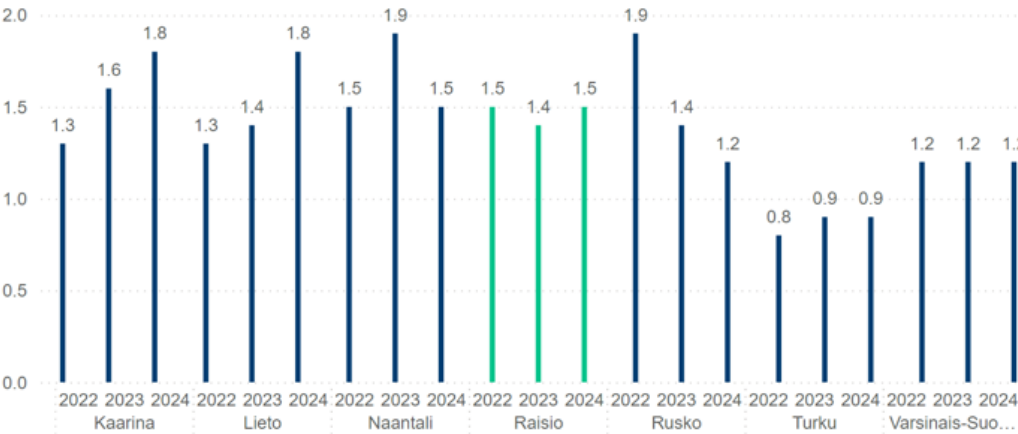

Raisio sukupuolijakauma (2025)

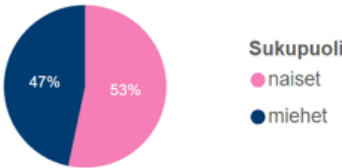

Perusopetuksessa olevien oma huoli mielialastaan on kasvanut 33 % (2021) -> 39 % (2025). Lukioikäisillä suuntaus on ollut taas toinen. Tähän tulee kiinnittää huomiota eri ikäisten nuorten toimintaympäristöissä ja peilata hyviä käytänteitä ja toimintamalleja arkeen.

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Raisio sukupuolijakauma (2024)

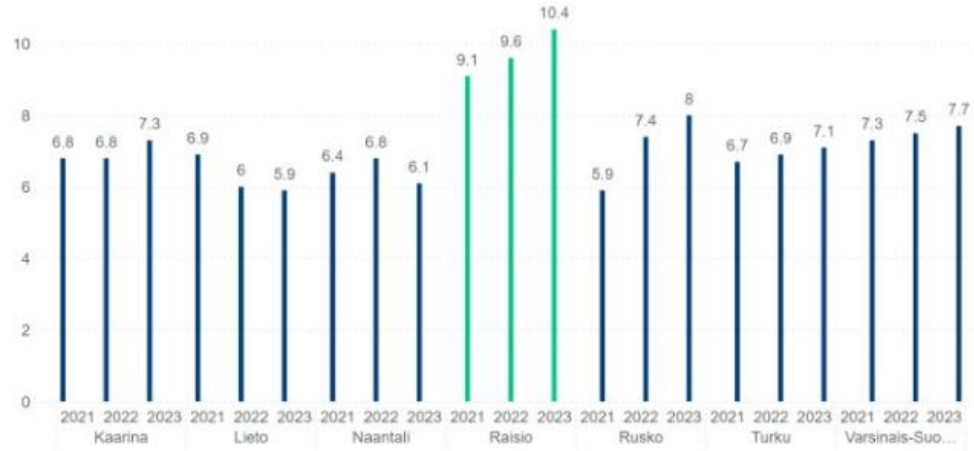

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavia 16-24-vuotiaita oli 1,5 % vastaavan ikäisestä väestöstä (2024). Luku oli hieman noussut vuodesta 2023.

Koulutuksen ulkopuolelle jääneitä 17-24-vuotiaita oli 10,4 % vastaavan ikäisestä väestöstä (2023). Tämä on myös noussut vuoden 9,6 % luvusta.

Koulutuksen ulkopuolelle jääneitä 17-24-vuotiaita oli 10,4 % (176 henkilöä) vuonna 2023 ja sama luku oli 10,9 % (185 henkilöä) vuonna 2024.

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Raisio sukupuolijakauma (2023)

Nuorten aikuisten osalta matalan kynnyksen ja lähellä olevien palveluiden ja tuen tarjoamisella on tärkeä merkitys. Yhteistyö mm. etsivän nuorisotyön, Ohjaamo-toiminnan, työllisyyspalveluiden ja muiden toimijoiden kanssa on keskeistä. Järjestöjen matalan kynnyksen toiminnalla ja palveluilla vahvistetaan nuorille aikuisille suunnattua paikallista palveluverkkoa.

Palveluiden saatavuus: Raisio, 2023

Palveluryhmä	Palvelu	A Z
Avoin nuorisotyö / yhteisöllinen nuorisotyö	Avoin pienryhmä- tai kerhotoiminta	100%
	Digitaalinen nuorisotyö / verkkonuorisotyö	0%
	Kansainvälinen nuorisotyö	100%
	Leiritoiminta	100%
	Nuorille järjestetyt koulutukset ja tiedotustilaisuudet	0%
	Nuorisotoimen tukema nuorten kesätyöllistäminen	100%
	Nuorten tieto- ja neuvontatyö	0%
	Tilat nuorten omaehtoiseen toimintaan	100%
Kohdennettu ja erityisnuorisotyö	Etsivä nuorisotyö	100%
	Katutyö tai jalkautuva nuorisotyö	100%
	Nuorten työpajatoiminta	100%
	Ohjaamon palvelut	0%
	Pienryhmätoiminta	100%
Nuorisotyö koulussa	Nuorisotyö peruskouluissa	100%
	Nuorisotyö peruskoulun ja toisen asteen nivelvaihees..	0%
	Nuorisotyö toisen asteen oppilaitoksissa	100%
Nuorten kansalaistoiminnan tukipalvelut	Nuorisojärjestöjen tukipalvelut	0%
	Nuorten vapaiden toimintaryhmien tukipalvelut	0%

Laaja-alaisilla nuorisotyön palveluilla tuetaan myös koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jääviä nuoria Raisiossa kuten etsivä nuorisotyö ja Ohjaamo-toiminta. Raision nuorisotyön palveluiden saatavuus vuonna 2023 on kuvattu viereisessä taulukossa (Nuorisotilastot.fi).

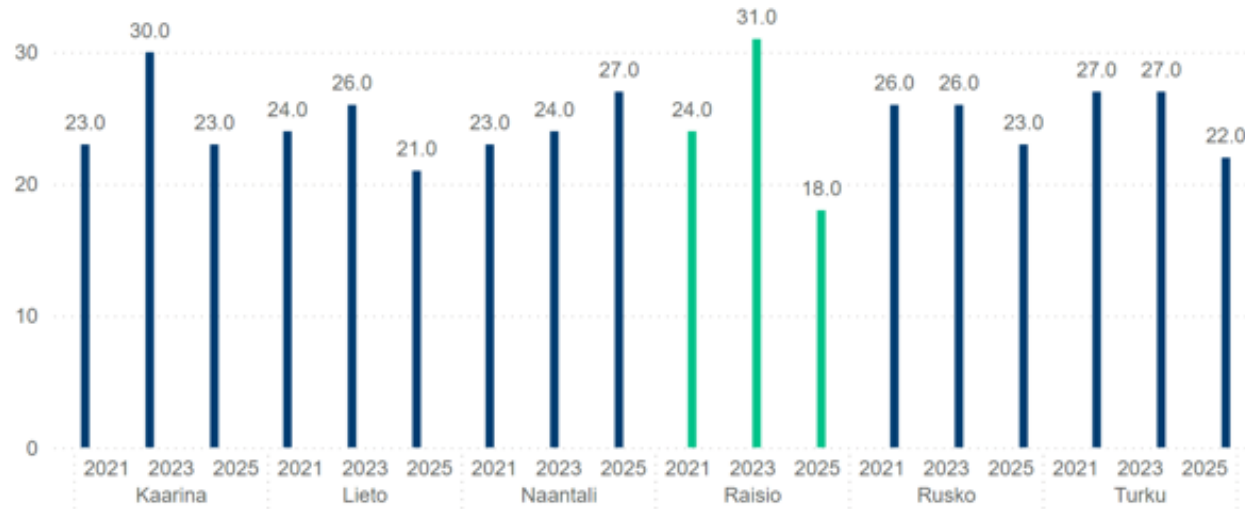

Nostoja lasten ja nuorten elintapojen ja lähisuhdeväkivallan
tilannekuvasta

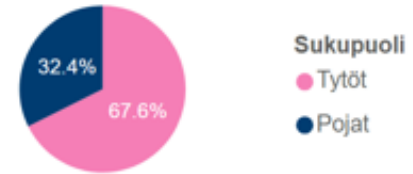
raisio

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, %

Perusopetus 8. ja 9. lk

Raisio sukupuolijakauma (2025)

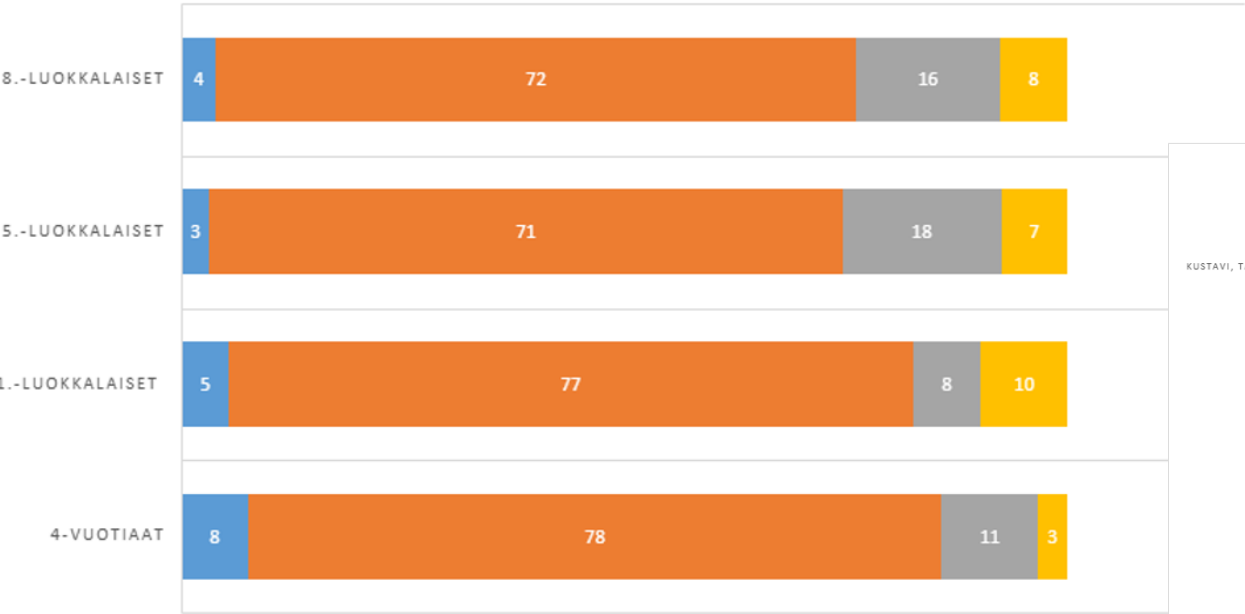
Positiivisena huomiona voidaan nostaa, että perusopetuksen 8.-9.luokkalaiset kokevat terveydentilansa paremmaksi. Keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevia oli 24 % vuonna 2021 ja 18 % vuonna 2025.

Lasten lihavuuden ja ylipainon tilastoja 2022-2024 Varsinais-Suomen alueella

Varsinais-Suomen alueella jo pienten lasten lisääntynyt ylipaino on yhteinen haaste. Myös 5.luokkalaisten ylipainon lisääntynyt on noussut esiin. Tämä ilmiö vaatii vahvaa mm. yhdyspintayhteistyötä Varhan ja kuntien kanssa mm. perheiden ja lasten elintapaohjaus- liikuntaneuvonnan toteuttamisessa ja kehittämisessä sekä kunnan aktivoivien olosuhteiden ja toimintaympäristöjen kehittämistä.

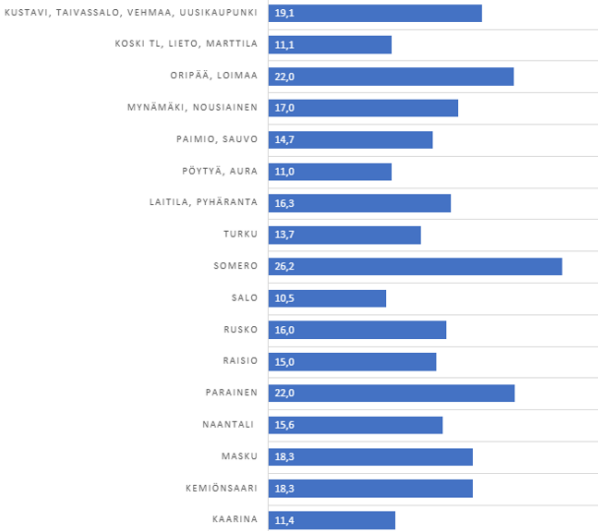
BMI-LUOKAT ERI IKÄISILLÄ VARHAN ALUEELLA 2022-2024

Alipaino Normaali-paino Ylipaino Lihavuus

4-VUOTIAIDEN YLIPAINON (ML. LIHAVUUS) YLEISYYS VARHAN KUNNISSA

4-vuotiaiden ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%)

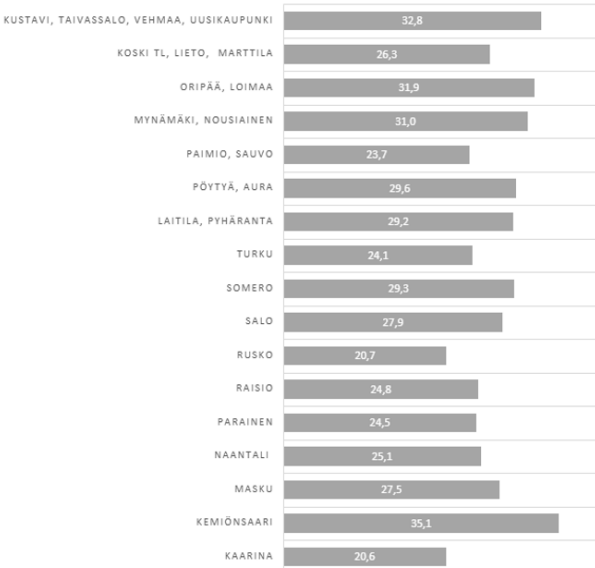

Varsinais-Suomen hyvinvointialue • Egentliga Finlands välfärdsområde

2022-2024

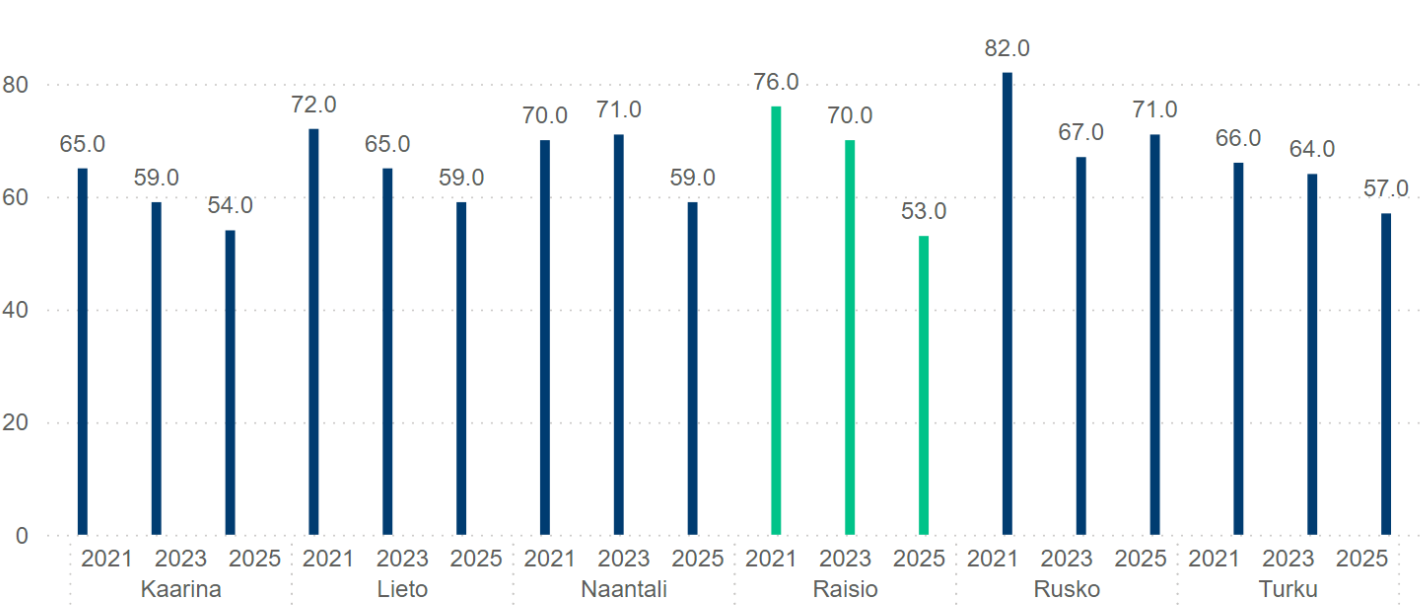
5.-LUOKKALAISTEN YLIPAINON (ML. LIHAVUUS) YLEISYYS VARHAN KUNNISSA

% lihavuutta-ylipainoisia

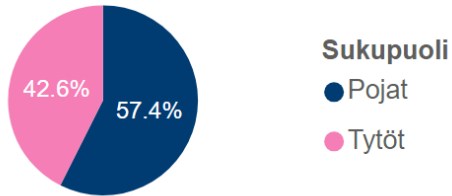

Syö koululounasta päivittäin, %

Perusopetus 8. ja 9. lk

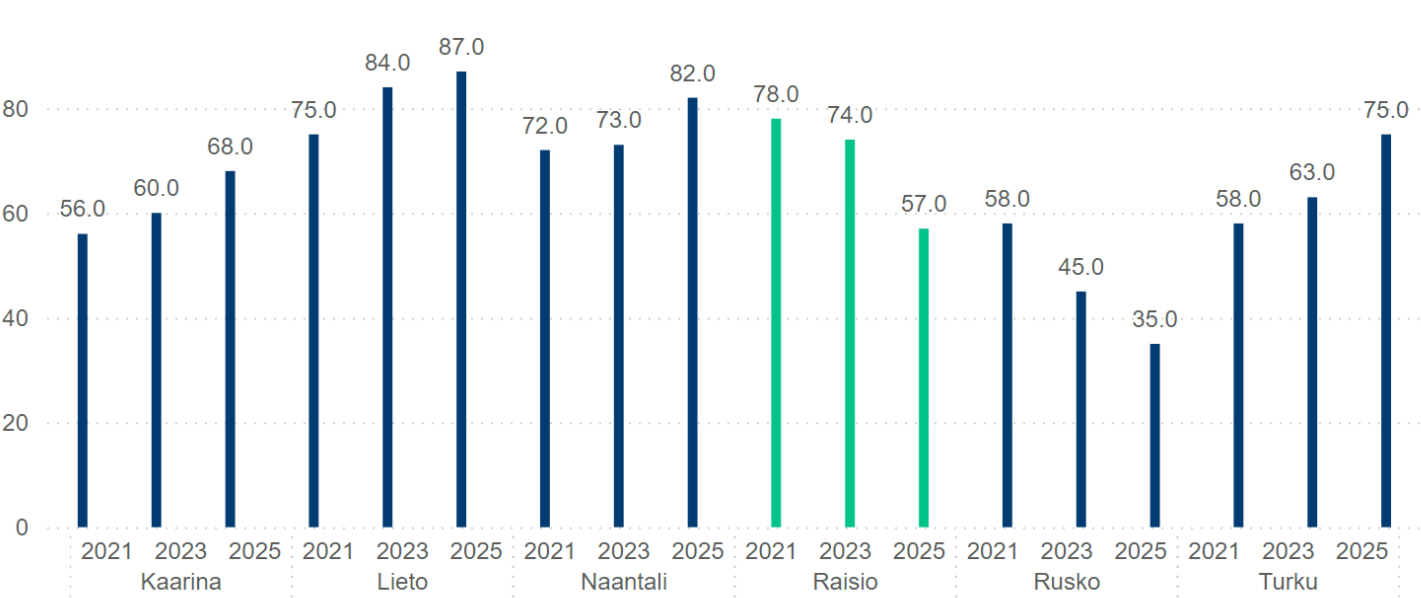
Raisio sukupuolijakauma (2025)

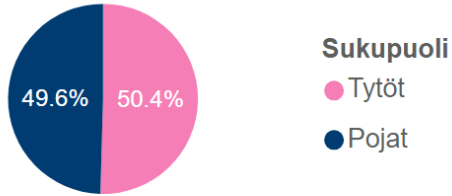
Tulos on huolestuttava ja pohdittava toimenpiteitä asian parantamiseksi.

Koululounaan syömiseen on varattu tarpeeksi aikaa, %

Perusopetus 8. ja 9. lk

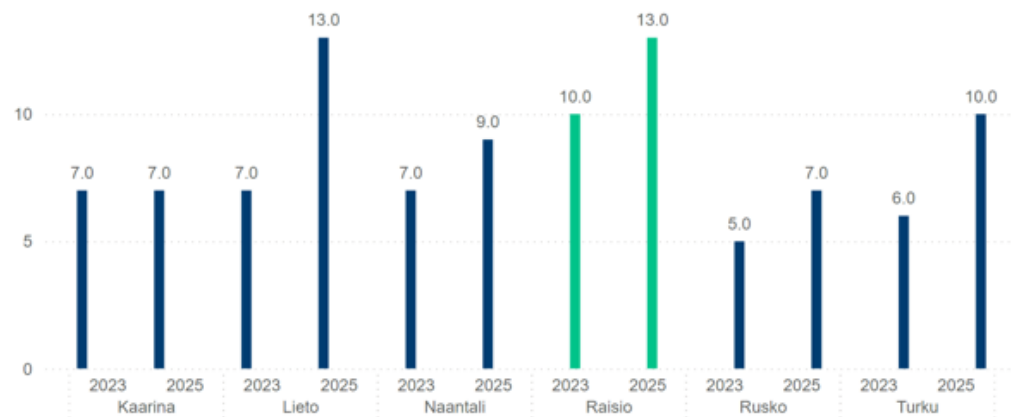
Raisio sukupuolijakauma (2025)

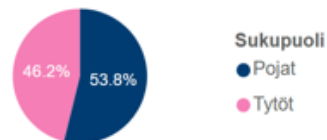
Tulee pohtia, että miten voimme huomioida tämän paremmin mm. tulevaisuuden kouluissa.

Juo energiajuomaa lähes päivittäin, %

Perusopetus 8. ja 9. lk

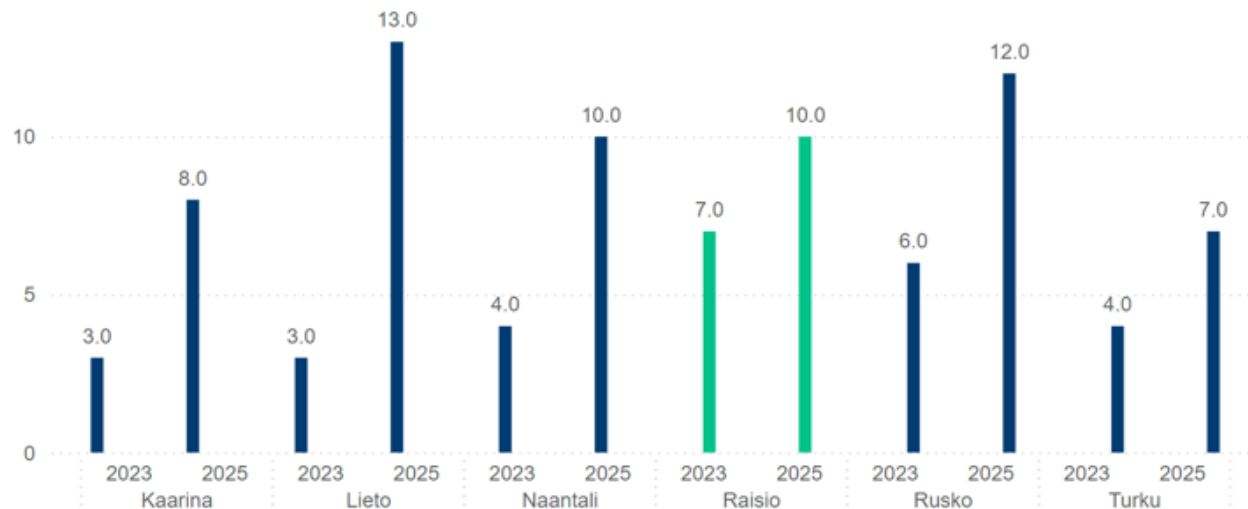
Raisio sukupuolijakauma (2025)

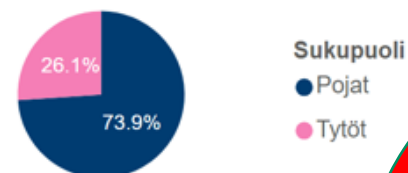
Energiajuomien käytön lisääntyminen on yksi ilmiöistä, johon tulee puuttua ja tehdä vahvempaa moniammatillista yhteistyötä myös elinkeinoelämän kanssa paikallisesti. 13 % 8.-9.luokkalaisista juo energiajuomia päivittäin, jolla on merkitys mm. ruokailuun ja suun terveyteen.

Käyttää nikotiinipusseja nykyisin, %

Perusopetus 8. ja 9. lk

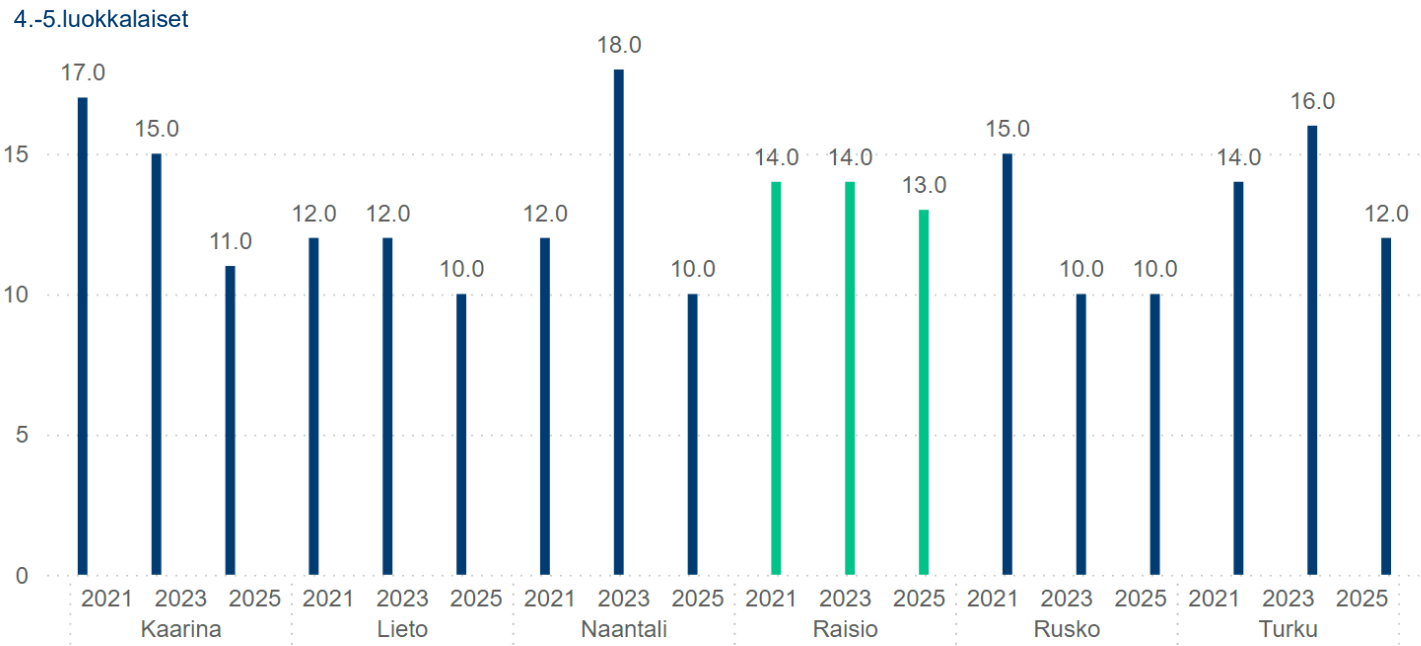
Raisio sukupuolijakauma (2025)

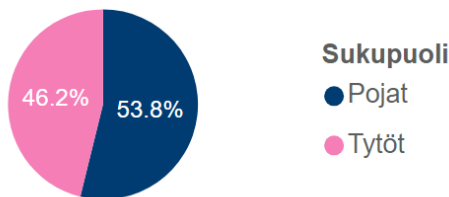
Nuorten nikotiinipussien käyttö on lisääntynyt, mikä on myös alueellinen yhteinen haaste.

Ehkäisevästä päihdetyöstä tulee ottaa vielä vahvempaa paikallista ja alueellista yhteistä koppiä nuorten eri toimintaympäristöissä!

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana (summaindikaattori), %

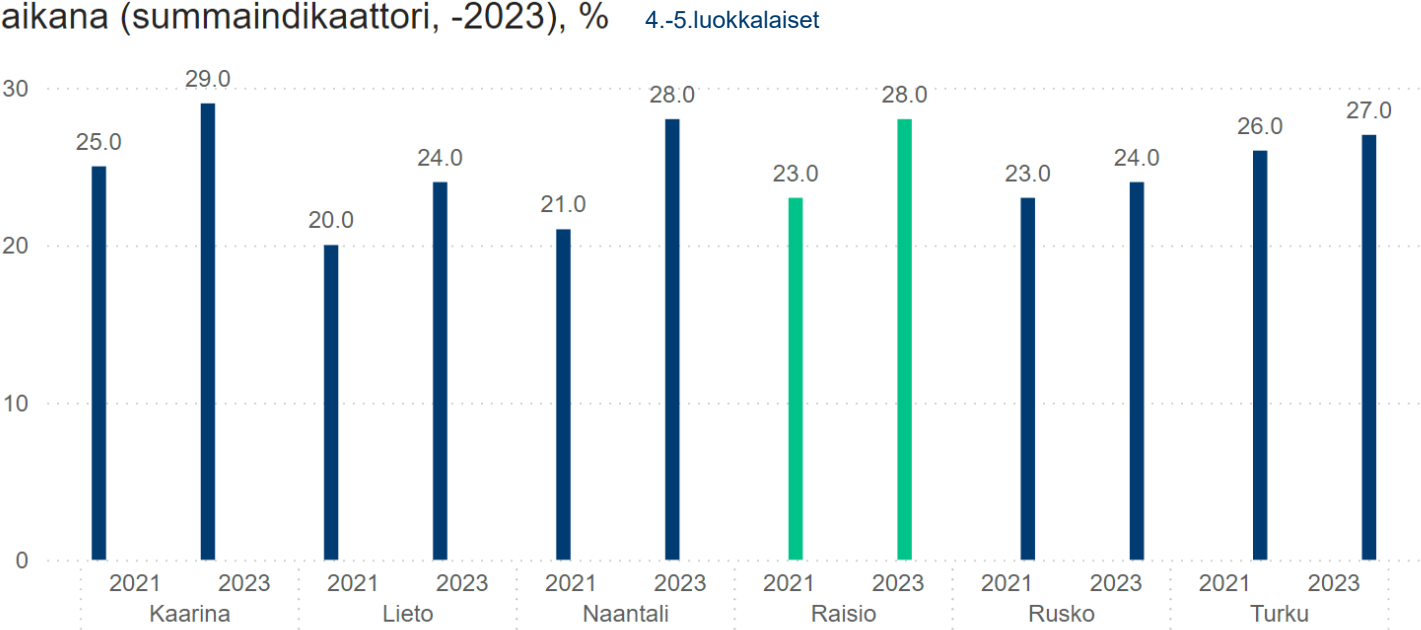

Raisio sukupuolijakauma (2025)

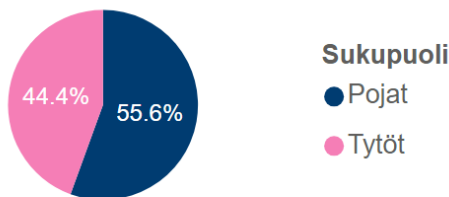

Tämä on saatu on hieman laskuun mutta tärkeää on nyt panostaa yhdyspintatyöhön ja mm. ammattilaisten matalan kynnyksen puheeksi oton koulutuksiin jo pienten lasten toimintaympäristöissä lähisuhdeväkivallan osalta, ennaltaehkäisevästi varhaisessa vaiheessa.

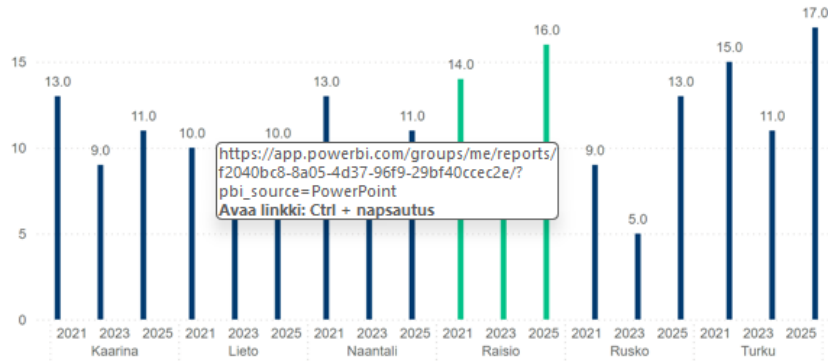
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana (summaindikaattori, -2023), %

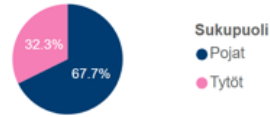
Raisio sukupuolijakauma (2025)

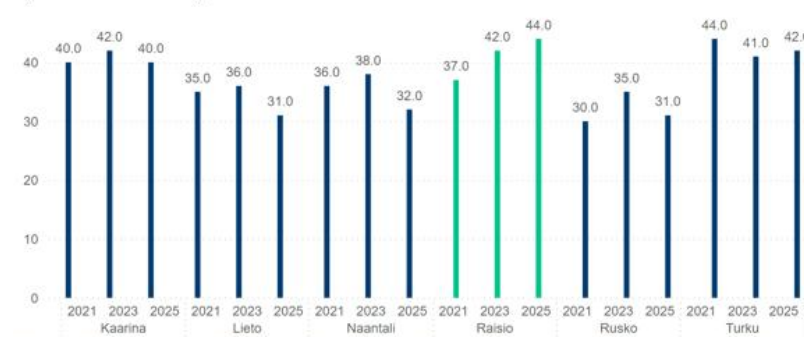
Koulun aikuinen kiusannut koulussa lukuvuoden aikana, %

Raisio sukupuolijakauma (2025)

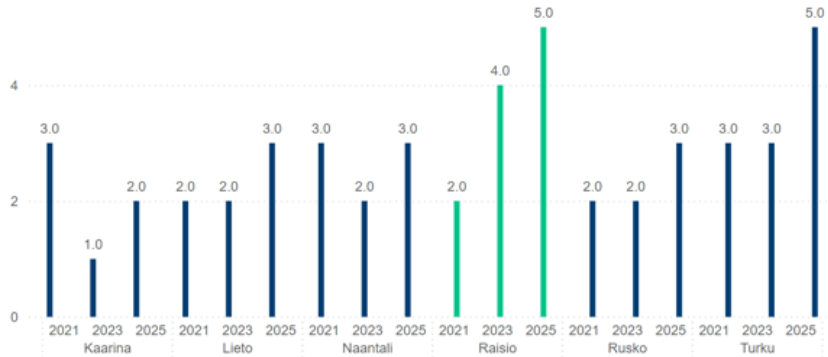
Koulukiusattuna tai osallistunut koulukiusaamiseen lukukauden aikana (summaindikaattori), %

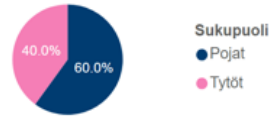
Raisio sukupuolijakauma (2025)

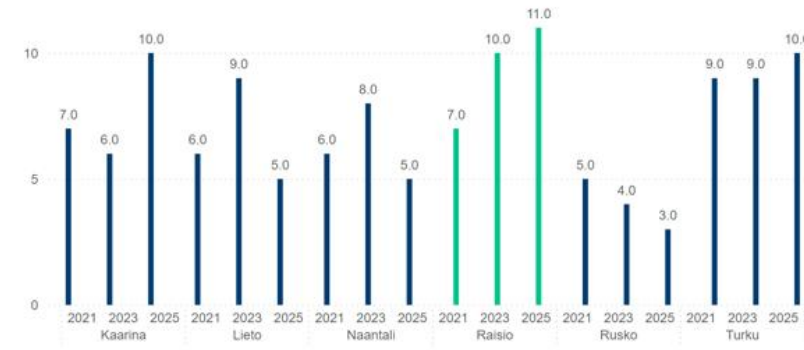
Koulun aikuinen kiusannut koulussa vähintään kerran viikossa, %

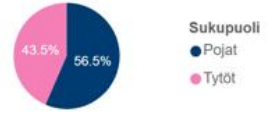
Raisio sukupuolijakauma (2025)

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, %

Raisio sukupuolijakauma (2025)

Tilastot kiusaaminen osalta niin lasten kuin koulun aikuisten osalta on kasvanut. Näiden osalta on lähdetty yhteisesti ja koulukohtaisesti (mm. yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä) käymään tilannekuvaa läpi ja yhdessä pohtimaan toimenpiteitä näiden asioiden edistämiseksi.

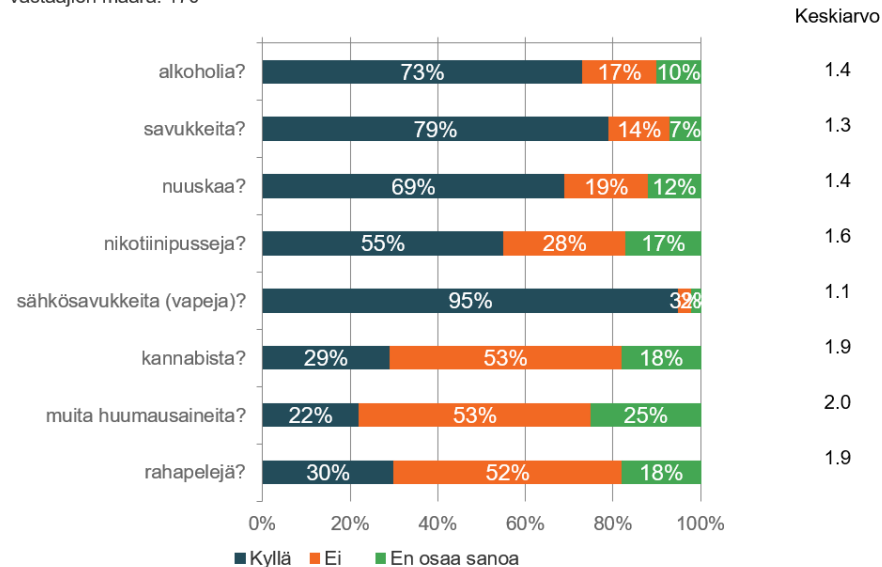
Myös vaikuttavat toimintamallit mm. kouluympäristössä ja vapaa-ajalla ovat ydinasioita ammattilaisten tukena kitkeä kiusaamisen ilmiötä ja tukea lasten sekä nuorten tunnetaitoja. Väkivallattomuuden kulttuurin luomista on lähdetty vahvistamaan myös niin varhaiskasvatuksessa kuin lukiossa (mm. Väkivallaton varhaiskasvatus ja Väkivallattomuuden tukijat –hanke 2025-). Tähän ilmiöön pitää puuttua mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, monitoimijaisesti ja yhteistyössä perheiden kanssa.

Päihdetilannekyselyyn vastanneet raisiolaiset kokevat, että päihteitä käytetään Raisiossa liikaa. Aikuisille suunnattuun kyselyyn vastanneista 46 % kokee alkoholin, 53 % tupakka- ja nikotiinituotteiden, 39 % muiden päihteiden ja 22 % rahapelien käytön olevan liiallista. Nuoret eivät kuitenkaan koe päihteiden käyttöä liialliseksi yhtä usein kuin aikuiset.

Kyselyyn vastanneet aikuiset ovat huolissaan nuorten päihteiden käytöstä. Neljä viidestä aikuisille suunnattuun kyselyyn vastanneesta on havainnut Raisiossa tupakointia (86 %) tai sähkösavukkeiden käyttöä (82 %) alaikäisten keskuudessa. Alaikäisistä vastaajista tupakointia on havainnut 73 % vastaajista ja sähkösavukkeiden käyttöä jopa 95 %. Luvut ovat Varsinais-Suomen keskiarvoa korkeampia, mutta yhdensuuntaisia.

Oletko nähnyt, että alaikäiset olisivat asuinkunnassasi käyttäneet viimeisen 12 kuukauden aikana

Vastaajien määrä: 170

"Jo kakkosluokkalaisille pitäisi varovaisesti opettaa ettei niitä saa käyttää."

"Aikuisten ei kuuluisi käyttää päihteitä lasten seurassa."

"Kertoa enemmän päihteiden käytön haitoista, ja kysellä enemmän miten nuorilla menee."

"Vanhempien pitäisi tietää asioista. Lisää aktiviteetteja."

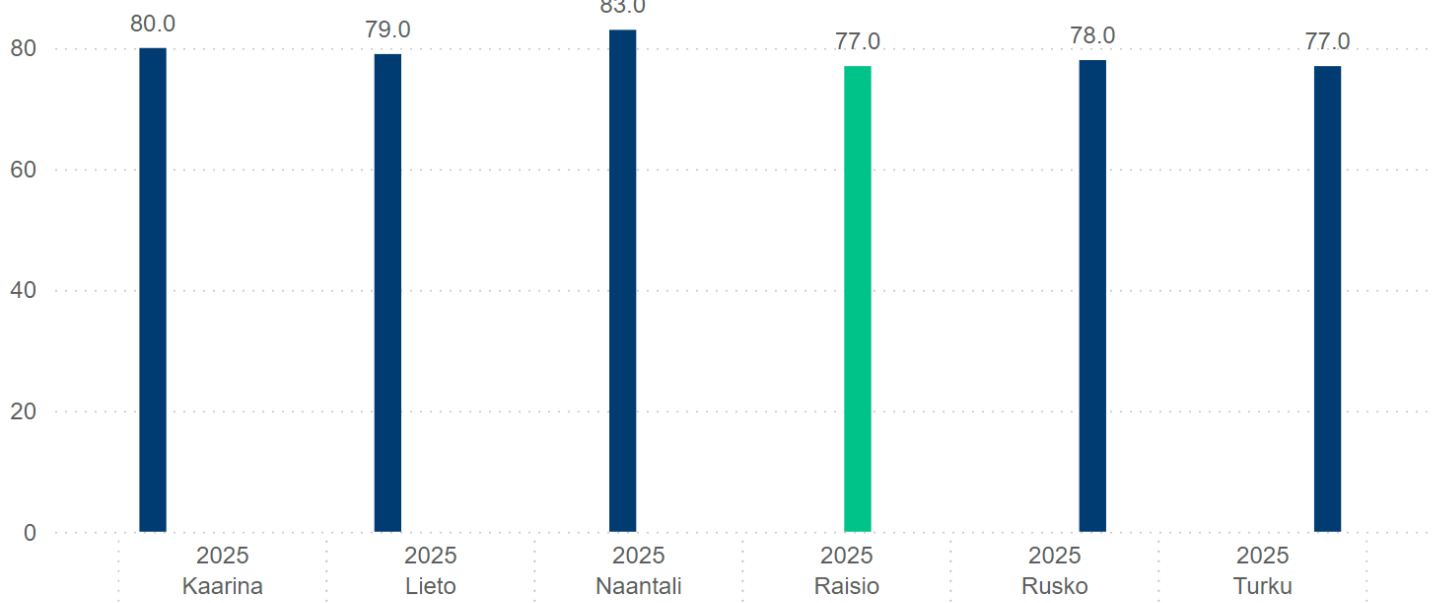

Nostoja lasten ja nuorten fyysisen toimintakyvyn
tilannekuvasta

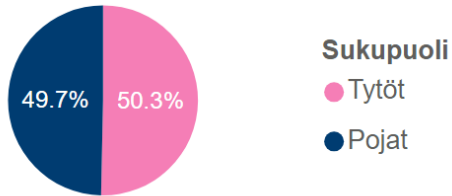
raisio

Harrastaa liikuntaa ohjatusti vapaa-ajalla vähintään viikoittain, %

4.-5.luokkalaiset

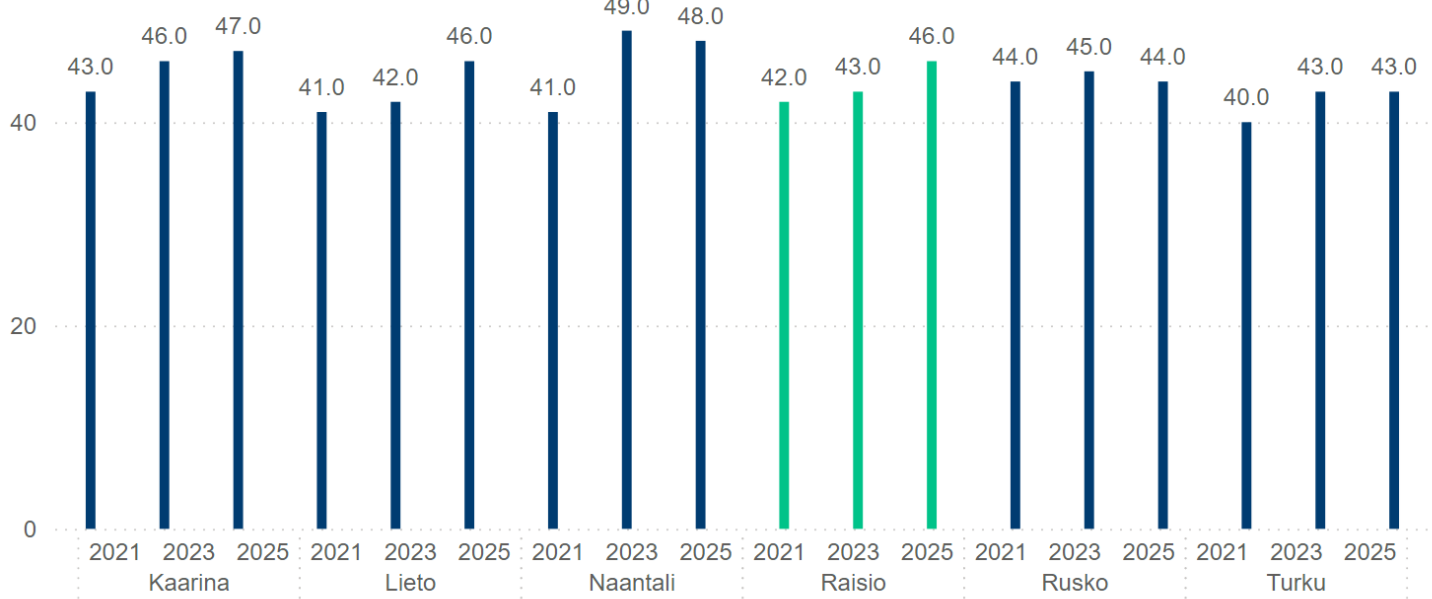

Raisio sukupuolijakauma (2025)

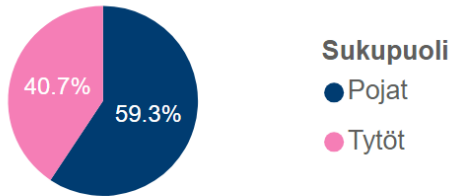

Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, %

4.-5.luokkalaiset

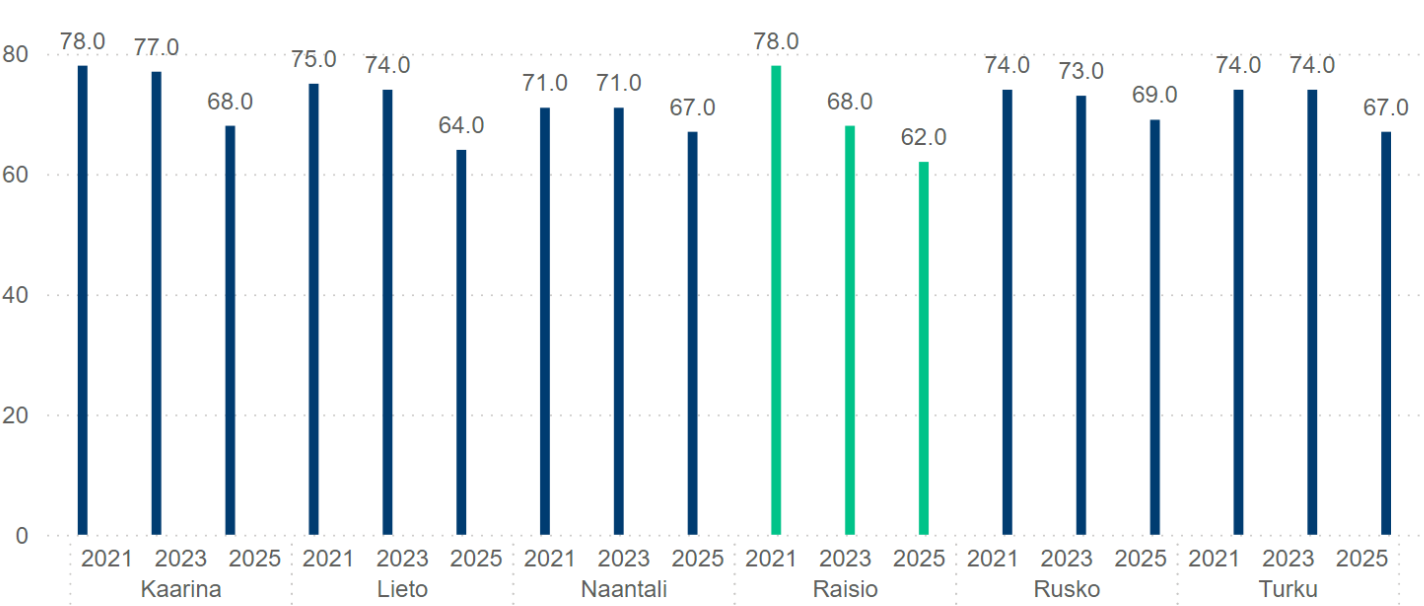

Raisio sukupuolijakauma (2025)

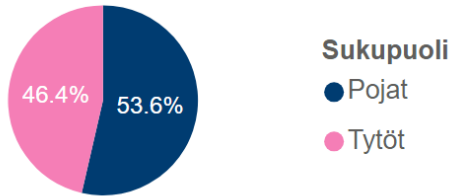

Harrastaa liikuntaa itsenäisesti vapaa-ajalla vähintään viikoittain, %

Perusopetus 8. ja 9. lk

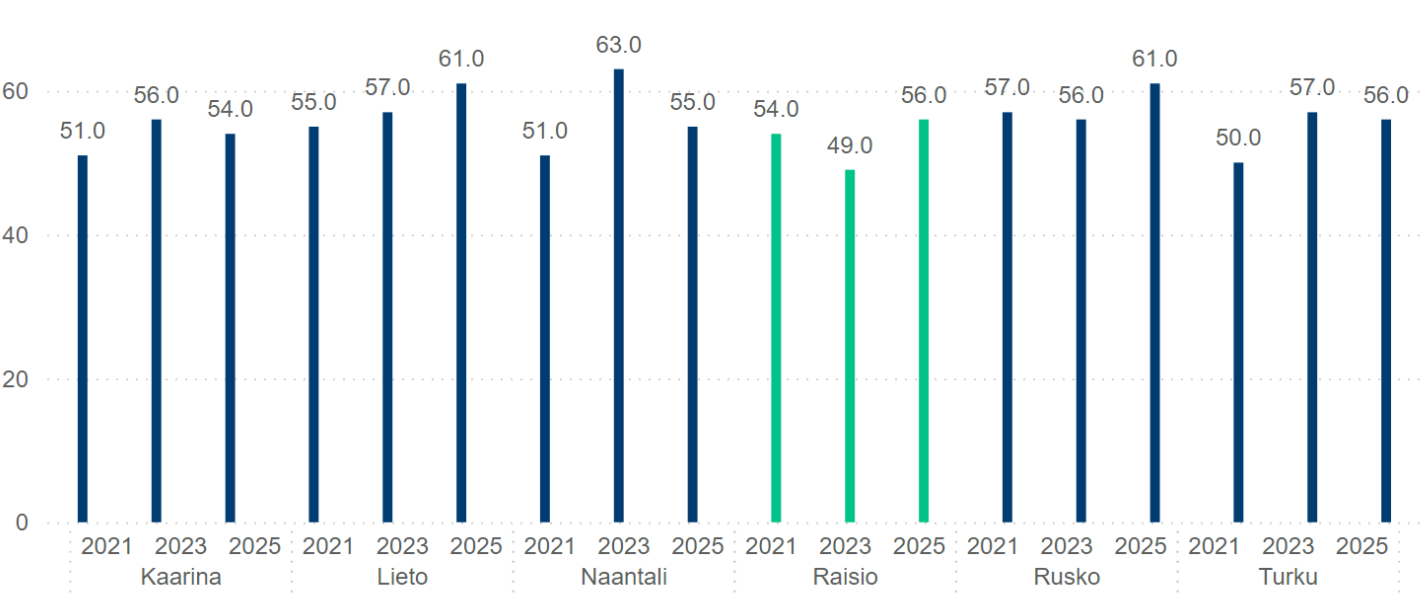

Raisio sukupuolijakauma (2025)

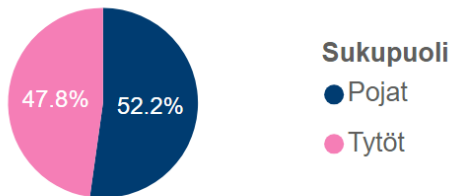

Harrastaa liikuntaa ohjatusti vapaa-ajalla vähintään viikoittain, %

Perusopetus 8. ja 9. lk

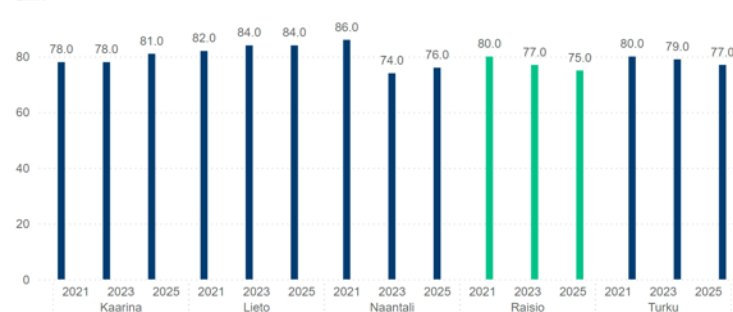

Raisio sukupuolijakauma (2025)

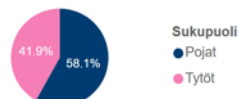

Harrastaa liikuntaa itsenäisesti vapaa-ajalla vähintään viikoittain, %

Lukio

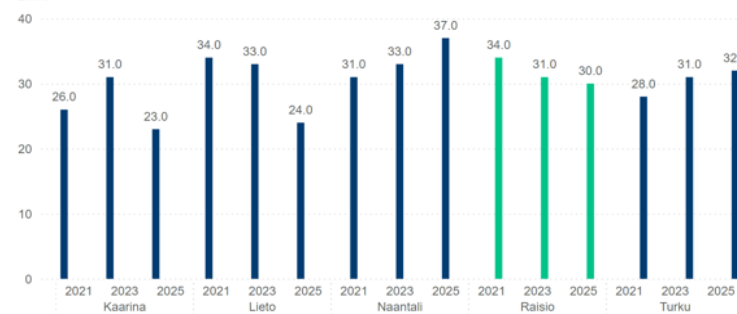

Raisio sukupuolijakauma (2025)

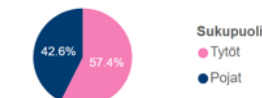

Kokee, että asuinalueella järjestetään kiinnostavaa vapaa-ajan toimintaa nuorille, %

Lukio

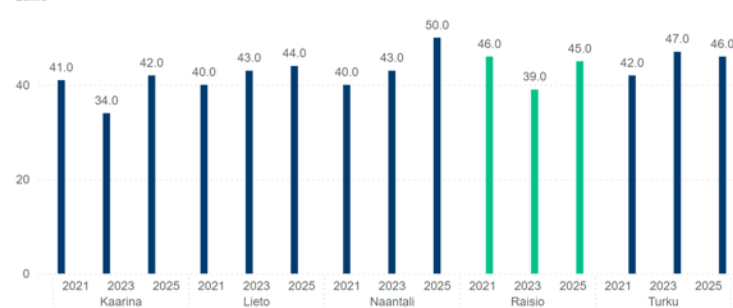

Raisio sukupuolijakauma (2025)

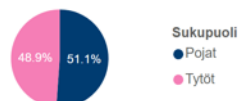

Harrastaa liikuntaa ohjatusti vapaa-ajalla vähintään viikoittain, %

Lukio

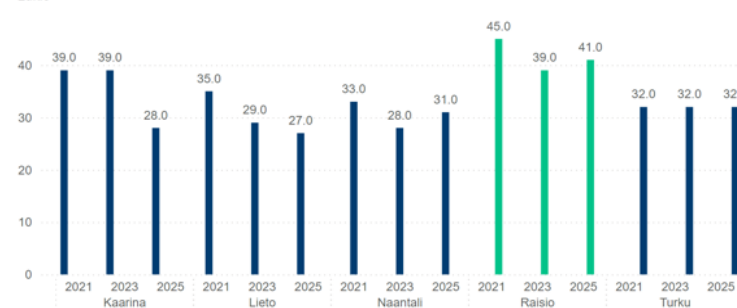

Raisio sukupuolijakauma (2025)

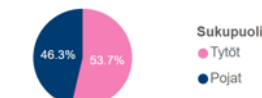

Kokee, että asuinalueella on tarpeeksi oleskelutiloja nuorille, %

Lukio

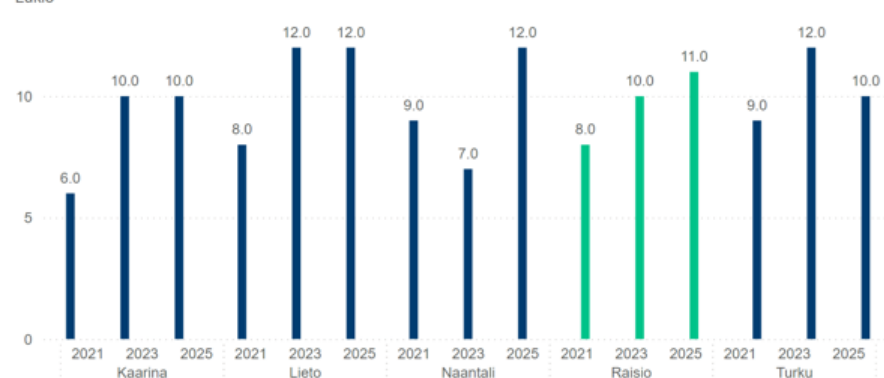

Raisio sukupuolijakauma (2025)

Terveyttä edistäviä elintapoja (summaindikaattori), %

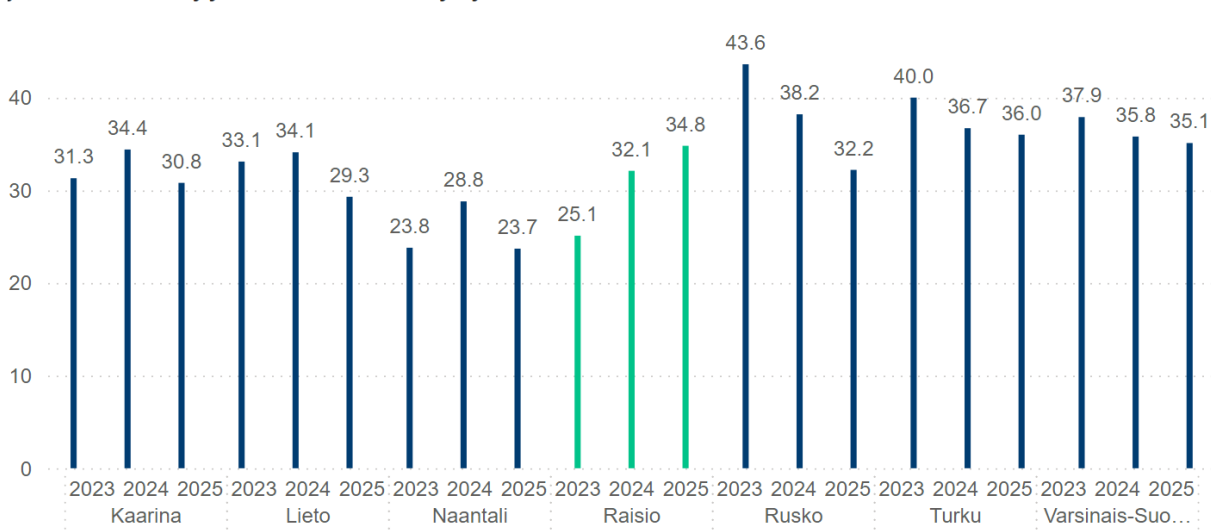
Lukio

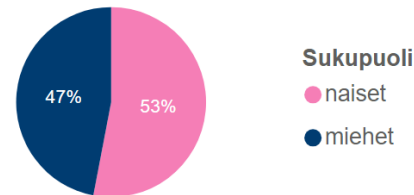
Raisio sukupuolijakauma (2025)

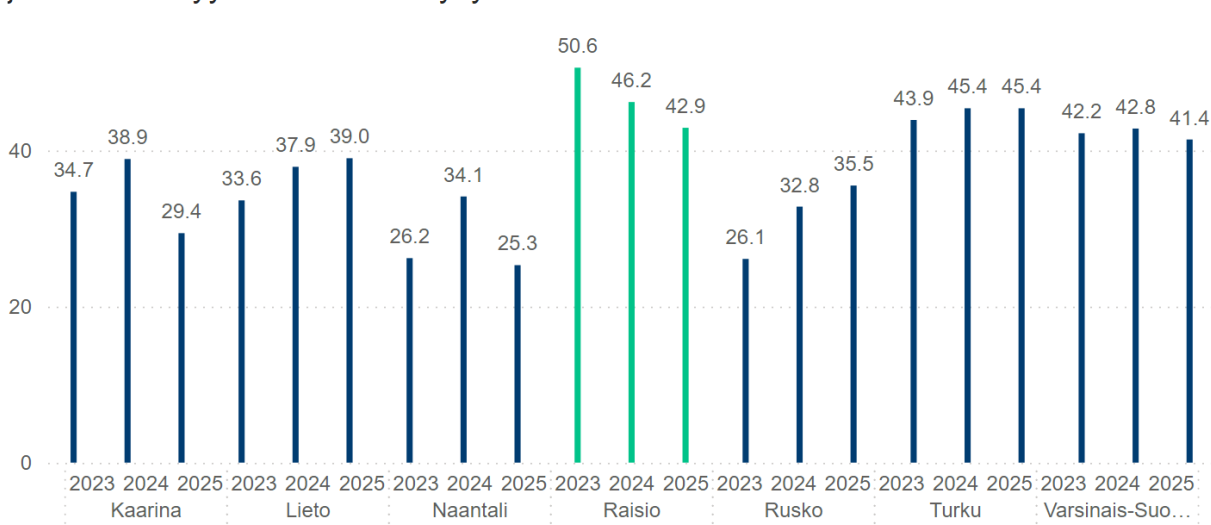
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

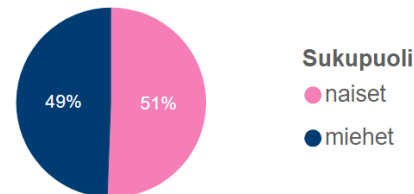
Raisio sukupuolijakauma (2025)

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

Raisio sukupuolijakauma (2025)

Raisiossa Liikkuva koulu -toimintakulttuuri on ollut pitkään mukana koulujen arjessa. Tavoitteena on, että jokaisella raisiolaisella oppilaalla on yhdenvertainen, fyysisesti aktiivinen koulupäivä. Hankkeessa kannustamme oppilaita myös kulkemaan lihasvoimin koulumatkat ja viestimme huoltajille asiasta.

Kaikissa Raision peruskouluissa pyritään lisäämään lasten ja nuorten liikkumista ja hyvinvointia. Asiaa pidetään koulujen arjessa koko ajan ja määrätietoisesti läsnä. Muun muassa Raision Move! -polku tukee lasten ja nuorten hyvinvointia ja jaksamista.

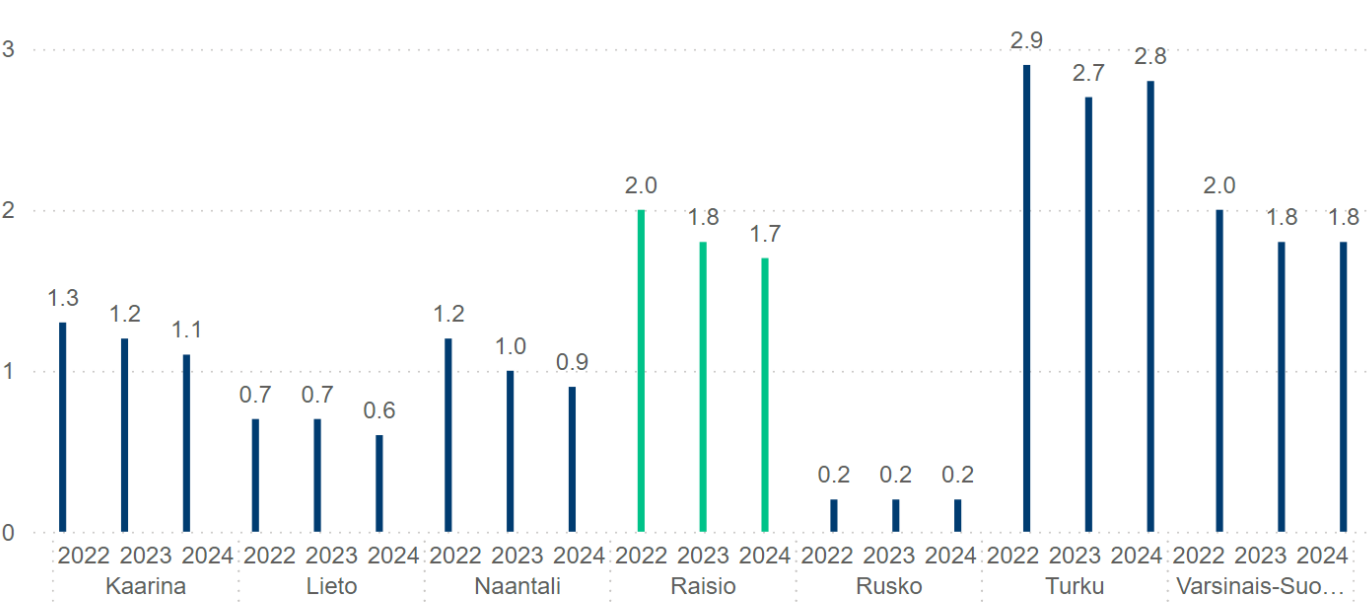

Nostoja nuorten aikuisten, työikäisten ja ikäihmisten tilannekuvasta

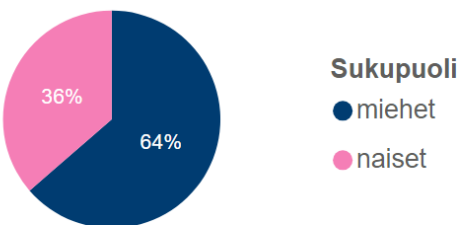
Sähköisen hyvinvointikertomustiedon vähimmäistietosisällön suositusten mukaisesti

raisiO

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

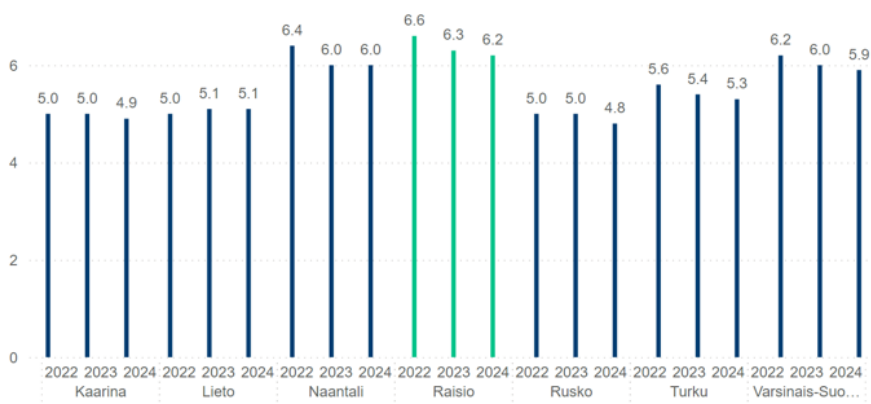
Varha sukupuolijakauma (2024)

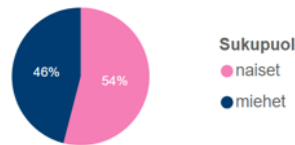
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (ind. 234)

Alue	Sukupuoli	2022	2023	2024
Varsinais-Suomi	miehet	2,2	2,1	2,1
	naiset	1,7	1,5	1,6
	yhteensä	2,0	1,8	1,8
Kaarina	miehet	1,4	1,3	1,1
	naiset	1,2	1,1	1,1
	yhteensä	1,3	1,2	1,1
Lieto	miehet	0,7	0,8	0,7
	naiset	0,7	0,6	0,5
	yhteensä	0,7	0,7	0,6
Naantali	miehet	1,4	1,3	1,0
	naiset	1,0	0,7	0,8
	yhteensä	1,2	1,0	0,9
Raisio	miehet	2,3	2,0	2,1
	naiset	1,7	1,6	1,7
	yhteensä	2,0	1,8	1,7
Turku	miehet	3,2	3,0	3,0
	naiset	2,5	2,3	2,4
	yhteensä	2,9	2,7	2,8

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Raisio sukupuolijakauma (2024)

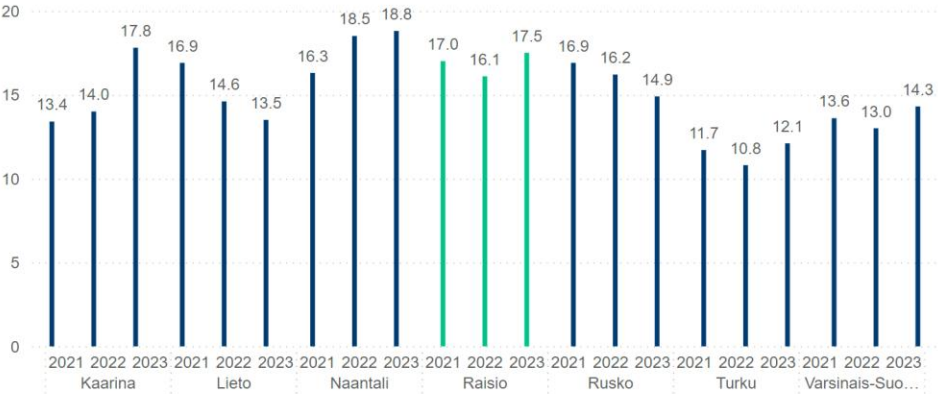
Tilastojen valossa tilannekuva ja kehitys näyttää paremmalta kuin vuonna 2022. Yhteistyöllä ja yhteisillä toimilla mm. työllisyyspalveluiden ja muiden toimijoiden kanssa on tärkeä merkitys, että kehityssuunta pysyy samanlaisena. Kotoutumisen onnistumisella on myös arvokas merkitys tässä kokonaisuudessa maahanmuuttajataustaisten osalta.

Tulkinta

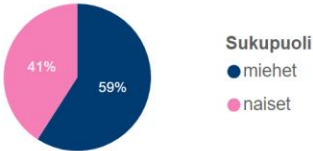
Indikaattori kertoo kuinka suuri osuus työiässä olevasta väestöstä on toimeentulotuen piirissä pitkäaikaisesti.

Pitkäaikaisasiakkaiden osuus väestöstä mittaa paremmin todellista köyhyyttä kuin kaikkien toimeentulotukiasiakkaiden osuus väestöstä. Pitkäaikaisesti toimeentulotukea saaneiden kohdalla korostuu myös kasautuva syrjäytymisriski, mihin liittyvät ilmiöinä niin pitkäaikaistyöttömyys kuin kotitalouden jäsenten ylisukupolvisen syrjäytymisen riski.

Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä

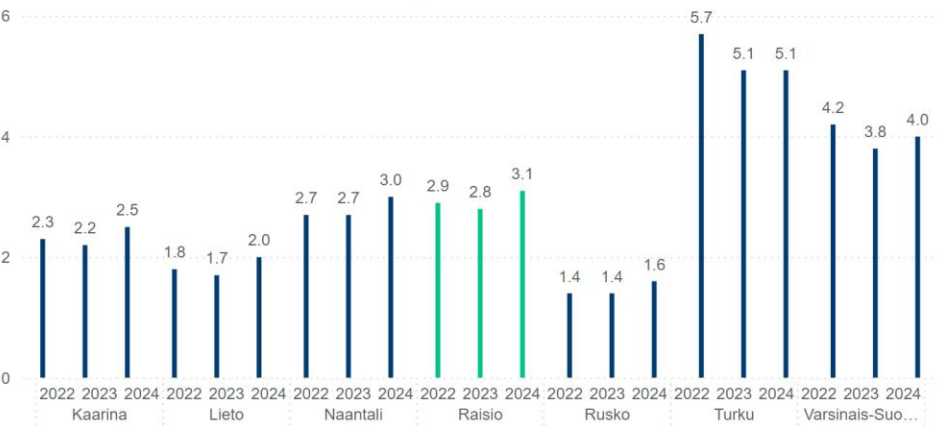
Raisio sukupuolijakauma (2023)

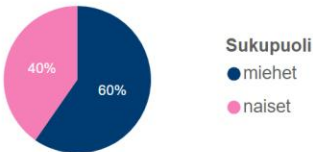
Nuorten aikuisten tilastoja käydään osaksi läpi myös lasten, nuorten ja perheiden osiossa.

Syrjäytymisriskissä olevien 18-24-vuotiaiden määrä on noussut vuodesta 2022 ja on nyt 17,5 % vastaavan ikäisistä Raisiossa. Vaikeasti työllistyvien 15-64-vuotiaiden määrä on kääntynyt hieman nousuun. Luku oli 2,9 % vuonna 2022 ja 3,1 % vuonna 2024. Syrjäytymisriskissä ja vaikeasti työllistyvien kanssa tulee tehdä vahvaa moniammatillista yhdyspintatyötä, jossa mm. kunnan nuorisotyö ja työllisyyspalvelut ovat vahvassa roolissa rakentamassa yhteistyömalleja esim. Ohjaamon palvelut.

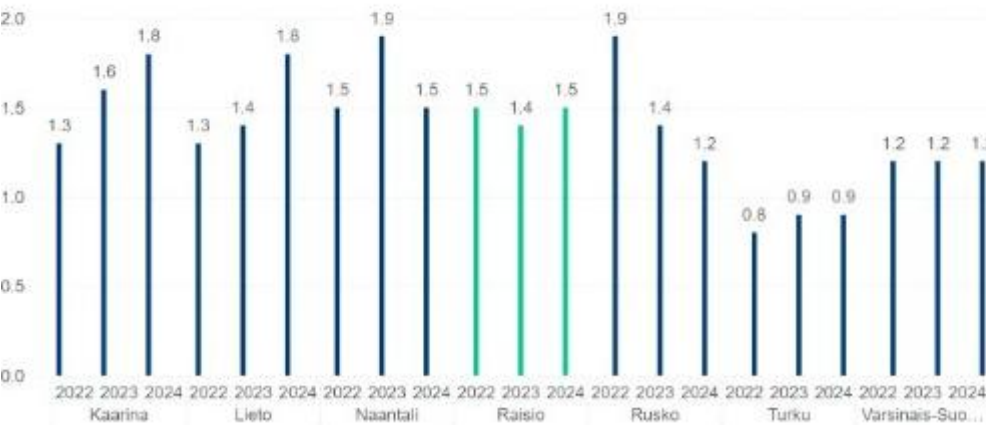
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

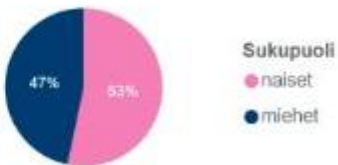
Raisio sukupuolijakauma (2024)

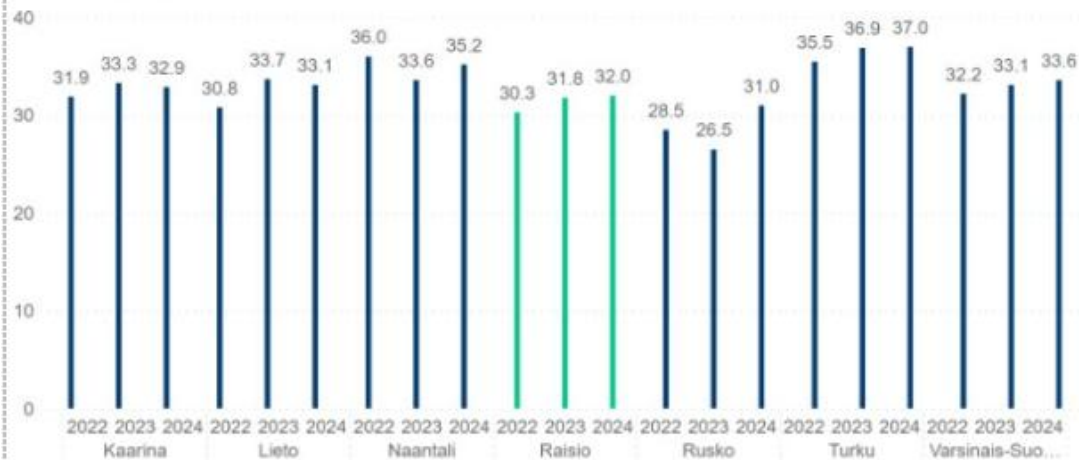
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

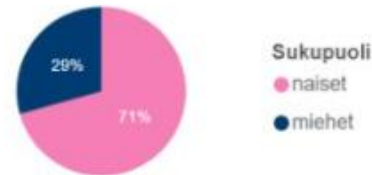
Raisio sukupuolijakauma (2024)

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

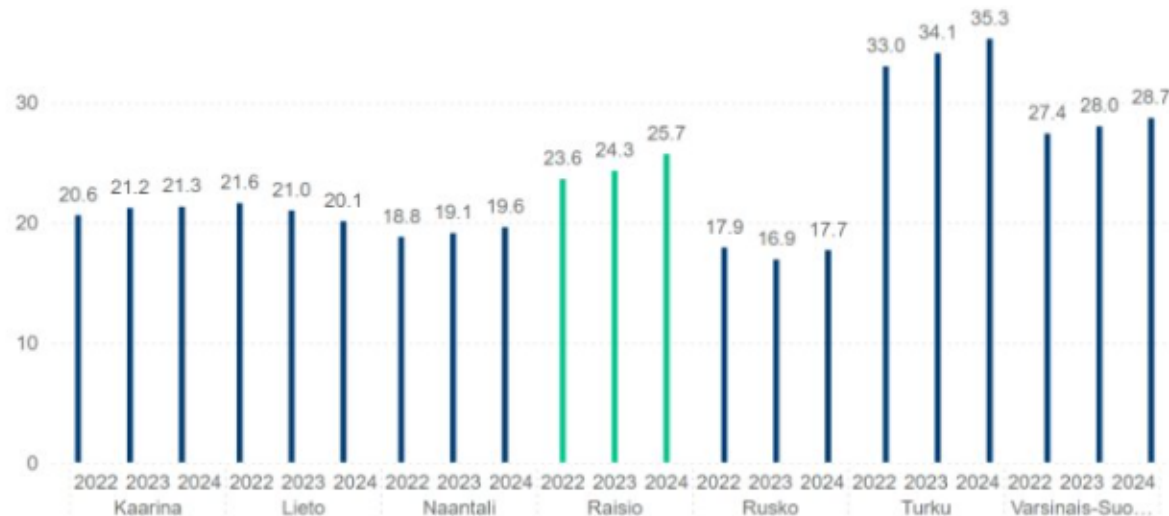

Raisio sukupuolijakauma (2024)

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden 25-64-vuotiaiden määrä on edelleen hieman kasvanut ja huomioitavaa on naisten määrä. Työikäisten mielen hyvinvoinnin tukeminen on tärkeää yhdyspintatyötä, jolla tuetaan samalla myös lasten ja nuorten sekä ikääntyneiden tilannetta, koska työikäiset ovat vahvasti myös näiden ikäryhmien niin tukena.

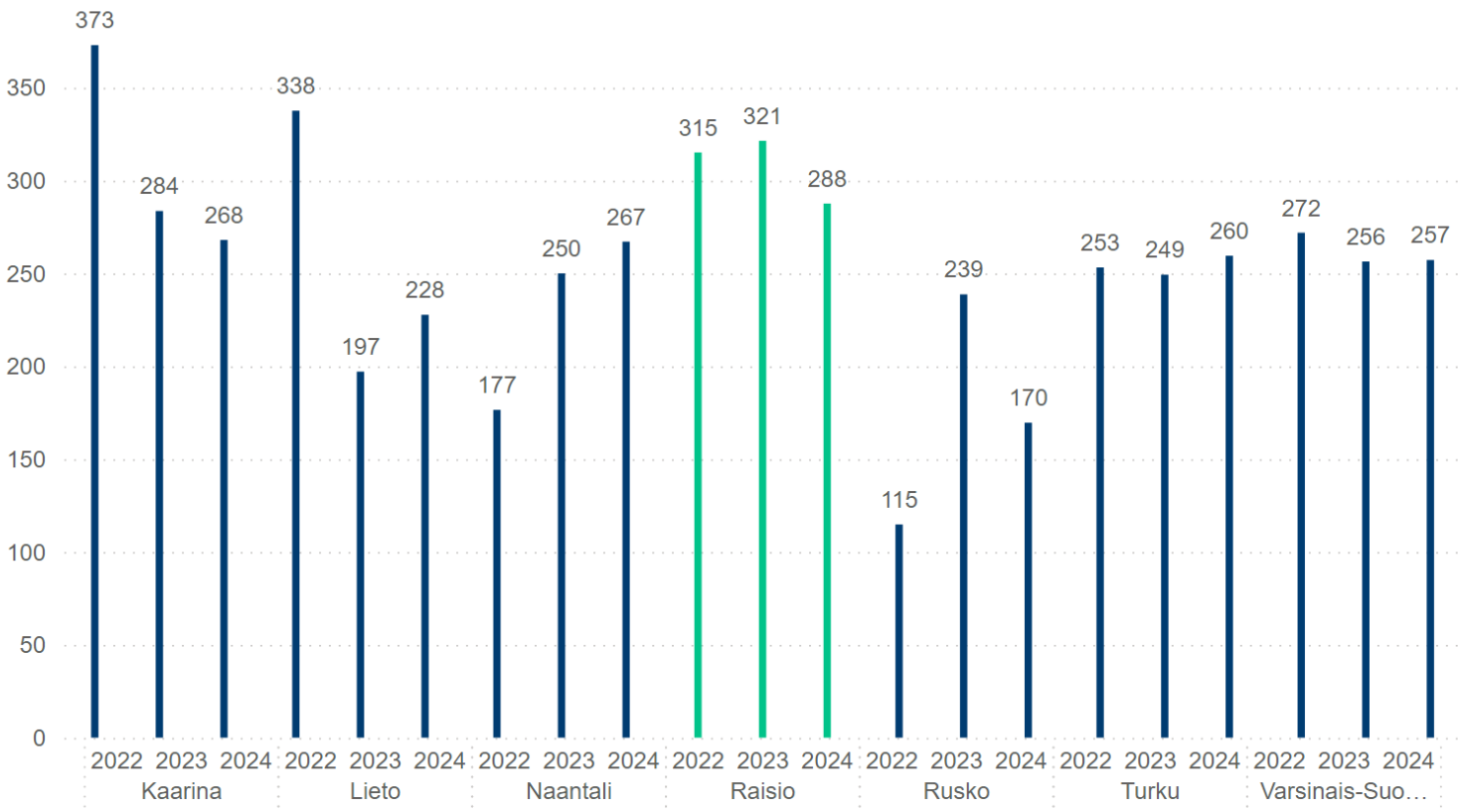
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

Varhan ja kuntien aikuisväestölle suunnatussa mielen hyvinvoinnin kyselyssä syksyllä 2025 raisiolaisista vastaajista 47 % (N=167) sanoi olevansa huolissaan omasta mielenterveydestä ja 48 % (N=167) läheisensä mielenterveydestä. 38 % (N=166) tuntevansa itsensä joskus yksinäiseksi, 10 % tunsu itsensä melko usein yksinäiseksi ja 4 % vastaajista tunsu itsensä jatkuvasti yksinäiseksi.

Kyselyyn vastasivat niin työikäisiä kuin ikäihmisiä, ja omasta tahdosta riippumaton yksinäisyys tuleekin ehkäistä mm. yhteistyöllä ja vaikuttavilla toimintamalleilla (esim. ikäihmisten osalta etsivä seniorityö) sekä kohtaamispaikkojen kehittämisellä.

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65-vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

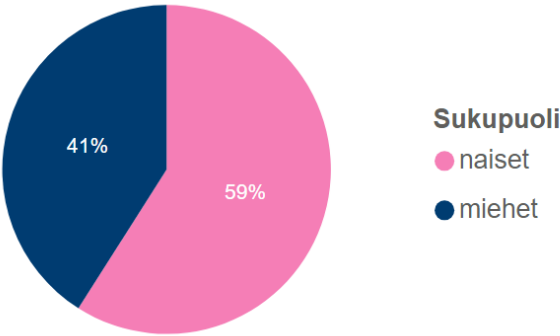

Muutostrendi Raisiossa

-10.52 %

2024

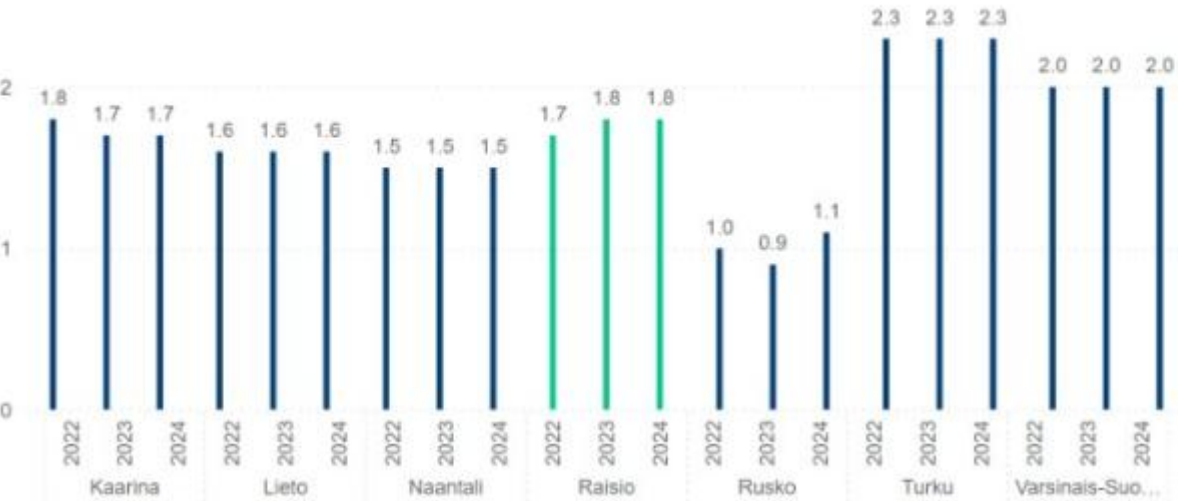
Raisio sukupuolijakauma (2024)

Kaatumisen ehkäisy on monen toimijan ja toiminnon yhteistyötä ja osa kunnan ja Varhan yhdyspintayhteistyötä. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65-vuotta täyttäneillä on ollut nousussa vuodesta 2021 alkaen vuoteen 2023 mutta vuonna 2024 kehitys on ollut positiivisesti alaspäin. Vuonna 2021 määrä oli 315/10 000 vastaavan ikäisestä, vuonna 2023 määrä oli 321 ja vuonna 2024 määrä oli 288 65-vuotta täyttänyttä/10 000 vastaavan ikäisestä. Yhteistyöllä tehtävillä toimilla on siis ollut vaikutusta tänä aikana.

Tämä on kuntien HYTE-kertoimen laskennassa käytettävä indikaattori, johon pystymme vaikuttamaan niin kunnan palveluissa, olosuhteiden mahdollistamisella kuin vahvalla yhteistyöllä eri toimijoiden kanssa. Ehkäiseviä toimenpiteitä ovat mm. esteettömyyden edistäminen, katujen kunnossapito, liukuesteiden jakaminen, järjestämällä tasapaino- ja voimaharjoittelua, joka on yksi vaikuttavin keino kaatumisten ja sitä kautta lonkkamurtumisien ehkäisyssä.

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavan ikäisestä väestöstä

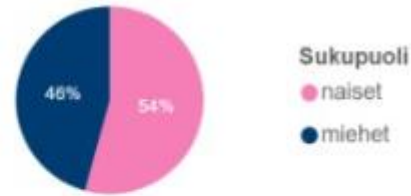

Psykoosi on vaikea-asteinen mielenterveyden häiriö ja sen hoitoon määrättävät lääkkeet kuuluvat 100% erityiskorvausryhmään. Erityiskorvattiin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettujen 65 vuotta täyttäneiden prosentuaalista määrää vastaavan ikäisestä väestöstä kuvaava indikaattori osoittaa, että Raisiossa 1,8% ikääntyneistä ovat oikeutettuja lääkitykseen. Raision luku on verrokkikuntien kanssa saman suuntainen ja alhaisempi Varsinais-Suomen hyvinvointialueeseen nähden.

Tämä indikaattori osoittaa epäsuorasti vaikeaa mielenterveysongelmaisuuksien määrää ikääntyneiden osalta myös Raisiossa. Osa psykoosipotilaista on kuitenkin pitkäaikaisessa laitoshoidossa eikä sen vuoksi välttämättä sairausvakuutuksen tuen piirissä.

Hyvä mielenterveys on jokaisen ihmisen oikeus sekä mielen hyvinvointi on osa myös hyvää ikääntymistä. Kaikilla tulisi olla mahdollisuus ikääntyä arvokkaasti, nauttia elämästä, olla osallinen, tehdä päätöksiä ja vaikuttaa omana itsenä sekä saada tukea ja apua, kun sille on tarvetta. Kansallisesti mielen hyvinvointi on 65–74-vuotiailla varsin hyvällä tasolla, mutta erityisesti tätä vanhempien eli yli 75-vuotiaan mielen hyvinvointiin tulee kiinnittää huomiota. Hyvän mielenterveyden tukeminen auttaa ikääntyneitä elämään niin aktiivista, laadukasta kuin tervettä elämää, koska hyvällä mielenterveydellä vahvistetaan sekä fyysistä, psyykkistä että sosiaalista toimintakykyä.

Raisio sukupuolijakauma (2024)

Terveen ja laadukkaan elämän mahdollistumisella vähennetään mielenterveysongelmia sekä muistihäiriöitä ja niistä aiheutuvia kuluja. Vuorovaikutus toisten ihmisten kanssa katsotaan olevan yksi tärkeä asia ikääntyneen väestön mielenterveyden ylläpitämisessä. Ikääntyneille on myös tärkeää, että on edelleen mahdollisuus toteuttaa seksuaalisia tarpeita.

Ikääntyneiden mielenterveyden edistämiseen tähtääviä toimenpiteitä, joita voidaan kunnan toimessa ja vahvassa yhteistyössä niin Varhan kuin muiden sidosryhmien kuten järjestöjen ja seurakunnan kanssa toteuttaa ovat muun muassa terveiden elämäntapojen edistäminen, fyysisen aktiivisuuden sekä liikunnan mahdollistaminen, myönteisten ihmissuhteiden vahvistaminen, yhteisöllisen osallistumisen vahvistaminen, oppimisen ja opiskelun sekä luovan toiminnan mahdollisuudet.

Lisäksi muun muassa mielenterveyden ongelmien varhainen havaitseminen perusterveydenhuollossa, kaltoin kohtelun ehkäisy ja varhain puuttuminen asumis- ja hoivapalveluissa sekä sosiaali- ja terveystieteiden palveluissa, sekä turvallisen ja riippumattoman elämän mahdollistaminen kuten tekniset sovellukset kotiin, kotipalvelut ja -hoito sekä edulliset asumiskustannukset edistävät hyvää mielenterveyttä.

Vaikeuksia 500 metrin kävelemisessä, 65 v. täyttäneet

Liikkumiskyky on tärkeä

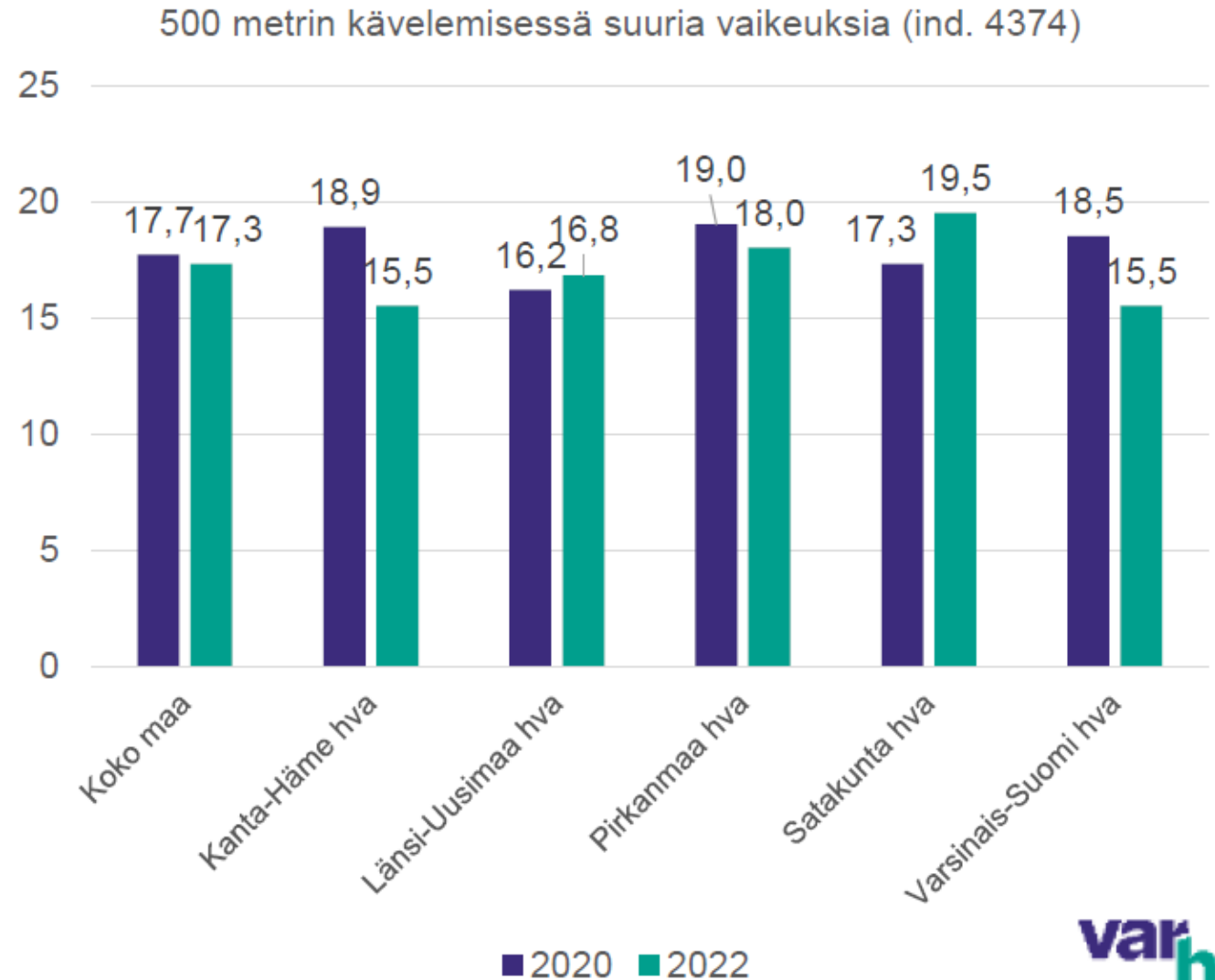
- elämänlaadun
- omatoimisuuden ja
- itsenäisen selviytymisen kannalta.

Liikkumiskyvyn

- huonontuminen on usein ensimmäinen merkki siitä, että toimintakyky on alkanut heikentyä
- vaikeudet ennakoivat päivittäistoimien vaikeutumista ja kaatumisia.

Varsinais-Suomessa

- 500 metrin kävelemisessä vaikeuksia kokevien osuus on koko maan osuutta pienempi
- Vuodesta 2020 vuoteen 2022 v vaikeuksia kokevien osuus on pienentynyt

Yksinäisyys ja elämänlaatu

Yksinäisyys

Yksinäisyyteen vaikuttavat useat ulkoiset tekijät, kuten puutteet sosiaalisissa suhteissa sekä oma toimintakyky.

Yksinäisyys voi heikentää terveydentilaa.

Itsensä yksinäiseksi kokevat 75 v. täyttäneet, %

Varsinais-Suomi

- Vuosi 2022: 9,5
- Vuosi 2021: 12,8

Koko Suomi

- Vuosi 2022: 12,0
- Vuosi 2021: 13,2

Itsensä yksinäiseksi kokevat 65 v. täyttäneet, %

Varsinais-Suomi

- Vuosi 2022: 9,1
- Vuosi 2021: 9,6

Koko Suomi

- Vuosi 2022: 9,9
- Vuosi 2021: 9,3

Elämänlaatu

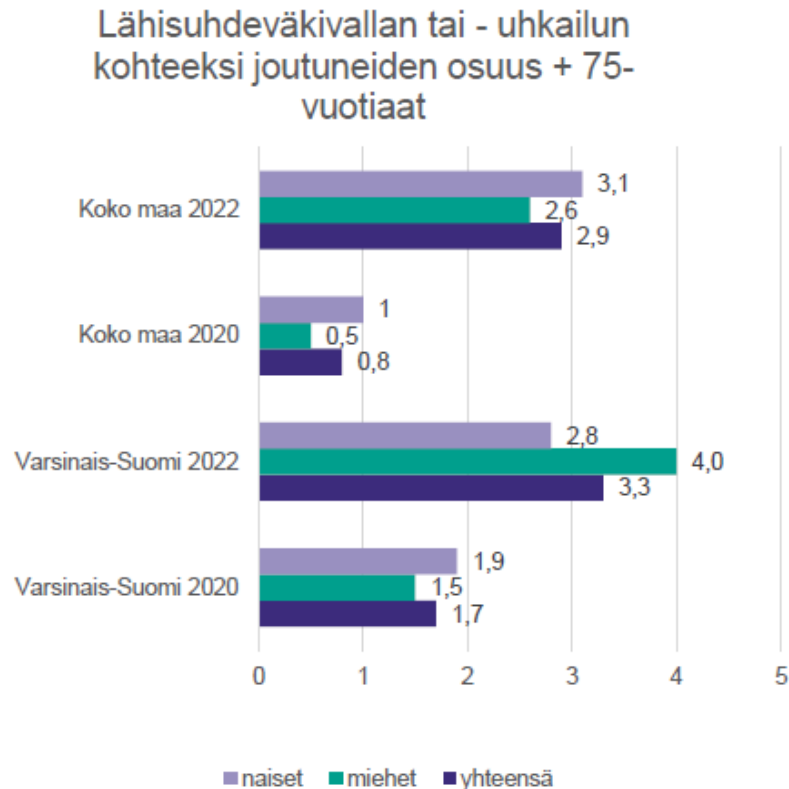
Elämänlaatua arvioidaan neljällä ulottuvuudella: fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen ja ympäristö.

Varsinais-Suomessa

- 65 v. täyttäneet: elämänlaatunsa hyväksi kokevien osuus oli v. 2022 pienempi kuin vuonna 2020 ja osuus oli pienempi kuin koko Suomessa.
- 75 v. täyttäneet: elämänlaatunsa hyväksi kokeneiden osuus oli hieman kasvanut vuodesta 2020 ja osuus oli koko maan Suomen osuutta suurempi.

Ikääntyneisiin kohdistuva Lähisuhdeväkivalta

Suomalaisista 16-74-vuotiaista jopa 75% on kokenut henkistä, fyysistä tai seksuaalista lähisuhdeväkivaltaa ainakin kerran elämässään. Henkistä väkivaltaa parisuhteissaan elämänsä aikana on kokenut 49% naisista ja 41% miehistä. Etenkin naiset kokevat vakavaa ja jatkuvaa väkivaltaa Vuonna 2022 lähisuhdeväkivaltaa koko Varsinais-Suomessa +75 -vuotiaista 4% miehistä ja 2,8% naisista, kun vastaavat luvut vuonna 2020 olivat 1,5% miehistä ja 1,9% naisista. Sekä naisten että miesten lähisuhdeväkivallan kokemus on lisääntynyt ja erityisesti miesten kokema väkivalta.

Päihteet

Syksyllä 2023 Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varha ja Raision kaupunki toteuttivat päihdetilannekyselyn. Päihdetilannekyselyllä kartoitettiin havaintoja ja mielipiteitä eri päihteiden käytöstä, päihdehaittojen ehkäisystä ja ehkäisevästä päihdetyöstä. Päihteillä tarkoitetaan tässä yhteydessä niin alkoholia, huumeita, tupakkatuotteita kuten tupakkaa, nuuskaa ja sähkösavukkeita. Lisäksi saman lain perusteella kysyttiin myös mielipiteitä ja näkemyksiä haitallisen rahapelaamisen ehkäisemiseksi. Päihdetilannekysely kohdennettiin niin nuorille kuin aikuisille. Tiedonkeruusta ja -käsittelystä vastasi Varsinais-Suomen hyvinvointialue eli Varha. Päihdetilannekysely toteutettiin viimeksi vuonna 2021.

Aikuisten kyselyyn vastasi 70 henkilöä, joista 11 henkilöä oli yli 65-vuotta. Ikääntyneiden vastausmäärä jäi selkeästi vähäisemmäksi kuin vuonna 2021. Tiedonkeruuta – ja tapoja tulee kehittää Raisiossa saavutettavammaksi ikääntyneen väestön näkökulmasta, jotta tilannekuvaa ikääntyneiden osalta saadaan jatkossa paremmin.

Yleisesti vastauksissa nousi muun muassa, että päihteitä käytetään Raisiossa liikaa, ja viimeisen vuoden aikana kyselyyn vastanneista raisiolaisista lähes puolet on pelännyt päihtynyttä henkilöä kadulla. Aikuisten kyselyyn vastanneista 46 % kokee alkoholin, 53 % tupakka- ja nikotiinituotteiden, 39 % muiden päihteiden ja 22 % rahapelien käytön olevan liiallista. Huolta aiheuttaa myös läheisten päihteidenkäyttö. Yli kolmannes aikuisten kyselyyn vastanneista on ollut viimeisen 12 kuukauden aikana huolissaan läheisensä alkoholinkäytöstä ja lähes kolmannes tupakka- ja nikotiinituotteiden käytöstä.

Kyselyä on hyödynnetty myös ehkäisevän päihdetyön suunnittelussa niin alueellisesti kuin paikallisesti. Nykyisellään ehkäisevä päihdetyö koetaan Raisiossa melko vieraaksi. Vain 12 prosenttia aikuisten kyselyyn vastaajista kertoo ehkäisevän päihdetyön olevan itselleen tuttua. Tietoisuuden lisääminen vaatii siis erillisiä toimenpiteitä.

raisio